

Issued on 15/7/61

Volume VIII
No 3

2nd July, 1960
(Saturday)

11th Ashadha
1882 S E

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

Part II — Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Ceiling attention to matters of urgent public importance	[131-133]
re Collection of Land Revenue arrears	
Paper laid on the Table of the House	[133-]
Amendment to the Andhra Inams Abolition and Conversion into Ryotwari Rules, 1957	
Government Bill	
The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960	
(As reported by the Joint Select Committee	[139-196]

Note - *at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
(Part II—Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT

Ninth day of the Tenth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

Andhra Pradesh Legislative Assembly

Saturday, the 2nd July, 1960

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr. Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I)

*Calling attention to matters of urgent Public Importance
re.—Collection of Land Revenue arrears*

మిస్టర్ స్పీకర్ — రూలు 74 కింద శ్రీమంతులక, శ్రీరాములుగారు
పోటీసు యిచ్చారు.

*శ్రీ పుటంజాక శ్రీరాములు (దుగ్గిరాల) — గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో జిల్లాలో, land revenue, రైతులకు, యిచ్చిన రుణాలు, ఎకాయాలు, వసూలు చేసే నిమిత్తం స్పెషల్ రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు ఫిరకాలో నియమించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో గుంటూరు జిల్లాలో దుగ్గిరాల ఫిరకాకు నియమించబడ్డవి, గోవిందరాజులు అనే రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్, మూడు సంవత్సరములలోపు రైతులనుంచి రుణాలు, ఎకాయాలు land revenue, ఎకాయాలు జమీందారీ కాను, వ్యయంగా వసూలు చేయుటకు authorise చేయబడ్డట్లు రైతులకు చెప్పి దుగ్గిరాల ఫిరకాలో ఉన్న కొన్ని గ్రామాల్లో మమారు 24, 25 వేల రూపాయలు వసూలుచేసి ప్రభుత్వ ట్రెజరీలో జమకట్టకుండా అవహరించినాడు. అంతకంటే ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాలలో ఎప్పుడు ఎంక వసూలు చేసినది అయి సమయాలలో ఉన్న జాబ్బాదుగాని రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ అవహరించుకుండా అతడు జమకట్టినాడు. తద్వారా రైతులు యిచ్చినారా లేదా అనేది యిం నవారించాం మాది తెలియదు. గ్రామాధికారులు, పంచాయితీ

హాదా కలిగిన రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ రసీదులు యిచ్చి ఎలాంటి చేకాడు కాబట్టి ఏమి భయంలేదని, అట్లబ్బి యిచ్చిన రైతులంగా నిర్భయంగా కానూరు ముఠాగా 24 వేల గూపాదులు వసూలు అని ఆశించిన రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ యిప్పుడు Abolished అయినాడు Abolished అయిన నిరుపాది ప్రస్థం ఏమి చర్య గెలుపొన్నది తెలియదు అయితే, ఆయనమీది ఒక warrant issue చేశారని, అది issue అయి రెండు మూడు మాసాలయినా, పోలీసుకు refer చేసినా, ఆ మనిషి యింతవరకు దోరా లేదని తెలుస్తోంది ఇప్పుడు మళ్ళీ రైతులను రెవెన్యూ అధికారులు అడుగుతున్నారు "ఎవరు ఏమి ఉమ్మట్టారో తెలియదు, మీరందరి మళ్ళీ మొత్తం బకాయీలు వసూలు యివ్వాలి" అని అడుగుతున్నారు, అందువల్ల రైతులకు భయాందోళనలు ఎక్కువగా ఉన్నవి కానీ గ్రామాధికారుల కన్నీ ఎక్కువ హాదాలో ఉన్న రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ పంటలు చేసిన మొత్తాలకు మరల వసూలు యివ్వడమనేది చాలా అక్రమమని, మరల వసూలు యివ్వమని అధికారం క్రమ విరుద్ధమగు ఉన్నదని రైతులు భయాందోళనతో ఉన్నారు. అప్పుడు ఉన్న అధికారులకు ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాలలో దాదాపు యిద్దరు ముగ్గురు తాళిల్దార్లు, మారారు. అప్పుడు ఉన్న తాళిల్దార్లుగాని, రెవెన్యూ డివిజన్లో అఫీసర్లుగాని ఏమి చేశారో ఎవరికి అర్థం కావడంలేదు రైతులవైన వీరిపైన తప్పిదంలేదు వారు రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ వద్ద రసీదులు ఖరారుగా తీసుకొని ఉబ్బి చెల్లించిన అరువాత, మళ్ళీ యిప్పుడు యివ్వవలసిన బాధ్యత రైతులకు ఎంత ఘాత్రం లేదని ప్రభుత్వం గుర్తించిందో లేదో తెలియదు. అందువల్ల రైతులకు యీ భయాందోళనలు పోయేట్లుగా స్పష్టమగా ఉపముఖ్య మంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేయవలసినదని తమవార్తారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రభుత్వం యొక్క పబ్లికేషన్లు ఉబ్బి యిచ్చిన అరువాత బాకీ తీరిపోతుందేకాదు మళ్ళీ తెచ్చునడానికి ప్రభుత్వమునకు హక్కు ఉన్నదా?

* తమిళనాడు ప్రభుత్వం (ప్రెస్ అండ్ రికార్డ్స్) హక్కు లేదు, అధికారము లేదు. గవర్నరు మంత్రి-తంబేలేదని తంజావూరు ఆధారం చేసుకొని గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు దుగ్గిరాల సర్జం రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ చేసిన మూడు జిల్లా రూరాల వసూలు గురించి ఏలాంటి ప్రాంతంలేదు. అచిరాక్షయ పరిశిముగా మూడు రు. 24 వేలు దుంపియోగము చేయబడిందని తెలిసింది. ఆ మొత్తము రైతులవద్ద నుంచి వసూలు చేసిన మూడుజిల్లా ముఠాముల బకాయీలకు సంబంధించినది. రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ పబ్లికేషన్లో ఉపబడినాడు. పోలీసువారు పరారాగవేయమన్నాడు. మిస్టర్ యోగం చేసిన రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ పరారా అయినాడు. వసూలుఅయి

దుర్వినియోగం కాబడిన మొత్తములను రైతులవద్ద నుంచి ప్రస్తుతం తెరిగి
వసూలు చెయ్యటలేదని జిల్లా కలెక్టరు రిపోర్టు పంపినాడు

విప్లర్ స్పీకర్ — ఆ రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ ప్రభుత్వ ఓంటు authorised
man అతను పనులు చేసినది తెరిగి ప్రభుత్వం పనులు చేయకూడదనే సంగతి
అలోచించాలి

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — రసీదులు ఉన్నవారినుంచి మళ్ళీ అడగటం తెదు

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE *Amendment to the Andhra Inams (Abolition and Conversion into Ryotwari) Rules, 1957.*

The Deputy Chief Minister (Sri K V Ranga Reddy) — Sir, I beg
to lay on the Table under section 17 of the Andhra Inams (Abolition
and Conversion into Ryotwari) Act, 1956, a copy of the
amendment issued to the Andhra Inams (Abolition and Conversion
into Ryotwari) Rules, 1957, published in the Rules Supplement
to Part-I of the Andhra Pradesh Gazette dated the 19th May,
1960

Mr Speaker — Paper laid on the Table.

GOVERNMENT BILL

*The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural
Holdings Bill, 1960 (as reported by the
Joint Select Committee)*

*శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి (మావర్తి) — అవ్వడా, ఈ బిల్లు బిల్లుగా చాలా
పక్కా పక్కా భూమిని భూస్వాములకు పడుటకున్నారని అందువల్ల ఎవరికి ఒక ఎకరం
కూడ పంపిణీలోకి వచ్చే పరిస్థితి లేదు అని నిన్న నేను చెప్పటం జరిగింది. నాలుగు
న్నేల నామిలి చోల్డింగ్స్ పరకు సేరింగ్స్ నిర్ణయించటం జరిగింది. సేరింగ్స్
విషయం తెల్లబానికీ వెనపలుపంటి వెనకే కమిటీ ఏమి చెప్పినవంటి.

The Committee has also felt that there should be a ceiling
to the size of holdings which any farmer should own and culti-
ate. In the first place, the supply of land in relation to the
number of people seeking it, is so limited that not to put a
ceiling on individual holdings would be irrational and unjust.

Secondly, under the present technique of cultivation, the managerial capacity and financial resources of an average cultivator in India, the optimum size of a holding has to be fairly low

అని చెప్పింది “లింగ్ ఫెయిల్లో” ఉండాలని కాంగ్రెస్ నిర్ణయించిన పేనల్ కమిటీ ఒక వైపున చెబుతుంటే, మరొక వైపున మన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దానికి వ్యతిరేకంగా సీలింగ్ నిర్ణయించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నది. ఢిల్లీలో మన ప్రభుత్వం ఎంత అధ్వాన్నంగా అయ్యానో నదో స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. బాగా ఎంత పెండు తుంది అని అనుకొనే కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతాలలోని భూములు యీ బిల్లు ప్రకారం క్లాస్ సి, డి క్రిందకు వస్తాయి ఇలాశ ఫామిలీలో ఉండే వ్యక్తులకు ఉన్న భూములన్నీ కలిపి లెక్కలోకి తీసుకోవాలనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం అంగీకరించకుండా, ఆ ఫామిలీలో ఉన్న ఐదుగురు వ్యక్తులకు తిరిగి ఇండివిడ్యువల్ గా కొంత భూమి వదలాలని చెప్పటం చాలా ఘోరమైన విషయము. బి-క్లాస్ క్రింద ఉన్న భూములలో సీలింగ్ కిరి ఎకరాలు ఉంచారు దాని ప్రకారం ఒక కుటుంబం లోని ఐదుగురు వ్యక్తులకు దాదాపు 180 ఎకరాలు వదలవలసి వస్తుంది సి-క్లాస్ క్రింద ఉన్న భూములకు సీలింగ్ 45 ఎకరాలు పెట్టారు. ఒక కుటుంబంలోని ఐదుగురు వ్యక్తులకు 225 ఎకరాలు వదలటానికి వీలుంటుంది డి-క్లాస్ లో 64 ఎకరాలు సీలింగ్ పెట్టారు. అక్కడ ఐదుగురికి 270 ఎకరాలవరకు భూమి వదలటానికి వీలుఉంటుంది. కళా శాంకటరావుధారు 1957లో ఎవరికి 20 ఎకరాలపైన ఎంత భూమి ఉన్నదో లెఖాలు చెప్పాలని ఆర్డీ నెన్స్ తెచ్చినప్పుడు, మేము యీ విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము ఆర్డీ నెన్స్ వచ్చిన తర్వాత చాలామంది భూములు సంచుకోవటం జరిగింది. చాలామంది తమ భూములు అమ్ముకోవటం జరిగింది. అటువంటి వినామ విక్రమాలు చెల్లవు అని యీ బిల్లులో పెట్టకపోవటంవల్ల ఫామిలీలో ఉన్న పెరిటర్స్ అందరిపేర ఉన్న భూమిని కలిపి లెక్కలోకి తీసుకోవాల్సి చెప్పకపోవటము వలన ఇలాశ కృష్ణా గోదావరి డెల్టా క్రింద ఉన్నటువంటి సారవంతమైన మార్గాడభూమిలో పెంపరి ఎకరాలు భూస్వాములకు వదలటానికి వీలు వర్చదులున్నది అన్న విషయం మనకు స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఈ పేనల్ కమిటీవారు ఇలాశ ఇలా చెప్పారు.

“The level of the ceiling was indicated in terms of a multiple of the family or economic holding. The question whether the basic farm should be determined by reference to acreage or to income was discussed. A view was expressed that the determining criterion should be what is termed as a plough unit, i.e., the area of land which an average family could cultivate with a pair of bullocks.”

అందువల్ల "ఫామిలీ"ని నిర్వచించేటప్పుడు ఒక జత ఎద్దులతోడి ఎంత సేద్యం చేయగలుగుతాడో, తన ఫామిలీని ఎంత భూమి ఉంటే మెయిన్ టెయిన్ చేయగలుగుతాడో, దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని పేనల్ కమిటీ చెప్పటం జరిగింది ఎక్కడైనా పేదలకు పంచటానికి భూమి మిగులుతుందేమోననే సందేహంతో, అట్లా మిగలుకుండా ఉండటంకొరకు అనేక రకాలైన ఎగ్జంపన్స్ పెట్టటం జరిగింది ఏ చల్లపల్లి రాజాగారి భూములో, ఏ చునిరాజాగారి భూములో ఏ రాజా సాగి సూర్యనారాయణ రాజాగారి భూములో పేదలకు పంచటానికి మిగులుతాయేమోననే భయంతో, వాటికికూడ ఎలా ఎగ్జంపన్స్ ఇవ్వటమూ అన్నది దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇవాళ మామిడితోటలను, ఆరటి తోటలను యీ బిల్లు నుండి ఎగ్జంట్ చేయటం జరుగుతోంది రేపు భూస్వాములు ఏ విశాముష్య తోటలోవేనీ, "మేం ఎట్లాగూ ఆ భూమి పదులుకోవలసివస్తుంది కాబట్టి, ఆ విశాముష్య పళ్ళు అయినా తిని చావండి" అని చెప్పటానికి తెచ్చినటువంటి బిల్లు తప్ప మరొకటి కాదని తెలియ జేస్తున్నాను ఈ ప్రభుత్వం తెచ్చినటువంటి బిల్లు భూసమస్యలను పరిష్కరించుటకుగాక, అనేక రకాలుగా భూములను భూస్వాములకు పడటానికి తయారైనది బంజర్లనుగురించి మేము అనేకసార్లు యీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది అనేక వేలమంది వెనుకబడిన జాతులవారు—మాల, మాదిగ, నిరుకల, ఏనాది జాతులవారు—20 సంవత్సరాలనుండి కొం పేరు బంజర్లను, మూడు నాలుగువేల ఎకరాలను చెమటోడ్చి కష్టపడి సాగుచేసు కొంటూంటే, ఈనాడు ప్రభుత్వం ఆ భూములను పొలిటికల్ పర్సన్స్ చేతులో కొందరికి ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. మా తాలూకాలో మందాది గ్రామంలో 20 సంవత్సరాలనుండి భూమి సాగుచేసుకొంటున్న హరిజనులను, పార్లెట్టు డిపార్ట్ మెంట్ వారు ఎవ్విట్ చేస్తూ కేసులుపెట్టి కైళ్ళకు పంపుతున్నారు. ముసనలు, కరతాలు కేసులుపెట్టి జరిమానాలు విధిస్తున్నారు ఇవాళ గుంటూరులో ఉన్న ఒక స్పీడర్ గారికి పొలిటికల్ పర్సన్ చేతులో ఆ భూమి ఇవ్వన్నారు. ఈ విధంగా వేల ఎకరాల బంజరు భూములను భూమిలేని వారికి ఇవ్వబోలేదు. నాగార్జునకొండ దగ్గర కిరితాలు ప్రవ్వటం చే—అక్కడ పుల్లారెడ్డిగూడెం ప్రజలను ఎవ్విట్ చేస్తే అక్కడనుండి బొమ్మవమని అంటూంటే—వారు ఒక పై బడిగారు. పార్లెట్ 20, 15 ఎకరాలు మెట్టుకుమించి కలిగినవారు లేరు. అంత భూమిని మీరు ఎక్కడైనా వాడికి ఇవ్వండి. పార్లెట్ బంజర్లలో వారికి ఇవ్వండి, అంతకుమించి వారికి కాంచెస్ మేన్ ఇవ్వవద్దని లేదు. అని మేము ప్రభుత్వంవారితో ఇబ్బతే ప్రభుత్వంవారికి ఆ విధంగా చేయటానికి ఇష్టంలేకుండా ఉండనీ, ఏదో పోవల కుండా, నీవు ఇచ్చిన తరువాత అదేమి నీవు చేస్తావో తెలుసుకోవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. అని ప్రభుత్వం చెబితే, వారిది కళ్ళకుంటున్నా చెప్పి "మీరు ఎకరాలు ఇవ్వకండి" చెబుతున్నారు. పనిం బంజర్లలో వాటిని పంపించి, అలాగే

జాగుచేయించండి - అని అంటే, గంటకు 35 రూలు ఇమ్మనమంటారు కాని, వాళ్ళకు ప్రభుత్వం కాంపెన్ సేషన్ ఎకరానికి 80 రూలు ఇచ్చారు ఈవాడు ప్రభుత్వం రాజకీయపాధితలకు ఇవ్వటానికి భూములు ఉన్నవి వాపట్ల తాలుకా రేటూరు, నర్సాయపాలెంలో ఈ బిల్లు వచ్చిన తర్వాత టెనెన్స్ ను వెళ్ళగొట్టి వారివైన కేసులుపెట్టి రాజమండ్రి జైలుకు పంపటం జరుగుతున్నది టెనెన్సీ యాక్టు అధ్వారమైంది బంజరు భూముల నుండి రైతులను వెళ్ళగొడుతున్నారు. మానంస్కరణల ద్వారానైనా కొంత భూమిని పేదలకు ఎంచే అవకాశం ఉన్నదా అంటే, అటువంటి అవకాశం కూడలేదు ఈ బిల్లుద్వారా భూమిలేని వారికి భూమి దొరికే అవకాశం లేదు మా పార్టీ సభ్యులు సెలెక్ట్ మిటి రిపోర్టు లోని డెసెంట్ నోట్ లో కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చారు సీలింగ్ 3,600 ఎకరాదాయం పెట్టమని, మాగాణి భూములలో నాలుగోవంతు, మెట్టభూములలో మూడోవంతు ఖర్చుల క్రింద తీసివేయాలని, ఫామిలీలోని మొదలయ్యే అందరిపేర్ల ఉన్నటువంటి భూమిని కలిపి లెక్క కట్టవలెనని, ఎగ్జంప్షన్ పేరుతోటి వేల ఎకరాలను వదలిపెట్టకుండా ఉండాలని, గ్రేటింగ్ లాండ్ పేరుతో కొంత భూమిని వదలిపెట్టటం న్యాయం కాదని, ఆర్డినెన్స్ తర్వాత జరిగినటువంటి ట్రాన్స్ ఫర్స్ అన్ని రద్దు చేయాలని, మా పార్టీ సభ్యులు సెలెక్ట్ మిటి రిపోర్టులో ప్రభుత్వానికి సూచించటం జరిగింది. ఆ విధంగా మిగిలే భూములను భూమి తీసటువంటి నిరుపేదలకు ఇవ్వాలనికూడ చెప్పాము

“భూమి రద్దులలాగా సాగుతుందా? ఎక్కడ ఉన్నది భూమి పంచటానికి?” అని కాలిగ్రెసువారు చెబుతున్నారు. అది సరైనది కాదు. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం ఆంధ్రలో 15 స్టాండర్డ్ ఎకరాలకు మించిన హోల్డింగ్స్ 72,895 ఉన్నవి. 15 స్టాండర్డ్ ఎకర్స్ వరలివెట్టి తీసుకొన్నట్లయితే ఈవాడు దాదాపు 10,08,109 ఎకరాలభూమి భూమిలేని నిరుపేదలకు పంచటానికి మిగులుతుంది. తెలంగాణాలో 4 లక్షల 40 వేల ఎకరాలవరకు మిగులుతుంది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం ఆంధ్రలో బంజరుభూమి 40 లక్షల ఎకరాలు ఉన్నది. అదిలో వదిలక్షల ఎకరాలు మూత్రమే సాగుతోఉన్నది. ఇంకా 30 లక్షల ఎకరాలసాగుకు లాభ్యతైన భూమి నిరుపేదలకు ఇవ్వటానికిఉన్నది. మొత్తం చెప్పినట్లు 15 స్టాండర్డ్ ఎకరాలు సీలింగ్ పెట్టినట్లయితే మొత్తం 20 లక్షల స్టాండర్డ్ ఎకరాలు (బంజరు భూమికూడ కలుపుకొని) పేదలకు పంచటానికి ఉంటుంది. ఒక్కొక్క స్టాండర్డ్ ఎకరం అడు ఎకరాల చొప్పున కనీసము క్రింద ఉన్నట్లయితే దాదాపు కోటి ఎకరాల భూమి (మాగాణిభూమి, మెట్టగాని - సాగుకు లాభ్యతైన భూమి) పేదలకు ఇవ్వటానికి ఉన్నది. కాలిగ్రెసుకు బంజరుభూములు పేదలకు ఇవ్వటానికి జయరాయిగాలేదు. పార్లమెంటుభూములు ఇవ్వటానికి తయారుగాలేదు. వారికి పునరా

వాన సౌకర్యాలు కల్పించటానికి తయారుగాలేదు సీలింగు ప్రజలకు భూములు వచ్చేటట్లుగా, పెట్టుటకు తయారుగాలేదు చైనా విషయం చూడండి పోనీ అది కమ్యూనిస్టుకంట్రీ అంటున్నారు పచ్చి అభివృద్ధి నిరోధకంగా ఉండే పాకిస్తాన్ లో కూడ ప్రజల వత్తిడికి తట్టుకోలేక రెండువందల ఎకరాలో, మూడు వందల ఎకరాలో సీలింగ్ పెడుతున్నారు ఈ షిఫ్టులో, ఇరాక్ లో కూడ లాండ్ సీలింగ్ పెడుతున్నారు కేవలం అభివృద్ధి నిరోధకమైన పాకిస్తాన్ చేసినంతగా కూడ మన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేయటానికి సిద్ధంగాలేదు తాను ఎర్పాటుచేసిన ప్లానింగ్ కమిటీచెప్పినదానికి, తానుచేసిన కుమారప్పకమిటీ చెప్పినదానికి భిన్నంగా యీ నాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఈ బిల్లును తయారుచేసింది భూమిలెని పేదలకు ఒక ఎకరం కూడ ఇవ్వటానికి వీలేనటువంటి భూసంస్కరణలు తీసుకువస్తున్నటువంటి యీ ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ప్రజా బెల్లును ఎదుర్కోవలసినటువంటి అవసరం ఏర్పడుతుంది. మోసపుమూటలతో తమ ప్రభుత్వాన్ని నిలుపుకోవటము పాధ్యం కాదు. నేను మంత్రి రంగారెడ్డిగారిని, యీ ప్రభుత్వాన్ని ఒకటే సంగతి అడుగుతున్నాను. మీరు యీ బిల్లు ప్రకారం ఒక్క ఎకరమైనా పేదలకు పంచుతామని గుండెమీద చెయివేసుకొని చెప్పటానికి సాహసించగలరా? ఆ దైర్యం ఉంటే చెప్పండి మనము యీ బిల్లుకొరకు ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టాము సెలెక్ట్ కమిటీ యీ బిల్లును రెండు సంవత్సరాలు పరిశీలించింది రాష్ట్రమంతటా తిరిగింది. ఈ బిల్లు కొరకు పదిరోజులు ఇక్కడ సమావేశము జరుగుతున్నది 50 వేల రూపాయలు దీనికొరకు ఖర్చుపెడుతున్నాము. సెలెక్ట్ కమిటీ 40 వేలు ఖర్చు పెట్టింది. రేపు కాన్సిలు 20,000 వేలు ఖర్చుపెట్టబోతున్నది. దాదాపు లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మనం యీ చట్టం చేస్తున్నామంటే, దీనివల్ల వచ్చే ఫలితం ఏమిటి? అంతా హుళకేక్కి సున్నతునున్న, హాల్లీహాల్లీ ప్రజలడబ్బు ఉన్నదికదా అని లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మనం చేయబోతున్న యీ చట్టంవల్ల ఏమి లాభం వస్తుంది, అన్నది ఆలోచించారా— అంటే లేదు. ప్రభుత్వం పన్నులు వేస్తూ బిల్లులు తెచ్చినప్పుడు, వాటివల్ల ప్రభుత్వానికి వదిలక్షల రూపాయలు ఆదాయం వస్తుందని చెబుతారు. ఇంకేదైనా బిల్లు తెచ్చినప్పుడు, వాటివల్ల ఫలానా ఫలితం ఉన్నదని, పలానా లాభం ఉన్నదని చెబుతారు, కాని యీ బిల్లు తెచ్చినప్పుడు, దీనివల్ల యీ లాభం ఉన్నదని ఖచ్చితంగా, వివరంగా ప్రభుత్వంవారు దైర్యంగా ఎందుకు చెప్పటలేదు? ఇవాళ యీ బిల్లు పాస్ చేయబరచాడరా లక్ష ఎకరాలు భూమి తీసేవానికి నిబంధితున్నాము. 50 వేల ఎకరాలు పంచబోతున్నామని— అని గుండెమీద చెయివేసుకొని చెప్పే దైర్యం లేక, వట్టి మూటలతో ప్రజలను మోసం చేస్తూ హుళకేక్ పార్టీ వినాడం కంటే కూడ అభివృద్ధి నిరోధకంగా పోయిపోక యీ ప్రభుత్వం తయారైంది. ఈ బిల్లు ఒక్క ఎకరంకూడ పేదలకు పంచి ఇవ్వటానికి ఉపయోగపడదని చెబుతూ యీ ప్రభుత్వాన్ని ఎదుర్కోబోయే ప్రజలు సంపన్నులుగా తయారై తాము మీకు బిల్లు చేస్తుంది అనిపిస్తున్నారని.

*శ్రీ ఆర్ లక్ష్మీనరసింహారావు (ఒక్కరి).— భూమి గరిష్టపరిమితి నిర్ణయించే చిట్ట చట్టంపై యీ సభలో అనేక అభిప్రాయాలు వచ్చాయి ప్రతిపక్షం వారు రెండు విభాగాలుగా ఉండి దీనిని విమర్శిస్తున్నారు. స్వతంత్ర పార్టీవారు "ఇది అకౌన్ట్రియము ఇతర ఆస్తులతో ప్రసక్తి పెట్టుకోకుండా భూమి స్వాస్థ్యంతో ప్రసక్తి పెట్టుకొని పరిమితం చేయడం ఎందుకు? ఇచ్చిన compensation బాగా లేదు, నిర్ణయించిన గరిష్ట పరిమితి కూడ చాలినంతగా లేదని విమర్శిస్తున్నారు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మరొక శాఖవారు "యిదే కేవలం అసంతృప్తికరమైనది ఈ గరిష్ట పరిమితి చాలా హెచ్చుగా ఉన్నది దీనివల్ల సాధించే ప్రయోజనం ఏమీలే"దని అంటున్నారు ఇప్పుడే కాళిరెడ్డిగారు మాట్లాడారు లక్ష ఎకరాలైనా పంపకం చేస్తారా, అలాంటి పంపకం చేయడానికి అవకాశం లేని ఈ బిల్లు ఎందుకు తీసుకు రావాలి అనే ధోరణిలో మాట్లాడినారు ఇంకా యితర విధాలుగా కూడ విమర్శించినవారు లేకపోలేదు చైనాతోగాని, రష్యాతోగాని ఈ విషయంలో చూడవద్దని కమ్యూనిస్టులకు నా మనవి. మన రాజ్యాంగంలో ఆస్తి అనే institutionను మనం వదులుకోలేదు. గౌరవించడానికి మనం సిక్రయించుకున్నాం. ఎప్పుడైతే ఆస్తిని ఒక institutionగా ఉంచుకోమో అప్పుడు ఈ సంస్కరణలలో ఎంత తీవ్ర చూపానో అంత పోవచ్చు. కాని ఆస్తిని మన్నించాలని మనం ఆలోచించినంతకాలం దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ కానూన్ని వమీక్ష చేస్తే వారి విమర్శ ఆచూపంగా ఉండదు ఇక రెండవ ప్రతిపక్షంవారు యిది కాన్స్ట్రయం కాదు అని అనడం నలభై కాదు Article 31 నవరంజ చేసిన తరువాత పరివారం యిచ్చి ప్రభుత్వం ఏ ఆస్తిపై న తీసుకోవడం అకౌన్ట్రియం కాదు అన్నాడు. ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో కూడ పరివారం యివ్వడానికి అవకాశం కల్పించారు. చాలా సుముఖంగాను, అనుకూలమైన పరివారం యివ్వడానికి వగినో పర్యాప్టు చేశారు. ఇదివరకు చేసిన చట్టాలలో ఇప్పు పరివారాన్ని ఇప్పుడు యిస్తున్న పరివారాన్ని గమనించినట్లయితే యిది అకౌన్ట్రియం కాదు, అసంతృప్తికరము కాదు, appropriation కాదు అని తెలుస్తుంది. ఇలాంటి కానూనాలను విమర్శించేటప్పుడు రెండు విధాలుగా మన దృష్టిని పరిణామాలి constitutional గాను, nonconstitutional గాను ఉన్నదా లేదా అని. constitutional గా ఉన్నదా లేదా అనిది చెప్పలేము. దానికి ఎక్కడా పరిమితి ఉండదు. అది మన చట్టంలోనే ఉంటుంది. nonconstitutional గా ఉన్నదా లేదా అని చూస్తే constitutional గానీ, అనివృద్ధి పోవడంగానీ దాని తేటతాళం మధ్య మార్పిడిగానీ ఉంటుంది. ఇక మనకు పక్షాత్తి ప్రావీణ్యంతో దృష్టిపెట్టడానికి ఎక్కువ అవకాశం కల్పిస్తున్నది ఈ బిల్లు. ఈ కానూన్లో ఉన్న విధంగా బిల్లో ముఖ్యమైనది కావారు. రెండవది family holdings. మనదే గరిష్ట పరిమాణం, మూడవది మినిమంపుం ఫలాలుగానీ రూపరూపణలు దిగజూచి ఉన్న procedural matters కాబోలో ఉన్న రేటు ఉండదు. చాలానే కూడ

విమర్శించిన వారు కొందరు ఉన్నారు Revenue Divisional Officer కు
అధికారం యివ్వకూడదు అన్నవారు కొందరు ఉన్నారు అది అంత ముఖ్యమైన
విషయం కాదు Family holding, ceiling, మినహాయింపులు compensation
ఈ నాలుగే మనం బాగా విమర్శించి చూడాలని నా మనవి. Family holding
విషయంలో కొందరికి కొన్ని తప్పు అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఉప్పు తే ప్రతిపక్షం నుంచి
రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ family అంటే అయిదుగురు members ఉంటారు, అరు
ఎకరాలో, 9 ఎకరాలో సిద్ధిస్తుంది, అట్లాగే 6 రెల్లు వారు లాంటివారు విమ
ర్శించారు అది సరైనది కాదు. అట్టిలో ఎంతో కొందిదానికీ హక్కు కలిగిన
అయిదుగురు members తో కూడిన దానిని family గా ఈ శాసనంలో నిర్వ
చించారు. ఎక్కడెక్కడ family అనే పదం వచ్చినా వంతుకు అర్హులైన అయిదు
గురు members తో కూడిన unit గా మనం అర్థం చేసుకుంటే యిలాంటి
విమర్శకు అవకాశం ఉండదు. అయిదుగురు వంతుదార్లుకు మించి అధికంగా
ఉంటే అదనంగా ఉన్న ఒక్కొక్క వ్యక్తికీ మరొక family holding యివ్వమని
శాసనంలో చెప్పబడ్డాయి. అందుచేత ఆ విమర్శ సహజమైనది కాదు. Family
holding పరిమితి గురించి చాలా విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఈ చాలా నిబానంగా
చూడవలసిన విషయం గ్రామసీమలలో జీవన ప్రమాదాలు standards of life ను
family holding నిర్ణయిస్తుంది. గ్రామసీమలలో జనాలు wretched poverty
తో ఉంటే పరిస్థితులు ఈ శాసనంలో కల్పించడమూ లేక గ్రామసీమలలోని జనం
మొక్కొక్క అర్థం వద్దతి కాస్త raise చేసి, standards of life ను raise చేసి
దానికి అనుకూలమైన నిబంధనలతో శాసనం చేయడమూ అనేది ప్రగ్రహంమైన
విషయం. ఒకటవతరం భూమి 6 ఎకరాలు family holding, రెండవతరం
భూమి 8 ఎకరాలు family holding అనే నిర్ణయం చాలా
అంతకుండుకు, తరతమ భేదం ప్రతి భూమిలో ఉంటుందనేది అందరు
ఒప్పుకోవలసిన విషయమే. First class కు, second class కు, third
class కు, fourth class కు భారతముఖ్యం. తెలుంగా ఉంటే భూములు కావు తమ
అభివృద్ధిమర్గం భర్తవంటా ఉండవలసిందే. 6 ఎకరాలు, 8 ఎకరాలు, 10 ఎక
రాలు ఇక family కి యిస్తున్నాయి. Holding పెద్దదా అనేది ఒక ప్రతిపక్షంవారు
చాచిస్తున్నామని అది గమనించవలసిన విషయం. Ceiling ఉన్న వాడు అట్లే మంచి
ఉండడు. Ceiling ను family holding కు ఉన్న భారతముఖ్యం అన్న విభాగా
లో ఉన్నది. ఈ office లో గుర్తావులు 50 రూపాయలు యిస్తుంటే, సెక్టరికి
కు 1000 అయిస్తున్నాయి. వ్యాపారి వర్గం గుర్తావు 500 రూపాయలు. ఈ
వంటూ ఉంటే వ్యాపారికి సెక్టరు 300, 400 రూపాయలు వస్తున్నాయి. ఈ
industries లో భూమి ఉన్నది 5 ఎకరాలవరకు, 6 రూపాయలు సెక్టరుకు
ఉంటే ఆ industries యివ్వవలసి వుంటుంది 10 వంటి 12 వంటి భూమి వంటివి

న్నాడు ఆ తారతమ్యాలు పోలేదు అని మనం ఎక్కడా పోగొట్టలేదు. ఇక్కడ కూడా తారతమ్యాలు ఉండవలసిందే నామ్యవాదం పూర్తిగా అయిన దేశాలలో కూడా ఈ తారతమ్యం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను సృష్టిలోనే ఉన్నది Diversity of action లేకుండా ప్రకృతి లేదు, ప్రకృతిలోనే తారతమ్యం ఉన్నది ప్రకృతిలో ఉన్న తారతమ్యం జీవన వ్యవస్థలో ఉండితరుతుంది బలంలోను, దేహంలోను, అస్థిలోను, తెలివితేటలలోను, శక్తిసామర్థ్యాలలోను తారతమ్యాలు ఉంటాయి తారతమ్యాలు లేకుండా చేయడం ఎవరికి నాధ్యమైన పనికాదు ప్రతిఘటన వారైన తారతమ్యం లేకుండా చేయమని కోరేది లేదు. ఈ తారతమ్యాన్ని మిగతా వ్యవస్థలలో గుర్తించినప్పుడు గ్రామసీమలలో ఉన్న ఈ తారతమ్యాన్ని ఎందుకు మనం అంతగా విమర్శించాలి నాకు అర్థం కాలేదు Hindu Law ప్రకారం అస్తి విభాగం అవుతూనే ఉంటుంది It goes on being cut out into pieces. 27 ఎకరాల first class భూమిని అయిదుగురో, నలుగురో ఈనాడు కాకపోయినా మరునాడో, ఆ మరునాడో పంచుకుంటారు ఒక్కవ్యక్తికే ఈ భూమి అంతా దత్తం అవుతోంది అనుకున్నా ఆయన సంతతివారు తప్పకుండా పంచుకుంటారు, అలా విభాగాలు అవుతూ, అవుతూ ఉంటుంది. ఇది ఒక tendency ఇది ఎట్లా పోతుంది? Land Legislation ఈ స్వరూపంలో రావడం చేత భూమిని ఒక investment గా, ఆధారంగా, ఊహించేవారు ఉండరు. ఎవరయితే భూమిపైన శ్రమపడి జీవనం గడుపుకుంటారో అనుకుంటారో వారే దానిని ఆశ్రయించుకొని పనిచేస్తూ ఉంటారు It would not be a medium of investment in future. Capitalist వలె 100 షెర్లు, 1000 షెర్లు invest చేసుకునేవారు ఉంటారు అది నిరోధించడానికి ఈ మధ్యమార్గం అవలంబించాము. Ceiling on holding కు ఉన్న తారతమ్యం గుర్తించి జెడరవలసిన జరూరు లేదని గట్టిగా మనవిచేస్తున్నాము. కవివ్యక్తకాలంలో వందలు, వేల సంవత్సరాల కొద్దీ భూమి ఉంటుంది. భూమిపైన జీవించే రైతులు ఉంటారు. వారి జీవిత ప్రమాణం వారి భూమి మీద వచ్చే ఆదాయం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. కనుక అది 10 ఎకరములుగానీ, 8 ఎకరములుగానీ, 12 ఎకరములుగానీ, అది ఆ ఆదాయం వచ్చే భూమి యివ్వవలెనా లేదా అనేది చెప్పాలి. మనమిప్పుడు అడుగుకున్నాం, ఒక అడ్డంకు maximum salary 20 రూపాయలైనా యివ్వమని చాలామంది నిజంగానే పూరుకూడా యివ్వమని కోర్చినట్లు కనిపిస్తాం. ఒకప్పుడు మూడు రూపాయలు కూడా ఎవరూ ఆదాయంగా పనిచేసే ఒక వ్యక్తికి నెలకు మూడు రూపాయలు అవసరమైనప్పుడు గ్రామంలోని రైతులు ఆదాయవాల భూమి యిస్తే అతను దానిపై ఖర్చు పెట్టి, పెట్టిబడిచెట్టి, కనుక తన భార్య, పిల్లలు తనవేన పండించుకునేది చాలుబందా? ఇక్కడ అతను అంతో ఉద్యోగము చేసేవాడు కుటుంబములో ఒక రోడు ఉద్యోగము చేస్తాడు. ఇక్కడ నేను ఉద్యోగము చేస్తున్నాను, చాలా రోజు

పిల్లలు యితర వ్యాపారములద్వారా కొంత ఆర్థింపుకోవచ్చు కాని, ఫల్లెటూరిలో పరిస్థితి అలాకాదు కావున, తన పిల్లలు, తన కార్య, పనిచేయాలి. ఆఖరికి అనాడు ఎచ్చిన చుట్టం కూడా పోయి పొలంలో పనిచేస్తాడు ఒక కమతాన్ని ఆశ్రయించుకున్న కుటుంబం అవిధంగా బ్రతుకుతుంది అది విధానం కుటుంబంలో వున్న అందరికీ అది ఉద్యోగం కల్పిస్తుంది ఆదాయం విషయమేగాకుండా—It is a question of employment also Family holding అనేది కుటుంబంలోని అందరికీ employment యిస్తుంది ప్రభుత్వ ఉద్యోగములోగాని, పరిశ్రమలోగాని యితర వృత్తులలోగాని వున్న వారి పరిస్థితివేరు దానికి, దీనికి, వున్న భేదమే అది ఈ కమతం కుటుంబంలో అందరికీ employment కలిగించేది మాత్రమేగాక, గ్రామంలో ఒక జీవన ప్రమాణాన్ని నిర్ణయించేదిగా వుంటున్నది అందువలన కనీస జీవన ప్రమాణమునకు ఈ ఆరు ఎకరాల, ఎనిమిది ఎకరాలమీద వచ్చే ఆదాయం సరిపోతుందా, లేదా అనే విషయం ఆలోచించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ — అయితే, ఒక పేదవాడికి ఆరు ఎకరాలు ఇస్తారనుకోండి, తరువాత అతని కొడుకులు ఆ ఆరు ఎకరాలను పంచుకోవచ్చునా?

శ్రీ ఆర్ లక్ష్మీనరసింహారావు — ఆ విషయానికి కూడ వస్తాను బహుశా మంత్రిగారు consolidation of holdings కు సంబంధించి మరొక కాననం తీసుకు వస్తారేమో!

నా అభిప్రాయమేమంటే, ఈ holding పైననే గ్రామంలోని standard of life ఆధారపడి వుంటుంది. గ్రామసీమలలో వున్న advancement, civilization యిదంతా దానిపై ఆధారపడి వుంటుంది. అంటే—ఆర్థిక వ్యవస్థపై మిగతా వ్యవస్థలన్నీ ఆధారపడి వుంటాయి అది, రవాణా అనండి, culture అనండి, లేక యితర వ్యవస్థలనండి. కనుక యిప్పుడు మనం ఏర్పాటు చేసిన కమతం చాల అదనం అనుకోవడానికి వీల్లేదు. ఒకప్పుడు మన country గా, industrialise అవుతుంది. ఈ పాడు industrialise అయిన దేశాలు అమెరికా, ఇంగ్లండు, జర్మనీ మొదలైన దేశాలలో జీవించేవాడు సామాన్యంగా 500, 800, 1000 రూపాయలు మాత్రమే కూడ సరి పోయే వున్నాడు. హృల్ డివైలప్ మెంట్ industries లో పనిచేసే వ్యక్తి దెయ్యిరూపాయలు సంపాదించేవారున్నాడు. అలాంటి వస్తువేళం ఇక్కడ వస్తే ఈ అటు ఎకరాలు ఎక్కడ పరిపోతుంది? చిట్టా revolution వస్తుంది దేశంలో అసంతృప్తి కలుగుతుంది. ఇకానికి, తెలుసుకొన్నాడు ఎకరాల holding గా పెట్టవలయుతే ఆ ఆదాయం అతన్ని పోషించలేదు. ఇంకొక వ్యక్తి దొంగయి అందుచేసే అతను జీవించలేడు. అందువల్ల దొంగవనం కల్పించకుండా ఎక్కడా అతని పరిపాలన కోరుకున్నాను.

సీలింగు విషయం మనవిచేశాను ఆ వ్యవస్థను వుండితీరాలి అన్నిరంగాలలో వుండి గనుక బిడ్డ కూడా వుండితీరాలి అయితే అట్టిగా లం ఆ వ్యవస్థను కూడా నిలిచివుండదు కాలక్రమేణ కలిసిపోతుంది అయితే దీనివలన భూమి అదనంగా లభిస్తుందని, అది బందరికి పెడతామని, అద్యారా దేశసీధాగ్యాన్ని నాధిస్తామని అనుకొనడం ప్రతిమే ఆవులంది మన దేశము యొక్క population ను, available land ను చూస్తే ఈ విషయం తెలుస్తుంది ఈనాడు అమ్మకా family holding గలవాడు గ్రామసీమలో బ్రాకడం చాలా కష్టం. రానున్న కాలంలో అది, వ్యక్తికి, దేశానికి కూడా నష్టదాయకం. దేశంలో మాటికి 10 మంది వ్యవసాయంపై ఆధారపడివున్నారు ఈ ప్రకారమే పోతే ఇక మనం ఘంటసాల పోలేము ఎవరో అన్నారు— చల్లపల్లి రాజాగారినుండి మూడువేల ఎకరాలు అనుకోండి అని, అది ఎంతమందికి పంచగలం? ఎన్నికుటుంబాలు సంపృప్తపడతాయి! అందరికీ సౌభాగ్యం చేకూరుతుందా? Problem కు solution చేకూరుతుందా? చేకూరదు అందుమిదిని భూమిపై పోషించడం కష్టం చైనాదేశంలో భూమి మీద వున్న వారు ఎంతమంది? వారు యిచ్చిన లెక్కలు నేను చూశాను లేకుండా పెన్షన్ ప్రకారం 300 మిలియన్లమంది వున్నారు వల్లభై కోట్లలో 81 కోట్ల మంది భూమిపై వున్నారు యిక్కడ. మన దేశంలో కూడా 20 కోట్లకు దిగిపోతుంది భూమిపై బ్రతికే వారి సంఖ్య పరిశ్రమలలోను, యితర వృత్తులలో వసూలు కల్పించడం ద్వారా దానిని సాధించవచ్చు. Industries ను develop చేయడంవలన, social services ను increase చేయడంవలన కూడా అవిధంగా చేయవచ్చు. అప్పుడు అందరూ పోయిగా వుంటారు గ్రామసీమలు కళకళలాడుతూ వుంటాయి దరిద్రం, ఆవేదన అప్పుడు ఎక్కడా కనబడదు. అవిధంగా భూమిపై పోలిగాని, వున్న భూమిని అందరికీ పంచి పరిధాన్ని తెచ్చిపెట్టుకోవచ్చు. పూజ్యులు పోలికగాని అన్నారు— దారిద్ర్యం పంచుకోవద్దు అని. సౌభాగ్యం పంచుకోడానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలి. దారిద్ర్యం పంచుకోవడం మంచిదని కాదు. గెండు మూడు ఎకరాలు ఇచ్చి అవిధంగా కాలక్షేపం చెయ్యడం చేస్తుంది మంచిదికాదని నా మనవి

ఇక మనలోయింపుల విషయమున్నది కోట్లచోట్ల యివి చాలా అవసరమై కలిగిఉంటాయి.

ఇందులో ఎందుకీది నిర్ణయించి అనే ఎకరం అది చాలా బాగా ఉంది కోట్లలో కోట్లగాని, యింకోటిని పేదలకు పంపించి నిర్ణయించుకోవచ్చు. ఎకరానికి పంపి కూడా యింపుల పన్నును తీసిపెట్టుకుంటుంటారు యింపులను అవిధంగా పంపించి, వారున్న ఎకరములలో పండితట్లు మా నుంచి అది అంతగాగలదు కనుక పంపించుకొన్నమాట అది సరైనదని కాదని చెప్పి అందుకుంటున్నామని చెప్పి కూడా

ఒక పరిమితి పెట్టడం మంచిది ఆ పదాన్ని define చేయడం మంచిది Orchard అనే లాజ్ పదాన్ని వాడి ఆహారపన్నులయ్యే చాల ఫలాలు తోటలను దీని క్రిందికి తీసుకురావడం మంచిది కాదు నాకు కూడా యంతవరకు ఆ పదానికి విర్వచనం దొరకలేదు, చూడాలి, ఏమి చెయ్యాలి? It is a very wide term.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇప్పుడు వున్న orchards కా? యిది ముందు వచ్చే orchards కా?

శ్రీ ఆర్ లక్ష్మీనరసింహదొర — అదేమంది, ఇప్పుడు పాతానంటే ఆకు అమల్లోకి వచ్చేనాటికి పెరుగుతాయి అది కష్టమే మీ కాదు

"Not on the date of the Act, not on the date when it is published, not on the date when it receives the assent of the Governor, on the date when I am called upon to give an account of my properties in order to determine the ceiling"

కనుక orchards కు కూడా ఒక పరిమితి పెడితే వాగుంటుందనుకంటాను ఇదే విధమైనది యింకొక పదం వున్నది

Sugarcane farms కు సంబంధించిన "owned by" అనలేదు "Maintained and operated by sugar factories" అన్నారు

"This is capable of yielding many interpretations, and it may ultimately defeat the very purpose of the provision."

కొన్నికొన్ని గ్రామాల్లో అక్కడ వండించే sugarcane అంతా ఆ factory వారికి యివ్వవలయునని వండించేవారికి, factory వారికి అగ్రిమెంటు వుంటుంది. ఇప్పుడు ఆ అగ్రిమెంటును అనుసరించి మేము sugarcane వేకాము కాబట్టి యిది exempted అన్నారు.

"that sugar cane factory is being operated on the strength of these agreements..."

వాడు ఇవ్వడానికి వచ్చినప్పుడు అప్పుడు వాడు చెప్పినట్లు చేస్తాయి. వచ్చినప్పుడు ఇవ్వడానికి వచ్చినప్పుడు అప్పుడు వాడు చెప్పినట్లు చేస్తాయి. Land legislation కు సంబంధించి మనం జారీచేశాము. Tenants Abolition, Estates మున్నగు చట్టాల సరించి చట్టాలు చేసినప్పుడు సరిగా అలాగే మనయోగించినట్లు చేడం వల్ల ఇప్పుడు ఇంకా చెప్పినట్లు అన్నారు.

వాడు చెప్పినట్లు అప్పుడు వచ్చినప్పుడు అప్పుడు వాడు చెప్పినట్లు చేస్తాయి.

ఇక compensation విషయం ఉన్నది ఈ సందర్భంలో ఎవ్వరికీ అసల తృప్తి ఉండకూడదనేది నా మనన ప్రతిజ్ఞలవారు మీరూ నాతో ఎక్కడా ఎంతైనా తాగుతాను Property కి సంబంధించి మనం ఇదివరకు అనేక శాసనాలు చేసిన సంవత్సరంలో ఇచ్చిన compensation ఇప్పుడు యిస్తున్న compensation పరిశీలిస్తే న్యాయం జరుగుతుందనుకుంటున్నాను న్యాయం జరిగాలి. జమీందారులను తీసివేస్తూ real net income కు 40 పెట్టు compensation ఇచ్చినట్లున్నది. సేను మొదటిలోనే చూపి చేసిగట్లుగా మనం ఆర్టిని పూజిస్తున్నాము అసామంది మంచి భూములు తీసుకుంటున్నప్పుడు compensation ఇవ్వబోవడం కాకుండా దని, కాగా ఆగోచించి యీ compensation అనేది పెట్టారు దీనిని గురించి విమర్శ చేయడానికి మరొక సందర్భంలో అవకాశం వున్నా ఇప్పుడే ప్రభుత్వ దృష్టికెస్తున్నాను అందులో చాలా దోహాలున్నాయి నాటన్నింటితో నిమిత్తం లేకుండా ప్రముఖమైనవి మాత్రం మనవి చేస్తాను Sec 2, Clause (9), sub-clause (1) లో "in respect of private lands" అన్నారు ఈనామూల ఎవాలిషను ఆక్టులో కూడ 'private land' అనేదానికి ఎక్కడా నిర్వచనం చేయలేదు Estate Land Act లో ఒక నిర్వచనం తీసుకున్నాము కానీ, ఇందులో నిర్వచనం లేదు Private Land అంటే ఒకరి స్వాధీనంలో వుండే భూమి అంతా అని అనుకుంటున్నారు. కానీ అట్లు కాదు. Proprietor స్వాధీనంలో వున్న భూమి అంతా ఆయన private land కాదు. Estate Land Act లో private land అనేది రెండు రకాలుగా నిర్వచించబడినది 1908 వ సంవత్సరమునకు పూర్వం 12 ఏండ్లు క్రితముందైనా స్వంత కమతంగా వాడుకొని, దరిమలా తన స్వంత నిర్వహణలో ఉంచుకుంటే దానిని 'private land' అన్నారు. అది ఒక్కటే అయినకు private land. మిగతాది, వారసత్వంగా గాని, కోను కోనవడం మూలంగా గాని వచ్చి ఎక్కడాల్సినా అది private lands కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : 1947 వ సంవత్సరంలో కి. శ్రీ. శ్రీ వెంకటరావుగారు చట్టం చేసినప్పుడు అంతకు పూర్వం 12 ఏండ్లు అని...

శ్రీ ఆర్. అప్పారావుగారు : నా రెండవ submission అదేనండి 1908 వ సంవత్సరములో జరిగింది కాబట్టి భూమి మూలముల గురించి తెలిస్తే మనం తెలుస్తాము. దానిని land owner నా తీసుకొని కమతార్వం 12 ఏండ్లు మూలము దారు స్వాధీనంలో వుండే నిర్వహణలో ఉన్న భూమి estate holder యొక్క private land అన్నారు. రెండవకాల భూములు private lands గా ఎంత అడతాము. ఇదిగాక, వారసత్వ భూములు కోనుకోనున్న భూములు ఉన్నాయి. Estate Land Act లో కొన్ని చరణాలున్నాయి. అందులో దాని కోను

భూములు కొనుక్కుంటాడు, లేక ఒక రైతు యొక్క వారసుడుగా కొన్ని భూములు అయిన స్వాధీనంలోకి వస్తాయి ఈ విధంగా వచ్చిన భూములను private lands అనరు అటువంటి భూములను మరం యీ బిల్లులో ఏమి చేయాలి ? Private land క వలె లెక్కలో వ్రాయాలా, ఎద్దా ? లేకపోతే, మినహాయింపు వ్రాయాలా అనే సమస్య ఉద్భవించడా ఎస్తుంది.

It is stated at page 58 of the report under Clause 2 (i) (i) : "owner" includes—

"in relation to any land situation in an Estate not taken over by the Government under the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act 1948 (Madras Act XXVI of 1948), the ryot in respect of the land in which he has a permanent right of occupancy and the landholder in respect of his private land"

ప్రభుత్వం తీసుకున్న భూములను చిక్కులేదు, పట్టాలు ఇచ్చేశారు. ఇంకా, కొన్ని estates ఉన్నాయి అటువంటి పరిస్థితులలో రైతు సాగులో వున్న భూమి రైతుకు జమీందారు సాగులో వున్న భూమి జమీందారుకు అవలెనా ? Abolition Act లోని section 13 లో జమీందారుకు ఏ భూమిలో పట్టాలు ఇవ్వదలచుకున్నా మో నిర్వచించారు.

In what lands the landholder is entitled to hold a patta is defined in Section 50.

జమీందారుకు పట్టా పొందుటకు అదే మైన భూములు అంటే ఇంతకంటే వాగుంటుంది. Doubt కు గాని, new interpretation కు గాని అవకాశం లేకుండా ఉంటుంది కాబట్టి వారిని ఆలోచించమంటాను.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి : ఉద్దేశం అదే.

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనారాయణం : ఉద్దేశం అదే అయితే అట్లా సవరించేయడం మంచిది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Private land కాక ఇంక ఏ land అయినా...

Sri R. Lakshminarasimham Dora : There are some other lands in which they are entitled to patta under Section 13 of the Abolition of Estates Act.

Owner అనే వారు limited ownership గలదా వారు అవ్వారు ఇవని limited ownership పోయాయి. Hindu Law వంటివి తెలుడం లోనే limited estates పోయాయి.

Those which are created inter vivos not by operation of law but by action of parties Limited owners వు ఎంతైనా మితిలేకుండా వుంటే loose గా unlimited గానే విడిచిపెట్టడం జాగుంటుందని, దీనిని పరిశీలన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను

Partition విషయంలో కూడా ఒకటున్నది. Hindu Law లో division in status ఉన్నది Partition by metes and bounds లేకపోయినా నలుగురు సోదరులుంటే నాలుగు ప్రదేశాలలో జీవిస్తూవుంటారు ఇప్పుడిది, దానిని prohibit చేస్తుంది. అంతేకాదు, null and void కూడా ఉంటుంది

Partition is also a right, actionable right, valuable right We are not contemplating putting a prohibition on this partition

'Partition by metes and bounds' లేకపోయినా division in status మాత్రం ఉన్నది. 'Partition by metes and bounds' లేకపోయినా division in status ఉందికదా! తమకే తెలిసినదే Division in status అంటే పెద్దపిమ్మిఉంది—unequivocal expression of... I am from today... అంటే చాలుకదండి! సవరణ చేసిన హిందూలా లో కూడా భేదం ఏమీ లేదు. Unequivocal intention to divide express చేసుకుంటూ నలుగురు సోదరులలో, తండ్రి కొడుకులలో, లేక యీగ్నతోనీ అస్తిని మొత్తంగాను ఉంచుకోవచ్చును, లేక పార్టిషన్ చేసుకోవచ్చును పార్టిషన్ ఇప్పుడు చేసుకోకూడదని అంటారు. It will cause hardship, it will have very bad results దీనిని మరల ఆలోచించాలని కోరుకున్నాను Acquisitions అన్నీ null and void అన్నాడు 13వ సెక్షన్ ceiling on future acquisition, సెక్షన్ 12 prohibition of alienation of holdings అన్నాడు సెక్షన్ 12 కు అది నిజానికి మంచి పోడింగ్ కాదు అనుకోండి, partition is not an alienation, తమకు తెలిసినదే.

They are enjoyed jointly; they will be enjoyed separately from tomorrow.

సెక్షన్ 13 లో ఇలా ఉంది—

"On or after the notified date, no person shall purchase or take an usufructuary mortgage or otherwise voluntarily acquire any land, if in consequence of such purchase, mortgage or acquisition, the total land held by him would exceed three family holdings; and any acquisition made in contravention of this sub-section shall be null and void."

బాగానేవుంది ఎదడానికి నేను కొంటాను ఒకరిదగ్గర, మరల వానికి వెళ్ళిపో
తుందా భూమి ?

I have got three family holdings They are the existing
three family holdings I am purchasing 10 acres today This
provision says that that acquisition is null and void Null and
void అంటే అదృశ్యమైపోదు It remains there With whom does
it vest ? The property should vest in somebody
ఎవరిలో vest అవుతుంది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మరల seller లోనా ?

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి :- Seller లోనా - ఏమిన్వాయిం అది ?
వాడు డబ్బు తీసుకున్నాడు అదే వారి ఉద్దేశమైతే - and it shall revert to
the seller అనాలి (Mortgage సందర్భంలో చెబుతాను) I shall revert
to the mortgagor He can verily escape from the liability.
'Null and void' అంటే - the result following from it - the consequences
following from it - అలోచించి ప్రావిజన్ చేయాలి

మిస్టర్ స్పీకర్ - ఏమిచేయమన్నారు ? ఎట్లా ప్రావిజిట్ చేయమంటారు ?

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి :- 'It shall vest in the R.D.O.' అంటే,
The man who is going to acquire the land is the R.D.O. with pay-
ment of compensation or without payment of compensation.
అది ambiguous గా ఉంది, త్రిశంకు స్వర్గం మాదిరి ఉంది. No property can
be like that; it must vest with somebody

ఈ విషయం తమ దృష్టికి తెచ్చుకొన్నాను. సరిగా సవరించి వాటిస్తే, తిరిగి వస్తుంది -
అంటుంటే -

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇంకొకరికి ఎట్లా ఇస్తామంది ? గవర్నమెంటు తీసుకుంటే
పడబోతుంది.

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనరసింహారెడ్డి :- డబ్బు తీసుకున్నావానికి రోజులలో నాలుగు
తప్పులే.

A man having sold away the property should not gain
undue advantage.

మార్బుగేజీల విషయం ఉంది, ఈ యాక్టురాగానే mortgages అన్ని
wipe out అవుతాయని అన్నారు

The mortgagee shall surrender the land to the Tahsildar where it exceeds the ceiling. What about the mortgage amount? A compensation of Rs. 100 will be there

మార్బుగేజీ 10 వేల రూపాయలకు ఉండనుకుందాము Surplus land
surrender చేస్తాడు. Compensation రూల్సు ప్రకారం అయిదువందలో, ఆరు
వందలో, వెయ్యిరూపాయలో ఉస్తాదు

What about the balance of the mortgage amount? Who is
liable to pay it.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఈనాము యాక్టులో ఏమైనది?

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనరసింహారావు :- ఈనాము యాక్టులో వారి liability
పోలేదు, ఒక్క జమీందారీలకే ఇచ్చారు జమీందారుల liabilities ను చామా
యిపాగా వంచడానికి ఏర్పాటుచేశారు. They are purely usufructuary.

Mortgagor భూమి పోతుంది అతనికి, తప్పే రుణంతీరితే, కాని తీరదు.
Mortgage లో personal covenant to pay ఉంటుంది He will enforce it.
ఉంటుంటే సందర్భాలలో అలోచించాలి Mortgages సందర్భంలో చేసిన
అలోచన చాలదని నా ఉద్దేశం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇకర ఆన్యుయిటీలకు పోతాడు.

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనరసింహారావు :- అదే వారి ఉద్దేశమయితే అట్లాగే చెప్ప
వచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఈనాకు తెలుసులే చెప్పకారు.

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మీనరసింహారావు :- మరికొన్ని విషయాలున్నాయి.
There is another stage for taking into consideration these aspects.
క్లాజ్ వారి చర్చలో అలోచించవచ్చును.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- తమరు మొత్తంగానీ మాట్లాడితే వారుంటుండేమో
ఉన్న technical points.

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మణంసింహందొర - వారికి నేను చెప్పాలా సలహా

Mr Speaker - Because you belong to the ruling party you can advise him ఏమైనా కష్టం వుంటే చూసుకోవచ్చును సభలో చెప్పి ఏమిప్రయోజనం?

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మణంసింహందొర - మొన్న ఒక సవరితా తెస్తామని అన్నారు, తరంవారి భూములకు సంబంధించి అందులో చిక్కు ఏమీ లేదు. తరంవారి నెటిల్మెంటు చేశాం అంతా కారేడు కనుక సాఫ్ట్ ప్రెసెంటేషన్ గా వెస్తాను. మంత్రి గారు చెప్పారు దానికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గం సూచించారు ఎక్కడెక్కడ తరంవారి నెటిల్మెంటు కాలేదో *similarity lands* ను బట్టి నిర్ణయించడానికి ఆర్. డి. వోకు అధికారం ఇచ్చారు ఈ సవరితలో అంతకంటే ఏమీలేదు

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు (వడమలపేట) - క్లాజువారి చర్చ వచ్చినపుడు చెప్పవచ్చును

శ్రీ ఆర్. లక్ష్మణంసింహందొర - సవరితలు వచ్చినపుడు ఆలోచించ వచ్చును కాస్తా సవరితలతో ఈ శాస్త్రం అనుకులిమైనదే, భవిష్యత్కాలంలో గ్రామసీమలలో చక్కటి సంఘాన్ని ఏర్పరచి గ్రామ జీవితాన్ని - *rural life* - ను *reconstruct* చేసి మంచి స్థాయిలో ఉంచడానికి తోడ్పడుతుంది. ఈ శాసనం చేశాము కనుక గ్రామసీమలలో ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యాలు కలిగించామని ప్రభుత్వం అపోహపడకుండగా, ఎవరికి ఎట్టి ప్రయోజనం రాదని అన్నీ ముఖాలా తెలిసినదే కనుక గ్రామసీమలలో అగ్రికల్చర్ ఇమ్ప్రూవ్ చేయడానికి చాలా మందిని పరిశ్రమలోనికి తీసుకువెళ్లే ఏర్పాట్లు చేసి జీవన ప్రమాణాన్ని వృద్ధిచేయాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు - అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును తీసుకోడానికి శాస్త్రీయమూ, అశాస్త్రీయమూ, మనకు అధికారం ఉందా, లేదా అనే విషయం లోనికి పోను. అధికారం ఉందనే మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము కోర్టుకుపోయి అధికారం లేదంటే మార్పుకోవడానికి శక్తి ఉంది

మిస్టర్ స్పీకర్ - రాజ్యాంగం మార్చాలే కాని లేకపోతే ఎక్కడకు పోతుంది?

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు - మూడు ఆశీస్థులకు సమాధానం చెప్పాలని నేను ప్రయత్నిస్తున్నాను. ఇది *land lords' bill; tenants' bill* కాదు, 'తెనెంట్సుకు అనుకూలం' కాదు. భూస్వాములకు అనుకూలమైనది; సంచడానికి

భూమి లేదు, సీలింగు క్రింద పెట్టిన income చాల ఎక్కువగా ఉంది - ఈ మూడింటికే నాకు తోచిన సమాధానం చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను Land lords' bill, భూమి పంచడానికి లేదు అన్ని విషయాలు రెండూ కలిపి మాట్లాడితే ఒక విషయం ఏర్పడుతుంది ప్రతిపక్షంవారు సెలెక్షన్ మినిస్ట్రీ రిపోర్టుకు ఒక minute of dissent ఇచ్చారు అందులో ఎన్నెన్ని ఎకరాలుగా వున్న హోల్డింగ్సు క్రింద ఎంతెంత భూమి ఉన్నదో ఇచ్చారు. రిపోర్టు 19 వ పేజీలో ఉంది దానిని బట్టి అయిదెకరాల వరకు ఉండే భూమి 32,69,876 ఎకరములని తెలుస్తోంది. దానిని 1000 గా ఫామిలీ హోల్డింగు అనుకుందాము 5 ఎకరాలనుండి ముప్పై ఎకరాలవరకు ఉన్నది - 27 ఎకరాలు సీలింగు అని ఇప్పుడు అంటున్నారనుకోండి - 88,81,128 ఎకరాలు, ఆ పైన ఉండేది - 30 ఎకరాల మొదలు వెయ్యి ఎకరాల వరకు ఉండేది 58,82,673 ఎకరాలు, మొత్తం 1,80,32,679 ఎకరాలని ఈ టెక్నాల వల్ల ఏర్పడుతోంది 27 ఎకరాలు సీలింగు అనుకుంటే, 27 నుంచి 30 ఎకరాలుగా వున్నది పోతే, అంతకు పైన ఉండే భూమి 58,82,673 ఎకరాలు సీలింగుకు జాస్తిగా వుండే భూమి, 58 లక్షలు - కొంచెం హెచ్చుతగ్గులుగా 59 లక్షల ఎకరాలు ఉంది. ఎక్కడకు పోతుంది భూమి? పంచడానికి భూమి లేదంటూ ఏకారచాలవల్ల చెబుతున్నారో అర్థం కావడంలేదు. సీలింగు పైబడి 59 లక్షల ఎకరాలున్నది. సీలింగును తీసివేసినా 30,40 లక్షల ఎకరాలు వస్తుంది. కాని ఎక్కడకు పోతుంది? వారు కోరిన వర్కర్స్కు ఇవ్వకపోయినా ఎవరో ఒకరు అనుభవించాలి కాని భూమి ఆకాశానికి మాయమైపోదు. పంచడానికి లేదంటే నాకు అర్థం కాలేదు, ఇది land lords కోసం తెచ్చిన బిల్లు అని చెప్పడానికి మీరూ లేదు. 30 ఎకరాలనుంచి వెయ్యి ఎకరాల వరకు ఉన్నవారు బ్రహ్మాండ మైన భాగం వారు అనుకుంటే వారినుంచి భూమి తీసికోడానికి ఏర్పడుతుందే కాని వారికి భూమి ఇవ్వడానికి లేదు. సీలింగుకు పైన ఎవరికి భూమి ఉందో వారి నుంచి లాక్కోడానికి ప్రభుత్వంవారికి.....

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (బిల్లండు-జనరల్) : - స్టానిస్లేషన్ (ఎ) బిల్లు కాదుగా క్లాసిఫికేషన్ (ఇ) బిల్లు చెప్పండి.

శ్రీ ఎల్. జి. రామకృష్ణారావు : - నేను చెప్పిన చెబుతాను. వరుసగా ఆ తరువాత వుంటే చెప్పండి. మొదట ఇచ్చిన టెక్నాల ప్రకారమే 30 ఎకరాలకు పైన వెయ్యి ఎకరాలవరకు ఉండే భూమి 58 లక్షల ఎకరాల వరకు ఉంది. దానిని ఎవరికైతే వారుచాలి కాని ఎక్కడకు పోతుందో బాండ్ లాడ్స్ బిల్లు అని చెప్పడానికి భూమి పంచడానికి లేదు అని చెప్పడానికి ఏమీ అవ్వడం వున్నట్లు వాస్తవముకు తోరడంలేదు. ఈ బిల్లువల్ల ఎవరికైతే వారు చాలా అంటుంది. ఎవరికి రివ్యూ చేసుకుంటుంది అంటే 30 ఎకరాలు పైన ఉన్నవారికి ఖండితంగా నష్టం

కలుగుతుంది ఇందులో ఏమీ ఆక్షేపణ లేదు Dry అయితే కొంత జాస్తిగా వచ్చినా, 27 ఎకరాలు wet అనుకున్నా, పంచడానికి భూమి లేదు, లాండులార్డుస్ కోసం వచ్చిన బిల్లు అని చెప్పడానికి ఏ మాత్రం అస్కారిం లేదు అది నిజమైన విషయం కాదు

మిస్టర్ స్పీకర్ .- వారనేది ఉన్న భూమంతా పంచేవారు అని. .

శ్రీ ఆర్ బి రామకృష్ణరాజు - ఎవరికి పంచారు? అది కూడా మన దేశంలో ఉన్నవారికే పంచడానికి వచ్చింది పంచుతున్నారు Land-lords కి కాకుండా ఎవరో ఒకరికి పంచుతున్నారు

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు .- Minimum 27 ఎకరాలు మూగూడి ఉండనుకోండి. Maximum 108 ఎకరాలు, మూగూడి కూడ సీలింగులోకి వస్తుంది వారు దృష్టిలో పెట్టుకుని చెబితే కాగుంటుంది. Per family, per person 108 ఎకరాలు పైగా వస్తుంది

శ్రీ ఆర్ బి రామకృష్ణరాజు - అది రెండవ క్లాసుది ఆ క్లాసు వచ్చినప్పుడు వస్తుంది దానిలో ఎంత బ్రహ్మాండమైన వారు ఎంతమంది ఉన్నారో లెక్క తెలియదు, నేను చెప్పడానికి 59 లక్షల ఎకరాల భూమి ఉంది దానిని పంచవలసి వస్తుంది.

శ్రీ వీ. సుందరయ్య (గన్నవరం) .- వారు పొరపాటుగా చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు ఖమ్మం జిల్లా ఉదాహరణగా తీసుకుని, 8,600 రూపాయలు నికరాదాయము తెలంగాణాలో సీలింగు ఉంచగా 10 లక్షల ఎకరాలు వస్తుందనుకుంటే అఖరుకు 800 ఎకరాలైనా లేవని చెప్పారు. ఈ బిల్లు క్రింద వస్తుందో దాని వమ్మకం లేదని చెప్పారు. రామకృష్ణరాజుగారు 59 లక్షల ఎకరాలు భూమి మిగులుతుందని చెప్పారు. మంత్రిగారు ఏమీకాదంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ .- మీరు అంతలు ఉన్నారు.

శ్రీ వీ. సుందరయ్య .- మా అంతెను వారు చెబుతున్నది.

శ్రీ ఆర్ బి రామకృష్ణరాజు - వరుసకపోతే ఎక్కడ పొరపాటుగా చెబితే తెలుసుకుంటారు.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి .- ఖమ్మం నుండి చెప్పిన దానిని గౌరవ మంత్రులు వచ్చినచో చెబుతున్నారు. వారు పర్యాయం విధముగా ఆర్డర్ చేసుకోలేదు. నేను వచ్చినచో చెప్పే కాగుంటుంది. ఖమ్మంలో చెప్పినట్లు ఎకరాల భూమి

వస్తుంది అనుకున్నాం కాని ఊదకు దానిని అమలుపెట్టేవరకు చాల తక్కువ వచ్చిందన్నారు దీని అర్థం భీదవారికి భూమి లభించలేదని కాదు ఓడవారికి, కాలుదారులకు, భూమి లేని ప్రజలందరకు ప్రభుత్వం స్వయంముగా ఎంతో ఇస్తుందని అమలున్నందువల్ల రాలేదు పూర్తిగా ఎవరికీ రాలేదని వారు చెప్పడం సరియైనది కాదు. ఇదివరకు రు 10 వేలు, రు. 20 వేలు ఉండి ఇవ్వాలన్నారు. 3,600 సీలింగుకు మించిన భూమిగల ఏ ఒక్క వ్యక్తి ఖమ్మం జిల్లా మొత్తం మీద లేడు. కనుక ఇది ప్రభుత్వం పంచినట్లా లేదా ఆలోచించవలసి ఉంది

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీ చట్టంవల్ల రాలేదు కుటుంబంలోని వారు పంచుకోడం వల్లనూ తక్కినది అమ్ముకోవడంవల్లనూ వచ్చిందంటారు వారు

శ్రీకె వి రంగాయ్య - మా చట్టంవల్లనే అమ్ముకున్నారు. లేకుంటే ఎందుకు అమ్ముకుంటారు

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు - సీలింగు 5,400 లేక 3,600 రూపాయలు జూన్ 1 అరేబున్నారు. నేను మన స్నేహితులను ఒక ప్రశ్న వేస్తున్నాను మన దేశములో ఉన్న వారందరూ బ్రతకాలనే అందరి ఉద్దేశ్యము. ఎవరూ చెడిపోవాలనే ఉద్దేశ్యం ఎవరికీ లేదు మన కమ్యూనిస్టు సోదరులు ప్రభుత్వోద్యోగులకు, పోలీసులకు, కార్మికులకు living wage జూన్ 1 కావాలని అంటారు కదా! మన దేశం అంతటికి అన్నం పెట్టి కాపాడుతున్న వారికి ఎంత living wage ఉంటే చాలునని వారి అభిప్రాయము? 3,600 రూపాయలు గాని 5,400 రూపాయలు గాని నిశ్చయించుకోవచ్చు కాదు. అధ్యక్షా, తమకు తెలుసును, భూమిని నమ్ముకొని బ్రతికేవారు 50 ఎకరములు కలిగినవారు 32 లక్షలు ఉన్నారు, 20 ఎకరములు కలిగిన వారు 88 లక్షలు ఉన్నారు. 1,22,00,000 ఎకరములను నమ్ముకుని జీవించేవారు ఉన్నారు. గ్రామాదులకు పోయి చూస్తే వ్యవసాయము ఎంత ruinous operation గా ఉందో నాకు తెలుసును. బ్రహ్మాండమైన ఎకరాలు పెట్టుకుని వేటి చాకిరి చేయించుకుంటూ హరిజనులకు సరియైన జీతాలు ఇవ్వకుండా వేస్తే 10 రూపాయలు గడుతుంది గాని సామాన్యంగా భూమిని నమ్ముకుని జీవించేవారికి సరియైన జీతాలు వేస్తే ఆదాయం వస్తుందని చెప్పడానికి సాధ్యం కాదు. నాకు ప్రత్యేకంగా తెలిసిన విషయాలు చెబుతున్నాను. కాల్కట్టు రు. 3,600 రూపాయలు పేదవారు మీం తెచ్చి గాని నిజముగా 27 ఎకరాలు పెట్టుకొన్న వారికి వారు కష్టం చేసుకొని వాడవడం రు. 8800 ఏగులుకుందని గాని రు. 5400 ఏగులుకుందని గాని చెప్పడానికి సాధ్యం కాదు. చాకిరిని ప్రభుత్వ పకావు, చాకిరి కన్వెన్షన్ బోర్డువారి కాల్కట్టు, వ్యవసాయం మీద ప్రతికే చాకిరి ఇవ్వదు అనినే వర్తకితో ఎవరికీ లాభం లేదు. ఎంతో ఆదాయం రావడం లేదు.

అటువంటి వారికి నెలకు 300 రూపాయలు ఆదాయం వచ్చేటట్లు కాగితం మీద చూపితే దేనికి ఆశేవణ? వారు బ్రతుకవలెనా లేదా? మనలనందరిని కావాడే వారి ఊమం చూడవలెనా, చూడవలసిన పని లేదా? వారి యోగ ఊమములు ఎందుకు చూడకూడదో నాకు అర్థం కాలేదు కాబట్టి ఏ విధముగా చూసినప్పటికీ ఈ బిల్లులో పెద్దతిని లనుసరించినట్లయితే సామాన్యంగా రైతుకి నష్టమే గాని లాభం లేదు నాకు 10 కుంటలు భూమి ఉంటే.

విప్లవ స్పీకర్ - Individual గా చేస్తున్నవాళ్ళు అట్లాగే ఉంటుంది అందుకే co-operative farming.. . .

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు - Co-operative farming గురించి చెప్ప వలసిన అవసరం ఉందా లేదా, అని ఊరుకున్నాను చిన్న చిన్న రైతులు వ్యవ సాయం చేయడం అది ruinous occupation. మన గ్రామాలకు పోయి చూస్తే రైతుల యొక్క అప్పుబాధ తెలుస్తుంది. వారు అప్పులు వినోదానికి, సరసానికి చేస్తున్నారా? వినోద కార్యక్రమాలకు చేస్తున్నారా? కేవలం వ్యవసాయానికి అప్పులుచేసి కృంగిపోతున్నారు గ్రామాదులలో అప్పు వ్యవసాయంవల్ల ఏర్పడింది ఎడ్లను కాని భూములను భంగపరచుకుని అప్పులపాలవుతున్నారు గాని విలాసాలమీద ఎక్కడా సామాన్యంగా ఎవరూ అప్పులు చేయడంలేదు. బ్రహ్మాండ మైన అప్పుల భారం వారిపై తీసిన పడి బాధపడుతున్నారు.

విప్లవ స్పీకర్ :- వారు అట్లా అవదు. రెండే మార్గాలు. ఒకరికి చేయి ఎకరాలు ఉంచడం. లేక చిన్నవి కలిపి co-operative farming చేయడం.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు - నలుగురు అన్నదమ్ములుంటే భూమిని పంచుకుంటారు గాని ఒక్కరూ చేయలేదు వారికి బుద్ధివెప్పి ఒకటిగా ఉంచి ఇలాకాయము ఏర్పాటు చేస్తే అందుకూ కలిసి వ్యవసాయం చేస్తే బాగుపడవచ్చు పది ఎకరాలు, అయిదు ఎకరాలు కలిగిన వారు చేయ లేదు వారు అప్పులతో వడలి పట్టి నష్టం పడుతుంది అందుకూ కలిసి వ్యవసాయం చేస్తే బాధపడటానికి ఉంటుంది.

విప్లవ స్పీకర్ - రెమిటర్ ఆఫ్ నష్టం అవుతుంది.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు - రెమిటర్ నష్టం ఏమీ అయ్యేది లేదు ఈ బిల్లులో ఉన్న మార్గాలు మంచివి పది ఒక విధంగా పంచాలి. రైల్వే ప్రకారం పంచినావచ్చి రైల్వే నష్టం అని ఎవరికి బాధ పడుతుంటుంది ఏమిటి అతేమో? రైల్వే ఏర్పాట్ల ఆదాయం పన్నుకునే దేవుడాయితే లేదు. అదాయం కేవలం

నామ మాత్రం అయిన ఆదాయం కాని నిజమైన ఆదాయము కాదు వ్యవసాయంలో నిష్కర్షగా ఎంతో ఆదాయం లేదు ఈ బిల్లులో ముఖ్యమైన మూడు సూత్రాలు చాల వాగున్నాయి దేశం వాగుపడవచ్చునని నా అభిప్రాయము కాబట్టి దీనిని సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను

(శ్రీ బి. వి. శివయ్య (మాదుటూరు) - అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు మా ప్రక్క నుండి మాటలాడినవి చరిత్ర చర్చణముగా చెప్పకుండా సమయము చాల నందున మిగిలిన విషయాలను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ఈ బిల్లు property మీద పరిమితిని నిర్దేశించే మాదిరిగా ఉంది. ఇది చాల విప్లవాత్మకమైన బిల్లు. Constitution అమలులోకి వచ్చిన తరువాత ఇలాంటి విప్లవాత్మకమైన చట్టాన్ని తీసుకురావడంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత 5-6 సంవత్సరాల నుంచి తావత్రయ పడుతూ ఇప్పుడు తీసుకువచ్చింది. కాని ఇది విప్లవాత్మకమైన బిల్లు అనడంలో ఎట్టి సందేహం లేదు ఎందువల్ల నంటే భూమిని పంచుకోవాలనే వారు ఇది విప్లవాత్మకమైనదని చెబుతున్నారు కాని అస్తమీద యీ విధమైన పరిమితిని నిర్ణయించడం - It is the first attack on property ✓

ప్రొఫెస్ర్ స్పీకర్ :- 31 వ ఆర్టికల్ ను సవరణ చేశారు కదా.

(శ్రీ బి. వి. శివయ్య - Property మీద మొదటిసారిగా attack చేయడము అవుతుంది. కొండయ్యగారు టైములేక తొన్ని విషయాలను వదిలిపెట్టారు. అని చెప్తున్నారు. పాంఘిక రాజకీయ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాలను భద్రపరచుకోవాలని మన రాజ్యాంగములోనే రచించుకొన్నాము

ప్రొఫెస్ర్ స్పీకర్ :- 'First attack on property' జమీలను, ఈనాంలను రద్దు చేయడముతోనే వచ్చిందేకదా.

(శ్రీ బి. వి. శివయ్య :- అవి చెప్తున్నారు. పాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యాలను కాపాడుకోవాలని Art. 19 లోనే ప్రాచుర్యమున్నది. రాజ్యాంగములో రచించిన స్వాతంత్ర్యాలను ఒకసారి చదువుకొను. Freedom of speech and expressions

All citizens shall have the right

- to freedom of speech and expression,
- to assemble peacefully and without arms,
- to form associations or unions,
- to move freely throughout the territory of India,
- to reside and settle in any part of the territory of India,
- to acquire, hold and dispose of property

ఈ పదు విషయాలను రాజ్యాంగములో రచించుకొన్నాము. మన రాజ్యాంగము ఈ పదు విధాలయిన హక్కులను ప్రసాదించి వుండగా చాటిల్లో ఒక దానిని deprive చేస్తూ చట్టమును ప్రభుత్వమువారు తీసుకొని వస్తున్నారు అని అనుకుంటున్నాను Freedom from hunger అనే ఇంకోకా campaign ను మొదలు పెట్టారు. ఈ చట్టము వలన hunger ను సృష్టించగోతున్నారని మా షడ్దేశం. అస్తి ఇంతకంటె ఎక్కువ వుండకూడదని Art 31 క్రింద ఒప్పుకొని పరిమితి చేయవోతున్నాము అలాంటిది చేస్తే ఆ Article కే భంగం కలుగుతుందనేది ఒకటి ఈ Article ను ఏ విధముగా offend చేస్తున్నదనేది అలోచించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్, - ఇక్కడ రెండు points వున్నాయి. Art 31 వున్నప్పటికీ దానిని ఈ బిల్లు offend చేస్తున్నదనేది ఒకటి "Art. 31 కొత్త అమెండు మెంటుకు పూర్వము వున్న దానిని మేము ఒప్పుకోకుంటున్నాము కాని దరిమిల్లో legislaturesకు సంపూర్ణమైన అధికారము ఇచ్చే portion ను మేము ఒప్పుకోవడం లేదు" అని అనేక చోట్ల రాజగోపాలాచారిగారు అంటున్నారు ఈ రెండింటితో కమరు ఏది అంటారు ?

శ్రీ బి వి శివయ్య - Property ని తీసుకొనే దానిలో ముఖ్యముగా రెండు విషయాలున్నాయి Art 19 ను attack చేస్తుందా అనేది ఒకటి Art. 31 క్రింద fair compensation ఇస్తుందా, లేదా అనేది ఒకటి ఈ రెండింటినీ అలోచించవలసిన అవసరమున్నది. Art 19 (5) లో వున్న విషయం to acquire, hold and dispose of property, ఇంకా దీనికి మినహాయింపులు Clause 5 లో ఇలా ఉన్నది.

"Nothing in sub-clauses (d) (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes or prevents the State from making any law imposing reasonable restrictions on the exercise of the right conferred by the said sub-clause, either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

ఇది general interest అవునా లేదా అనేది అలోచించాలి. General interest కొరకు ఆ property ని తీసుకోవడామని objects and reasons లో గానీ మొదటి భాగమంది, చివరి భాగం వరకు గానీ ఎక్కడా లేదు. అలా ప్రభుత్వముకే విధియించు కాలేదు అంటారు. ఈ భూమిని ఏదొకప్పుడూ ఇలాంటి ప్రభుత్వము వుంచుకోవడము అని భూమి అభివృద్ధి లేదా లేదా అనేది విధియించు కాలేదు అంటారు. Public purposes కోసం భూమిని ఏదొకప్పుడూ

పెట్టి భూములు తీసుకోబోతున్నామని తెలుగుదా చట్టములో చెప్పబున్నారు. వారు స్వేచ్ఛను 52 లో అవన్నీ clear గా చెప్పారు ఈ భూమి అంతా కొద్దిమంది చేతులలో concentrate అయివుందని, Planning Commission advise ఇస్తోంది కనుక ఈ భూములకు సీలింగు పెట్టదలచుకొంటే agricultural property నే ఎంచుకు discriminate చేయాలి. ఈ తేడాలు వ్యాపారములో వుండి ఉద్యోగస్థుల జీతాలలో వుంది. వాటన్నింటికీ వర్తింపజేయకుండా వుండడమవలన glaring discrimination కనపడుతోంది. ఒక తరగతి ప్రజల యొక్క interest లో దీనిని పెడుచున్నామన్నట్లయితే, అంటే Scheduled Classes, Harijans, Backward Classes, labourers కు benefit చేయడానికి ఈ property మీద ఈ restrictions పెట్టబోతున్నామన్నట్లయితే Constitution ప్రాసేటర్లు చివరి మాట ప్రాయశఃపరిచి అవసరమే వుండదు. Scheduled Tribes వారు మాత్రము ప్రజలు కాదు వారు మాత్రం General Public లో include అయివుందేదూ. General public purposes కొరకు restrictions పెట్టబోతున్నాము, అన్నప్పుడు దీనికి Clause (5) వర్తిస్తుంది. ఒక తరగతి ప్రజలను distinguish చేసే మార్గంగా చేసినట్లయితే ఈ మాట పెట్టివలసిన అవసరము వుండదేమో అనిపిస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— జమీందారీలను, ఈనాందారీలను abolish చేసినదానికి దీనికి భేదము వుందా? ఇదివరకు ఆ ఆన్స్ అంతా intra vires అన్నారు. Ultra vires అనలేదు. ఈ బిల్లుకే మొట్టమొదటి సారిగా పెట్టలేదు. విశేషముగా శ్రమ పడకుండా pass చేయడం మంచిదనుకొంటాను Private lands విషయము లోనే గానుండా జంజరు భూములను ప్రభుత్వము తీసుకున్నది. కొంత రైతాంగము నాకు ఇచ్చింది.

శ్రీ లి. వి. శివయ్య :— జమీందారీల abolition కు దీనికి భేదము ఏమిటి అంటారు? ఏపెట్ట కొరకే ప్రత్యేకంగా (21 ఎ) అని స్పెషల్ గా ఒక ఆర్టికల్ పెట్టారు.

"Notwithstanding anything contained in Article 13, no law providing for acquisition by the State of any estate or of any rights therein or the extinguishment or modification of any such rights"

అని ప్రత్యేకంగా ఒక ఆర్టికల్ పెట్టారు. 1948-50 ప్రాంతంలో మన రాష్ట్రంలోనూ ఇతర రాష్ట్రాలలోనూ ఎన్నో చట్టాలు యాక్టులు చేయటం జరిగింది. కాంపెన్ సిస్ట్ చట్టములన్నీ ఇప్పుడుంటే కాని ఆ రైట్స్ కు కనీసం రాష్ట్ర

మాకు వుందని చెప్పి కాని 1948 నుండి 1950 వరకు లేజిలేషన్స్ చట్టాలు చేశాయి ఈ చట్టాలు సుప్రీం కోర్టు, హైకోర్టు వరకు పోయాయి ఎస్టేటు ఎకాలిషన్ యాక్టును నాటూ హైకోర్టువారు ఛాలెంజి చేశారు ఛాలెంజ్ చేస్తూ వారు ఇలాచెప్పారు—

"The Patna High Court held that the Bihar Land Reforms Act of 1950 was void for contravention of Article 14 as it discriminated between the rich and poor, by adopting different rates of compensation for estates of different sizes"

పెద్దవారికి ఒకరకంగానూ, చిన్న వారికి ఒకరకంగానూ, పెద్ద ఎస్టేట్స్ ఒకరకంగానూ, చిన్న ఎస్టేట్స్ ఒకరకంగానూ ఫిరహీరం ఇచ్చిందని, అది ఆర్టికల్ 14 ను వై లెట్ చేస్తుందని వారు మొట్టమొదట తీర్పుఇచ్చారు ఇంకా ఇలాంటి తీర్పులే—కాంపెన్సేషన్ సరిపోతుందా లేదా? లేక చాలాకి వున్న రైట్స్ తీయటానికి హక్కువున్నదా? ఇదివారి ఫండమెంటల్ రైట్స్ను ఎట్టాకోచేస్తుందేమో? - అనే విషయాలు ఇతర హైకోర్టులలో రాగా కాన్స్టిట్యూషన్ కేస్స్ ఎమెండ్ మెంట్ 1951 లో తీసుకువచ్చారు ఈ రైట్స్ను తీసేసే అధికారం వున్నదా అని ఛాలెంజి చేసవచ్చుడు ఈ ఎమెండ్ మెంట్ ను తీసుకువచ్చారు దానిని తీసుకువచ్చి, 13 రాష్ట్రాలలో వున్న ఎస్టేట్స్ ఎకాలిషన్ యాక్టును వాలిడేట్ చేస్తున్నాము అని చెప్పి దానినిరద్దు ప్రత్యేకంగా కాన్స్టిట్యూషన్ 31 వ షెడ్యూల్ ను పెట్టారు వారు ఇచ్చిన చట్టాలలో బీహార్ లాండ్ రిఫార్మ్స్ యాక్టునుండి, మద్రాసు స్టేటులో చేసిన యాక్టు వరకు అన్నీ ఉన్నాయి. ఫండమెంటల్ రైట్స్ కు వ్యతిరేకంగా వుందని అంటే మేము కాన్స్టిట్యూషన్ ఎమెండ్ చేస్తున్నామని చెప్పి 31 ఎ. ను ప్రత్యేకంగా సృష్టించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ప్రాచీన్ మీద ఎటాక్ అయివస్తుంటే ఆ క్వశ్చన్ ఇప్పుడు లేదు ప్రాచీనిని ఎటాక్ చేయటం అనేదానిని సంపూర్ణంగా వాలిడేట్ చేశారు కాని ఇది దీని క్రిందకు రాదని మీరు అంటారా?

శ్రీ బి.వి. శివయ్య :- ఎస్టేట్స్ కు, భూస్వాములకు తేడా ఏమిటి? అది చేసినట్లుగానే ఇది చేయకూడదా అని అంటుంటే నేను చెబుతున్నాను. రెజిస్ట్రేషన్స్ ఎస్టేట్స్ ఎకాలిషన్ యాక్ట్ ను వాలిడేట్ చేశాయి. హైకోర్టులు ఛాలెంజ్ చేశాయి. వారు అది వాలిడ్ అని చెప్పడం జరిగింది. ఇలా చేయటానికి అంటు రైట్ వున్నదా లేదా అని ఆలోచించి చేయటం కాని అన్ని స్టేట్ రెజిస్ట్రేషన్స్ చట్టాలు కాబట్టి ఆ రైట్ వున్నదని చేస్తే మరల కాన్స్టిట్యూషన్ ఎమెండ్ చేయవలసినవైదొ మళ్లీనాటికి కాన్స్టిట్యూషన్ ను ఎమెండ్ చేయటం అవసరమవుతుంది కాదని నా భావం.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ప్రావర్తి ఎటాక్ కారు ఇది లీగల్ గా ఆర్టికల్ క్రిందకు రాదు అని మీరు అంటారు

శ్రీ బి వి శివయ్య — ప్రత్యక్షంగా రాదు. వేరే వృద్ధించి యింకా ఎమెండ్ చేసిన తరువాత కూడా ఏమైనా వస్తుందేమోనని (31-B) అని కూడా చెబ్తారు

"Without prejudice to the generality of the provisions contained in article 31A, none of the Acts and Regulations specified in the Ninth Schedule nor any of the provisions thereof shall be deemed to be void, or ever to have become void, on the ground that such Act, Regulation or Provision is inconsistent with or takes away or abridges any of the rights conferred by, any provisions of this Part . . ."

అని వారు ప్రత్యేకంగా పేస్ గార్డ్ చేసుకొని, ఈ విధంగా మేము చట్టానికి కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రొటెక్షన్ ఇస్తున్నామని చెప్పారు. ఒకసారి అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్ అది తీర్పు చేసిన తరువాతనే వారు ఆవిధంగా ప్రొటెక్షన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏర్పడింది

Mr. Speaker. The question is, whether the Act is *intra-vires* or *ultra vires*, అందుచేత ఇదే జనరల్ డిస్కంషన్ లోకి రాదు. మీరు ఒక point పైకి వెళ్తారు. వేను ఒక రూలింగ్ ఇస్తాను. దానిని గురించి మాట్లాడకండి. ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ వంశం దివిషం తవరకు ప్రావర్తి ఎటాక్ చేశారు అనేది ఎన్ఫోర్స్ ఎజెన్సీస్ యాక్టులోనే వచ్చింది. ఇం దీనిలో భూస్వాములకు అన్వాయం జరుగుతున్నది. ఎక్కువ చెట్టారు. . . . అనేది జనరల్ క్వెస్టన్స్. అందుచేత అవి ఆర్టికల్ 19(1) తరువాత 31, ఏదీ క్రిందకు వస్తాయి. ఎర్ పబ్లిక్ పర్సన్ అనేది 31 క్రిందకు వస్తుంది. కాని ఈ విషయంలో నేను ఒక రూలింగ్ ఇస్తాను. దాని గురించి మీరు రివిమచాలు మాట్లాడండి. ఆ తరువాత వేను రూలింగు ఇస్తాను. ప్లైస్ థిస్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇక్కడ వేము ఇక్కడ క్వెస్టన్స్ గురించి చెప్పకండి. మీరు points raised అనేది ప్రతి ప్రావర్తికి మీరు మార్కు ఇచ్చింది. అవును, కాదు? అనేవాటిలో నేను ఏదో ఒకటి చెప్పిన తరువాత దాని గురించి మాట్లాడవచ్చును. చెట్టారు? అని చెప్పిన అందరం చెప్పినామని, చెట్టామని అంటే అలా కూర్చుందామని చెట్టిన చెట్టినది ఏ విషయాలలో చెబుతారు. అందరినీ కూడా గురించి మాట్లాడండి. వేను రివిమచాలలో రూలింగ్ ఇస్తాను. మీరు ఆ పైకి

గురించి ఎలాంటిది? shall also hear the Government and its hall
give a final ruling

శ్రీ బి. వి. శివయ్య — ఏ విషయం గురించి?

మిస్టర్ స్పీకర్ — మీరు ఏది చెబుతున్నారో అది

శ్రీ బి. వి. శివయ్య — అప్పుడా, ఏమి అర్టికల్‌లు సంబంధించి మీరు
రూలింగు ఇస్తామని అంటున్నారా? మీరు రూలింగు ఇచ్చే ఎందుకైతే
విషయమంతాను మాత్రమే మీరు గమనించి పండితా తోటలుగా ను అందులో
మొదటిది ఏమిటంటే 4 Ball public purpose కోసం చెందినది
compensation fixation సరియైనది అవునా కాదా అనేది చూడాలి ఈ రెండు
విషయముల మీద మోట్లాడడం చుుుుుుుు

మిస్టర్ స్పీకర్ — Compensation చాలుతుందా, లేదా, అనేది కాదు.
ప్రభుత్వము 'ఇష్టమువచ్చినట్లుగా fix up చేయవచ్చునా? Property value
తప్పించి, మార్కెటు వాల్యూ తప్పించి, బలవంతముగా వారికి 'ఇష్టమువచ్చినంత'
legislation ద్వారా fix up చేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారము ఉన్నదా
లేదా అనేది point ఇక్కడ. రెండవది, వ్యక్తిగతంగా ఉన్న property మీద
ఉన్న హక్కులు ప్రభుత్వము పోగొట్టవచ్చునా? అది పోగొట్టబడుతున్నప్పుడు Public
Interest లో restrict చేస్తున్నారా అది Article 19 (5) కిందకు వస్తుందా?
Compensation ఇష్టమువచ్చినట్లుగా fix up చేయవచ్చునా? లేదా? market
value అయినా ఇచ్చితేరాని. ఇది రెండు legal points ఇవి. ఈ రెండింటిని
గురించి మీరు argue చేస్తే అలావారి నేను రూలింగు ఇస్తాను. వారికి మీరు
అందరూ కట్టుబడి ఉండాలిదే. అటువైపు మీరు ఈ points ను గురించి
మోట్లాడకూడదు.

శ్రీ బి. వి. శివయ్య — ఇప్పుడు నేను చెప్పిన రెండు విషయాలను గురించి
మోట్లాడడం చేయవచ్చును. Compensation legislation ద్వారా ఇష్టమువచ్చి
నట్లుగా fix up చేయవచ్చునా? Supreme Court కాని, High Court కాని
ఇచ్చిన దివ్యంను, అది Constitution కు వ్యతిరేకముగా ఉన్నట్లయితే, సోము
గా రద్దుచేయవచ్చును.

మరొక పాయింట్ చాలావేల కోట్ల రూపాయల Legislature కు అధికారము
ఉన్నది. కాని Legislature ను కొట్టివేయటానికి కోర్టుకు అధికారము లేదు.

శ్రీ బి. వి. శివయ్య — Compensation అంటే fix up చేయడం అని అర్థం అవుతుంది.
ఇలాంటి లేదా ఇష్టము వచ్చినట్లుగా ఇష్టమువచ్చినట్లుగా మార్కెట్ వాల్యూ లేదా అది
చేయ అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ — సరిపోవడము కాదు, న్యాయము, అన్యాయము అనేది కాదు. Article 31 క్రింద అవిధముగ ఇష్టమువచ్చినట్లు, మార్కెట్టు వాల్యూ మీద తప్పించి fix up చేయవచ్చునా? లేకపోతే market value ఇచ్చితిరా? అనేది ఒక point

రెండవది ఇలాంటి బిల్లును తీసుకుని రావటానికి వీలు ఉన్నదా? లేదా? ఈ points మీద మాట్లాడండి ఈలాంటి బిల్లు చేయవచ్చునా, లేదా? ఈ legislature చేయటానికి వీలు ఉన్నదో లేదో చెప్పండి.

శ్రీ బి. వి. శివయ్య:— General public interest లో ఇలాంటి restrictions property పైన పెట్టవచ్చు అనేది first point కాని ఒక section of the people కు ఉపయోగించేది అయితే అది general public interest క్రిందకు రాదు తరువాత Scheduled Tribes కు ప్రత్యేకంగా వర్తించదు అని ఉన్నది. Scheduled Tribes కోసము చేసినటువంటి చట్టము property పరిమితులు, వారియొక్క రక్షణకోసము చేసిన property పరిమితులు పెట్టినప్పుడు వర్తించదు అని Article 19 (5) లో అవిధముగ ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరము ఉండదని చెబుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఇది general public interest లో చేయలేదు గనుక చెల్లదు అని అంటారా? అయితే result ఏమిటి

శ్రీ బి. వి. శివయ్య:— ఈ బిల్లును public purposes కోసము చేయలేదు కాబట్టి చెల్లదు అంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— సరే ఈ బిల్లు చెల్లదు అని మీ argument యొక్క result అంతేనా?

శ్రీ బి. వి. శివయ్య:— అవునండీ. రెండవ నిషేధము compensation గురించి చెబుతున్నాను. ఈ ఉపసారణ చెబుతోంది. వాళ్ళ కోరిక మూడు అంశాలు ఉన్నాయి. అందులో మొదటి sulphur ట్యాక్ బయోలిజేషన్ చాలా దుర్లభమైన వానిన వస్తుంది. అది ప్రకృతిని కాపాడే చాలా ప్రయోజనముగ ఉంటుంది. దానిని పొందే చేయటానికి ప్రభుత్వాన్ని బట్టి, అది general public యొక్క interest లో ఉంటుందా? అని అడుగుతారు. అది అందుకు interest లో చేస్తున్నామని అది ఈ బిల్లుకు సంబంధించి ఉంటుంది. అలాంటిది ఉంటుంది చేయటానికి అతనిని ఉండదు. ప్రభుత్వానికి నికరమైన ఉంటుంది చేయవచ్చు. ఈ కోరిక మూడు ఒక రూపం నిలిచి ఉన్నది. వీటి ఒక రూపం చెల్లవచ్చు. వీటి ఒక రూపం చెల్లవచ్చు. ఒక్కో ఒక రూపం చెల్లవచ్చు. అవిధముగ చెప్పవచ్చు.

పర్యాటక చేయవచ్చు కాని ఇప్పుడు ఈ బిల్లుద్వారా ప్రభుత్వము చేసింది general public interest లో కాదు అని కనిపిస్తున్నది Principle accept చేయవచ్చు కాని, అది general public interest లో అందరికీ ఉపయోగించేదిగా ఉండాలి కాని ఇది అట్లా లేదు పరువాత factors లోనికిపోతే కాంగ్రెసు మంత్రిగారే చెప్పారు ఈ బిల్లుద్వారా ఎంతభూమి వస్తుందో మాకే తెలియదు అని అన్నారు ఇదివరకు ఉన్న అంచనాల ప్రకారము అయినా మాకు లెక్కలు రాలేదు అని కూడ అన్నారు ఇటు ప్రతిపక్షములో ఉన్న కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు కూడ ఈ బిల్లువల్ల ఎవ్వరికీ కూడ ఒక్క సెంటుభూమి అయినా వచ్చేటట్లు లేదు అని అంటున్నారు. కాబట్టి ఈ బిల్లు ఎవ్వరికీనీ ప్రయోజనకరముగ లేదు అనే దృష్టి ఒకటి, ఇది శాస్త్రీయంగా లేదు అనే దృష్టి మరొకటి ఈ రెండు కారణములవల్ల ఈ చట్టము అనవసరము అని అంటున్నాను

విప్లవ స్పీకర్ - అనవసరము అనకండి. చెల్లనేరదు అని చెప్పండి.

శ్రీ బి. వి. శివయ్య - అవును, ఇది general public interest లో చేయబడలేదు గనుక, ఇది చెల్లనేరదు అని అంటున్నాను.

విప్లవ స్పీకర్ - సరే, ఈ బిల్లు చెల్లిదు అంటున్నారు అయితే కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు ఏమిచెబుతారో, వివరించాను.

*శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి (కవిగిరి):- అధ్యక్షా, ఈ విషయమును గురించి మిత్రులు అందరు రెండు మూడు రోజులముంచి చెబుతున్నారు అయినను మీరు రూలింగు ఇస్తామని అంటున్నారు. స్వతంత్ర పార్టీవారు చెప్పింది విన్నారు. మా ప్రక్కననుంచి కూడ వింటామంటున్నారు కనుక చెబుతున్నాను. ఇది చాలా example గా ఉన్నది. General public అన్నప్పుడు ఇది general public ఎల్లా అవుతుంది అని చాలా దాదాపు General public అంటే ఏమిటో Constitution లో నిర్దేశించును ఇవ్వబడినది. దానిని నిశ్చయించుకొంటే లోనంది మాస్త్రా ఇది scheduled పర్సనులచానీ తెలియ గనుక, ఇది general public అనేవాని ప్రాంతం కాదు గనుక, ఇది చెల్లిదు అని అంటున్నారు. General public అన్నప్పుడు లోనపందేతే మా వల్లించా. అదా అంటే ప్రతిమనిషికీ కూడ వల్లించదు అని చాలా దాదాపు General public అని అన్నప్పుడు ఆర్డర్లచేట్లో ఉన్న మూడుకొత్త పర్సనులముంది అనాభాగంవలన ఈ benefit ఉండేట్లుంటే ఇది General public అనేదానిగిందని వల్లించని చెప్పబడినది అంటున్నారు. ఇందులో General public అనేదానిగిందను వల్లించని అంటున్నాను. అలాగంటే ఈ మూడు పర్సనులు ఇందరికీ వాళ్ళలోనూ లోనపందేతే

వస్తుంది, కాని ఇది లం ద రి కీ వర్తింపదు, ఒక section of the people కు మూత్రమే వర్తిస్తుందని వారు అంటున్నారు. నేను నునవిచేసేది ఎమిటంటే, ఇప్పుడు ఈ భూమి ఒక section of the people కు సంబంధించినప్పటికీ ఈ విల్లువ్యాసా మొత్తము మీద national economy uplift అందులో ఉన్నదని food production చేశము యొక్క ఆహార సమస్య తీరుతుందని మొత్తము మీద అందరు తిండితిసేవారు గనుక, అందరు ఇందులో involve అయి ఉన్నారు. కాబట్టి ఇది 'general public question' అనే సేమ నునవిచేస్తున్నాను. రెండవ విషయము ఏమిటంటే భూమి ఎట్లాగు మీగలదు గనుక ఈ పిల్లు ఎందుకు అని మా పక్షమువారు చెబుతున్నారు. కాబట్టి నావాదన ఏమిటంటే భూమి ఎట్లాగు effect కాదు గనుక ఈ విషయములో మేము ఇరువురము ఒకేమాటకు వచ్చాము గనుక వారికి మూత్రము వచ్చిన ఇబ్బంది ఏమీ లేదు. భూమి effect లేనప్పుడు, Constitutional position యే arise కాదు రాసువులుగారు చెప్పినట్లు సూపీంతుకుని చేసిన పరిస్థితి ఉన్నందున మళ్ళీ రిమ్యూనిస్టుపార్టీ వారము ప్రభుత్వము కూడ భూమి ఉన్నందున, రాద్ అని అంటున్నాము. భూమి effect కానప్పుడు, rights పూర్వ effect ఆయ్యే సమస్య లేదు. అందువల్ల ఈ విషయములో మిత్రులు శివయ్యగారు కాని, కోటయ్యగారు కాని వాదన నక్షణము లేదు. అటు ఆ ప్రశ్న యే ఉదయించదు. అందువల్ల ఇది కేవలం general public interest కాదు అని ఒక యుక్తి వాదనతప్ప మరేమీ కాదు. ఇలాంటి వాదన సరైనది కాదు. ఈవాడు నిజానికి genuine land reforms జరిగి యున్నట్లుంటే, బాగుండుదే. ఇది కేవలం ఒక్క మనిషికి చెందిన సమస్య కాదు. ఇది మొత్తము మీద country యొక్క interest, Nation యొక్క interest అందువల్ల ఇది అందరికీ వర్తిస్తుంది అది లేనప్పుడు, ప్రభుత్వం తనలోనే అంతఃపురము ఉన్నట్లు ఇబ్బందులు కాదన్నట్లు ఈ సమస్య ఉప్పువ్వదు కాదు. భూసమస్య లేనప్పుడు Constitutional position లేదు. Argument కూడ లేదన్నమాట. అందువల్ల శివయ్యగారు చెప్పినది సరికాదుని మనవి చెబుతున్నాము. ఈ విషయము ఇంతటితో ఆంధ్రా చేరినవచ్చునని అంటున్నాను.

ఎచ్చిన చట్టము కాదు 1950 వ సంవత్సరములో ప్రారంభించిన ప్రభుత్వము ఉండగా ఒక చట్టము చేయబడింది ఆ యాక్టునే కొన్ని మార్పులతో ఈ రోజున తీసుకుని వచ్చాము కాని, యిది క్రొత్తగా తీసుకుని వచ్చింది కాదు ఇది reconstitution కు వ్యతిరేకమని చెప్పటానికి అవకాశము లేదు మిత్రులు ఎవ్వరు కూడ వ్యతిరేకమని చెప్పటము లేదు ఈ యాక్టు ఇప్పుడు రాజపోయినట్లయితే ఇంతకుంటే drastic Act ఇంతకు ముందే ఉన్నది ఇది Constitution కు వ్యతిరేకము అని చెప్పేవాడనలో బలము లేదు అని అంటున్నాను

*శ్రీ జి బాపయ్య (పదకాతా) — అధ్యక్షా, Constitution గురించి మాట్లాడుతూ, ఆ Law points ను గురించి మీరు మాట్లాడటానికి వీలులేదు. అని చెప్పి, Law point ను గురించి మాట్లాడడము restrict చెయ్యటానికా? లేక restrict చేయకుండా ఉండటానికా మీరు చూలింగు ఇస్తామంటున్నారు? అంటే మా సంభాషణను మీరు నిరోధిస్తున్నారని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. కాబట్టి దీనిమీద మీరు చూలింగు ఇవ్వాలి అంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ — నేను చూలింగు పరిగ్రానే ఇస్తున్నాను మీరు దయచేసి కూర్చోండి ఈ పాయింటును గురించి ఒకేసారి తెల్పుకోవడము మంచిది. ప్రతి దినము దినమీద time అంతా waste అవుతున్నది అదియు ఈ బిల్లు యొక్క పునాదికే హామీగాను ఈ బిల్లు చెల్లమందా? లేదా? అలాంటి సీటింగు బిల్లును Legislature ఎదుటను తీసుకుని రావచ్చువా? భూమి ఇంతకుంటే ఎక్కువ ఉండకూడదు అని కాని ఇప్పుడు భూమిని మేము తీసుకుంటాము. రాష్ట్ర ప్రదేశ్ కోసం compensation ఇస్తున్నాం అనేది Legislation చేయడము public interest లో చేస్తున్నారా లేదా? అనేది ప్రశ్న. In the interest of the general public అంటే. అందులో National economy, Agricultural production, Equalization of property as much as possible, రైతు లేనివారికి, భూమి లేనివారికి కొంత జిల్లించడము, Economic and Social Justice, కూడ చేరతాయి. అంటే ఒకరికి ఒక వెయ్యి అకరములు ఉంటే ఆయన కైదుల బట్టు అన్ని ఆయనకు ఇవ్వవలసిందే. He wields undue influence over all his tenants. From all these points of view social and economic justice to the vast majority of the people is needed National economic improvement, Agricultural production, Co-operative Farming etc. ఇవి అన్ని రాష్ట్రం కోసం consistent గా ఉన్నాయి కాబట్టి ఇవి అన్ని general public interest లో చేయబడించినవి. లేదా? ఇంకా ఇవి అందుకు గాను ఈ general public interest కోసం చేయవలసి నేను చూలింగు ఇస్తున్నాను. Therefore the Bill is in the interest of the public.

the Constitution క్రిందకు వస్తుంది In the interest of the general public- ఈ బిల్లు చెల్లుతుంది అని నేను ధూళింగు ఇస్తున్నాను ఇక మీదట దీనిని గురించి, Art 19 (5) గురించి discussion allow చేయను The Bill is in order. The Legislature has a right to pass such a Bill ఇది వరకు ఉన్న Act ప్రకారము Inamdars యొక్క భూములు లాగుకున్నాము. వారికి భూమి ఎందుకు ఇవ్వకూడదు అనేది, కూడ restriction అవుతుంది ఇప్పుడు మనము Capitalism లో నుంచి socialism లోనికి పోతున్నాము అంటే దీనికి అర్థము ఏమిటి? *Laissez faire* అంటే free trade. కాబట్టి అలాంటివి restrict చేసుకుంటూ వస్తున్నాము. ఇప్పుడు మనము socialist side కు పోతున్నాము. The State is responsible for the economic well being of every individual." అక్కడ Capitalist Society run చేస్తూ ఉంటే, వాళ్లు ఇష్టంవచ్చినట్లు compensation ఇస్తారు, property acquire చేయిస్తారు. అవలు, imperialist system ఏమి తుంటే, వాళ్ళ దేశంలో ఉండేటటువంటి capitalists కు అక్కడ economic rights సంపాదించి పెడతారు దేశంలో ఉండే Industrialists అక్కడ capital పెట్టుకోడానికి, లక్షలు సంపాదించుకోడానికి అవకాశం ఇస్తారు. అదంతా middle class and lower class వాళ్ళ మీద ఆధారపడి ఉంది, అంటే చిన్న technicians, చిన్న clerks, labour class ఇటువంటి వాళ్ళమీద ఆధారపడి ఉంది, కాని Socialist వద్దటి అనడంతోనే కొన్ని restrictions పెట్టవలసి వస్తుంది, పెద్దవాళ్ళది లాగి చిన్న వాళ్ళకు ఇస్తుంది. The State takes direct responsibility for the food, garment, and for the welfare of every individual. కనుక కొన్ని restrictions పెట్టవలసి వస్తుంది. ఇప్పుడు 20th century stage లోకి వచ్చాము. The change is natural. కనుక ఈ బిల్లు చెల్లుతుంది. అందువల్ల దీన్ని గురించి argument అక్కర్లే లేదు. Now let us go to 31.

శ్రీ జి. బానయ్య :— ఇప్పుడు Constitution ప్రకారం ఈ బిల్లు చెల్లుతుంది అని చెప్పడానికి ఏమిలేదు అని చెప్పాడా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ బిల్లు చెల్లుతుంది గనుక చెల్లుతుంది అనిచెప్పడానికి ఏమిలేదు.

శ్రీ జి. బి. శివయ్య :— ఇదివరకు ఇతర శాసనసభ్యులు మాట్లాడినవే నేను మళ్ళీ చెప్పవలసి అవసరం లేదు. నేను దీని విషయంలో High Court, Supreme Court లో అడికింది చెప్పినాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ - ఈ amendment కు పూర్వము ఇచ్చిన తీర్పు చదువు తారా, లేక తరువాత ఇచ్చిన తీర్పు చదువుతున్నారా ?

శ్రీ బి వి శివయ్య - పూర్వము తీర్పు

మిస్టర్ స్పీకర్ - పూర్వము తీర్పు అయితే లాభం లేదు, అందువల్లనే వాళ్ళు amendment చేసుకొన్నారు.

శ్రీ బి వి శివయ్య - Amendment చేసినప్పటికీ కూడా ఈ compensation fix up చేయడంలో ఈ Legislature కు ఏలాంటి అధికారము లేదని 1959 లో ఇచ్చిన తీర్పు ఇది Madras State లో ఒక భూమిలో lignite ఉన్నదని, ఆ భూమిని acquire చేయాలని Ward Acquisition Act అని ఒక చట్టము 1958 లో pass చేశారు. ఆ భూమి తీసుకొన్నప్పుడు దానికి compensation గా market value ఏమి ఇవ్వాలనే సమస్య వచ్చింది. ఆ ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు, ఇదిగో ఫలానా తారీఖున, అంటే 37 సంవత్సరములో ఉన్నదో, లేక 47 వ సంవత్సరంలో ఉన్నదో ఆ తారీఖును specify చేసి ఆ బిల్లులో ఆ antedate నాడు ఉన్నటువంటి విలువనే మేము ఇచ్చాము గాని తరువాత వచ్చినటువంటి దాన్ని అనగా present విలువను మేము ఇచ్చము అని prohibit చేశారు అది రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమని అది Madras High Court కు వెళ్ళింది అక్కడ నుంచి Supreme Court కు వెళ్ళింది. 1960 లోనే దానిమీద తీర్పు కూడా వచ్చింది దానికి సంబంధించి ఏమిచెప్పారో, దీంతో ఈ చేసిన చివరాలు మూతం చెప్పబడున్నాను దీనిని మూతం తమరు elaborate గా వివరించినది కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- Court Judgment వదలండి. Lawyers arguments అక్కరలేదు. వారు ఎటు వడితే అటు extreme గా మార్చుకున్నారు. కానీ I am not going to allow arguments.

శ్రీ బి వి శివయ్య :- వేను కూడా Constitution amend ఈ పూర్వము గురించి చెప్పడం ముగిసిపోయింది. Constitution amend కాకముందు ఎట్లా ఉన్నది, amend అయిన తరువాత ఎట్లా ఉన్నది; Amendment అయిన తరువాత Legislature వాళ్ళు ఏదైతే నా affect అయినాయో అంతమూతం చేస్తుందని ముగిసిపోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- Article 31 (c) amend అయిన తరువాత ఆ కేసు దీనికి ఏమి సంబంధం ఎట్లా చేశారో చెప్పండి. ఇప్పుడు అక్కడ రెండు ఇవ్వాలి. Either fix up the amount of compensation or specify the principles

on which and the manner in which the compensation has to be fixed అని..

శ్రీ బి. వి. శివయ్య - నేను ఉత్తిమా భాగాలు అన్నీ వదిలివేసి Constitution amend అయినదగ్గర నుంచి ఏమైనా Legislature affect అవుతుందా అంత వరకే High Court Judgment చదువుతాను.

Mr Speaker Who is the Justice ?

Sri B V Siviah Justice Rajagopalan and Justice Balakrishnan of the Madras High Court.

"(The Madras Law Journal - Vol. 2, 1959 - Commenting on the decision in the STATE OF WEST BENGAL v BELA BANERJEE AND OTHERS the learned Advocate-General pointed out that it was given before the Constitution was amended in 1955 and therefore that decision and the others that followed it are not at present wholly applicable. But this is not entirely so. They are inapplicable to the extent that they decided that the question of the adequacy of the compensation is justiciable, but they do not cease to be applicable in other respects. In particular, the view expressed by the Supreme Court as to what constitutes compensation - we have already extracted the relevant passage above - still very fully and firmly occupies the field. The rule laid down in the decisions that it is not competent to the Legislature to direct that the value of property acquired for a public purpose shall be ascertained with reference to an anterior and irrelevant date stays and continues to be good law.

But, that amendment does not preclude the Courts from considering whether what is called compensation is really compensation and whether what are claimed to be principles on the basis of which the compensation is to be computed are really principles of the kind envisaged in Art. 31 (2) of the Constitution.

The learned Advocate-General next argued that it is open to the Legislature to append to its Act a schedule specifying the particular amounts of money payable in respect of a particular piece of land and that the Courts would be precluded from ques-

tioning its adequacy. Now, if the legislature can do that, he continued, it can lay down principles by which the same result can be produced. He also maintained that it would be permissible to the legislature when making provision for the acquisition of land to direct that compensation need be paid only, say, in respect of two cents of land even though a very much larger extent might be acquired and, that the Courts are precluded from going behind these matters.

It will be realised that if this position for which the learned Advocate-General contended is accepted, a very important safeguard incorporated in the Constitution in respect of property would plainly and definitely cease to exist. It is not to be supposed that in so important a document as the Constitution of the country its framers intended to write empty words. Wise in their way, they considered it necessary to provide certain safeguards for private property and to prevent such property being arbitrarily taken away under the guise of legislative or executive power. One such safeguard was incorporated in clause (2) of Article 31 of the Constitution. As it originally stood the clause required that any law providing for the acquisition or taking over of private property for a public purpose should either fix the amount of the compensation or specify the principles on the basis of which the compensation could be computed. The words used in the Article are compensation and principles, and, to these two words we shall have to refer again.

The question whether the compensation was adequate or not, and whether the principles were just and reasonable or not, remained justiciable till the amendment made to the Constitution in 1955 added the following words to clause (2) of Article 31 :

and no such law shall be called in question in any Court on the ground that the compensation provided by that law is not adequate.

The effect of the amendment was to substitute the discretion of the legislature for the discretion of the Courts in deciding the question whether the compensation provided for was adequate or not. Whereas prior to the amendment Courts could rise that

the compensation provided in the Act was inadequate they could not do so thereafter. The citizen has to be content to accept the compensation provided by the Legislature in the relevant statute. Be it noted, however, that it is compensation which the statute has to make provision for.

The Amendment made to the Constitution in 1955 did not change this clause in the Article in any other way. The original requirements (1) that compensation should be paid for the property, and (2) that the Statute should specify the amount of the compensation or the principles in accordance with which the compensation could be ascertained, were not taken away. They still remain in the Constitution in the same sense in which they stood before 1955.

The Shorter Oxford English Dictionary explains that the word 'compensation' is formed by combining *com* and *pensare* or *pendere* meaning weight. Compensation therefore means to counterbalance, to be an equivalent, to make equal return to, etc. The fact will bear repetition that when the Constitution was amended in 1955 the idea of an equivalent which is implied in the word 'compensation' was not given up or abandoned. The amendment did not delete the word 'compensation' and substitute any other word like 'price' or 'consideration' or 'solatium' in its place. The amendment did not do away with the idea of an equal return. Only it was provided that it was for the Legislature to determine what the exact equivalent should be. As we have mentioned earlier in the **STATE OF WEST BENGALA v. BELA BANARJEE AND OTHERS** the Supreme Court stated in unmistakable terms that the principles referred to in clause (2) of Article 31

must ensure that what is determined as payable must be compensation, a just equivalent of what the owner has been deprived of.

When after this authoritative pronouncement had been made the Constitution was amended and still the word 'compensation' was retained and not replaced by another word, the conclusion cannot be resisted that the Constitution continues

to retain its insistence that a citizen should be paid a just equivalent of the property which is taken away from him. In relation to any property 'compensation' therefore means the exact equivalent of that property in money or other form of property.

On the question what is the exact equivalent, reasonable men may honestly differ and the field of difference may indeed be very wide. For example, one expert may value an article or an item of immovable property at say Rs. 5,000, a second may put it at Rs. 7,000 and a third may put it at Rs. 4,000. But, a stage is reached beyond which the scope for honest difference of opinion or estimate ceases to exist; and when what is offered for the property taken away is less than this, it will no longer be possible to say that what is offered is compensation in any sense of the word. If, for example, Government were to decide to acquire a row of buildings on Mount Road or Esplanade and offer a payment of Rs. 100 for 'Dale House' or the Mysore Bank building nobody would call that compensation, and this fact will not be altered by the figure of Rs. 100 being inserted in the schedule to an Act passed by the State Legislature. But, this is exactly what the contentions on behalf of the Government now come to.

Before any payment can be properly described as compensation, the amount offered must be such that a fair and reasonably minded person, uninfluenced by extraneous considerations, can honestly say—subject of course to legitimate allowance or latitude for difference of opinion—that it is a fair equivalent. We would repeat again that this requirement about a fair equivalent has not been abrogated by the amendment made to the Constitution in 1955.

As a result of the amendment made in 1955 the legislature received the fullest measure of discretion in dealing with and providing for the diverse factors that enter into the computation of the price of property. But, having said all this, and after making every permissible allowance for genuine differences of opinion, it must still be possible to say that what the Act pro-

vides is compensation, and when as we have already explained, the stage is reached when it becomes honestly impossible to say that, the conclusion must follow that the Act does not provide for payment of compensation and therefore does not conform to the requirements of clause (2) of Article 31

* * *

The next idea that is implicit in the words 'principles in accordance with which compensation is to be determined' is that they must be applicable to the time at which the property is being acquired. If for any particular reason it is considered expedient to fix a date that date must be reasonably proximate to the date of acquisition and must not be fixed with a view to avoid payment for rights or interests that a citizen may have lawfully acquired in the property which is being taken away for public use. At this stage too we may perhaps give an extreme illustration. If for example the State Legislature were to pass an Act enabling the acquisition of a property in George Town and were to direct that the price of the property shall be computed as on the date when the Raja of Chandragiri made a grant to the East India Company of the site on which Fort St. George now stands, that would not be a *principle* by which the compensation can be determined it would be only a device for confiscation.

Finally the principles relating to the computation of compensation must deal with or cover the whole property that is being acquired and not merely a portion of it. If for example the property that is being acquired is a tea or coffee-garden, or plantation consisting of teak or other valuable hard-wood trees, the principles, if any, laid down in the Act must include provision for compensation in respect of the tea or coffee bushes and the timber though they need not be separately valued. To refuse to pay for them and to provide for payment for only the bare land would be like paying only for a pack-animal and insisting on the delivery of the silks, spices, bullion and jewelry that may have been loaded on the animal's back.

Sri V. V. Krishnam Raja Bahadur (Tamil): The hon. Member is reading judgment of the High Court. It is an unnecessary waste of time.

Mr Speaker I must understand the position before I give my ruling. I cannot hurry them up

Sri K V Vema Reddy (Koduri) Sir, the principle of compensation has been recognized, and it is a matter to be tackled elsewhere

Mr Speaker He is trying to say that even after amendment of the Constitution the courts have said that they have the right to go into the question of compensation and that the compensation must be reasonable and so on. So, let him finish it.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి — అదృష్టం, శివయ్యగారు ఏదివివరాంతలో రెండు విషయాలు స్పష్టంగా చెప్పారు ఇరెలెవెంట్ డేట్ వేళ కాంపెన్ సేషన్ ఇస్తున్నారన్నది మెయిన్ పాయింట్ గా తీసుకొన్నాము. రెండవ పాయింట్ — ఎమెండ్మెంట్ కాన్ స్టిట్యూషన్ ప్రకారం వర్ థిస్ ప్రెస్సిఫైడ్ మీద థిరీవర్తి కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వాలి అని అన్నారు ప్రెస్సిఫైడ్ తేవని, ఇరెలెవెంట్ డేట్ ఉపయోగించారనే పాయింట్ మీద అక్కడ కొట్టేశారు అప్పు, ఎర్లిక్యూలర్ పీస్ ఆఫ్ లాండ్ కు ఎర్లిక్యూలర్ ఎమెంట్ ప్రవర్తన కాంపెన్ సేషన్ గా ఇవ్వవచ్చును, అన్నది పూర్తి ఎక్ సెప్ షన్ గాదు. అయితే కాంపెన్ సేషన్ ఎర్లిక్యూలర్ ప్రెస్సిఫైడ్ మీద ఎవాల్యు చేయాలని చెప్పారు అంతగాపి “నాట్ ఎడిక్వేట్” అని కూడా చెప్పిపోతే వీలులేదు. ఇరెలెవెంట్ గా డేట్ వేశారని, కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వటంతో ఒక ప్రెస్సిఫైడ్ ప్రకారం ఇవ్వలేదని చెప్పారు “అ పాయింట్ మీద దీనిని కొట్టేశారు” పూర్తి కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వాలంటే ఇదివరకు పాటరాకునే మట్లే వేడేశామన్న మాట అటువంటప్పుడు కాన్ స్టిట్యూషన్ ఎమెండ్ మెంట్ యొక్క అర్థమే లేకుండా పోయింది. కాన్ స్టిట్యూషన్ ఎమెండ్ మెంట్ యొక్క “ఇన్ ఎడిక్వేట్ కాంపెన్ సేషన్” అని కంటెంట్ చేయటానికి లేదు అని అందులో స్పష్టంగా చెప్పిందిగా ఉంది. అందువల్ల రెండోరెండు పాయింట్స్ వారు చెప్పారు. 1. ఇరెలెవెంట్ డేట్ వేశారు కాబట్టి అది చెల్లదు. 2. ఎర్లిక్యూలర్ ప్రెస్సిఫైడ్ మీద కాంపెన్ సేషన్ ఎవాల్యు చేయకుండా ఇష్టం వచ్చినట్లు ప్రభుత్వం ఇచ్చింది కాబట్టి దానిది కొట్టివేస్తున్నామని అన్నారు “ఎడిక్వేట్ కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వలేదు కాబట్టి కొట్టివేస్తున్నాము” అని వారు అనలేదు. అలా అంటే అసలు కాన్ స్టిట్యూషన్ యొక్క అర్థమే పోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — కాంపెన్ సేషన్ యొక్క అర్థం అమెండ్ మెంట్ ప్రకారం ఎర్లిక్యూలర్ యొక్క వేళాదు అసలు అమెండ్ మెంట్ రెండు స్టాప్స్ వచ్చినవి అసలు కాంపెన్ సేషన్ ఎర్లిక్యూలర్ పీస్ అంటే ఏదో ఒకటి ఉంటుంది అని చెప్పారు. (1) If the land is situated in the area of the Government of Andhra Pradesh, the Government of Andhra Pradesh shall be liable to pay compensation to the owner of the land. (2) If the land is situated in the area of the Government of Madhya Pradesh, the Government of Madhya Pradesh shall be liable to pay compensation to the owner of the land.

consider the question of compensation క్రొత్త అమెండ్ మెంట్ లో ఉన్నటువంటి స్కాప్ లో తప్ప మిగిలినవన్నీ కోర్టు ఏచారించవచ్చున్నారు మొదటి పాయింట్ - కాంపెన్ సేషన్ వ్యాయంగా ఇవ్వాలి కాంపెన్ సేషన్ ఎంత ఎమౌంట్ ఇవ్వాలి ఫిక్స్ చేయాలి అన్నారు (2) No Court can go into the question whether the compensation is adequate or not కాంపెన్ సేషన్ మొత్తం - అన్నది ఒకటి. కాంపెన్ సేషన్ విషయంలో కొన్ని ప్రెసిపుట్ ప్రకారం కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వాలి - అన్నది రెండు. కాంపెన్ సేషన్ యొక్క మొత్తము అన్నప్పుడు - అది రీజనబుల్ గా ఉండాలి Who is to determine whether it is reasonable or not? It is the Legislature that determines whether it is reasonable compensation It is the final authority and the Court cannot go into that question "కొంత భాగానికి మాత్రమే కాంపెన్ సేషన్ ఇస్తాము తక్కినదానికి ఇవ్వద్దు అన్న విషయం ఒకటి వచ్చింది "ఇవాళ కాదు ఎప్పుడో రాజా చంద్రగిరినాడు ఇస్తా మనేది" ఒకటి వచ్చింది అలా పిచ్చిగా పోకూడదు, కొన్ని ప్రెసిపుట్ ప్రకారం నష్టపరిహారం ఇవ్వాలి అన్నారు ఆ ప్రెసిపుట్ నిర్ణయించే అధికారం మీకు (లెజిస్లేచర్ కు) ఉన్నది ఒక పోర్షన్ కు మాత్రమే నష్టపరిహారం ఇవ్వటంకాని, లేక చాల యాంటీరియర్ ప్రెమిసిక్స్ చేయటంగాని జరిగితే - (4) They offend the very nature of the amendment అన్నారు. (5) Even this decision of the Madras High Court does not apply to the present case. Therefore, it is in order. ఏమైనా - మన లెజిస్లేచర్ చేస్తున్నటువంటి పని సక్రమంగానే ఉన్నది టోటల్ మీడి (మొత్తం మీద) నష్టపరిహారం ఇస్తున్నారు ప్రెసిపుట్స్ డిటర్ మీన్ చేస్తున్నారు కాబట్టి. ఇక గౌరవసభ్యులు యీ రెండు విషయాలలో ఇన్క్యమెంట్స్ మానేసి చక్కని విషయాలు గురించి చెప్పండి. ఇక ఈ విషయాలపై గా నభ్యులు మాట్లాడకూడదు. (6) So, I have said, it is in order and nobody should raise this question again.

Shri K. V. Vema Reddy : In support of the Bill, Sir, I wish to make a few observations leaving aside the question of the constitutional points raised by my friend.

Mr. Speaker: When I prohibit them from raising the question, I prohibit you also from replying and wasting the time of the House. So, you go on with the merits of the Bill.

Sri K. V. Vema Reddy : Mr. Speaker was kind enough to give a ruling on the controversial question whether the Bill is *ultra vires* or *intra vires* of the Constitution and the issue

regarding compensation was also set at rest by him. I need not not go into those questions

At the outset, I must say that this is a progressive Bill in the sense that it is based on social justice, social justice in the sense that inequalities in income and wealth are sought to be minimised. We are on a journey to the pilgrimage of socialism, in the words of our Pandit Nehru and this is the first step in that direction. No doubt, as observed by the members of the Communist party and also the Swatantra party, our progress is very slow. It is so because we are in a democratic set-up not in dictatorship rule, and so our progress will always be slow and great revolutionary changes cannot be brought about in a day. As far as this Bill is concerned, it envisages a great future towards the establishment of socialism in our country. As a matter of fact, the land reform has a historical background and it always precedes other changes in other walks of life and in other sectors. As a matter of fact, this is a great long-cherished reform whose background dates back to the struggle of the peasants against feudalism in Hyderabad and against rich landlords and the zamindari system in Andhra and other places. This land reform is the outcome of that agitation and to-day we want to put a stop to this landlordism in this country. No doubt, the ceiling is high in a way, but so many factors have to be taken into consideration in this matter. The Communist Party says that the ceiling is very high that the exemptions are superfluous and that Bill is not progressive. It is very liberal in its character. It is true, as observed by my friend Mr. Lakshminarasimham Dora, that in a Bill of this kind so many factors have to be taken into consideration. The agriculturist to-day is in a very pitiable condition. His condition has to be improved. The ceiling should therefore be so fixed as to provide a status for him in the society, provide for his cost of production, cost of life, education for his children and other necessities of life. As a matter of fact, agriculturists form the backbone of the nation. They provide food for the nation and their interests have to be safeguarded. The Bill is no doubt not so progressive, but it is still liberal in its character and lays the foundation of future ceilings in other incomes also. If the principle of ceilings

is put to logical conclusion, it has to be and it will be extended to other professions like e.g. industrialists, medical men, lawyers and services also. The necessity for which this Bill is brought forward before the House for consideration is that the agricultural population, the tillers of the soil, who form 50% of the agricultural population, are without land. The landless poor have to be provided some lands and further ownership of land will give them some status and because of personal cultivation it will accelerate production in agriculture. With these objects in view, this Bill is placed before this House for consideration. No doubt, the surplus land which will be available as an outcome of this Bill may not be very adequate, but still these lands can be distributed to the landless poor and by supplementing by way of other income our tillers of the soil may be much benefitted.

Sir, there was so much of voluminous criticism levied against this Bill by the Communists and also by the Swatantrites. The Swatantra party members say that the middle class peasantry will be eliminated. Not so.

(Sri P. Satyanarayana in the Chair)

We always respect the middle class peasantry. They play a great part in the development of our country. It is from that class we have drawn the scientists, great patriots and great educationists and they are never affected by this Bill. Further, so many constitutional questions were raised by the Swatantra Party. Apart from constitutional impediments in the way of the legislation, I want to submit to this House that we have to move with the spirit of the times. The days have changed and the will of the people must prevail. In spite of constitutional impediments, the sovereignty of the country lies in the people; they can change the Constitution; they can change the whole phase of politics; they can change the economic system of this country. But the teeming millions of this country must be benefitted by this Act not only by this Act but by several other Acts which will come into force.

Coming to the Bill itself, Sir, so far as the exemptions are concerned, the Communist party members have stated that the

exemptions are superfluous Not so Orchards must be developed in our country since there are only a very few orchards Further, big farms must be developed You know these big farms, with the use of heavy machinery, concentrated capital and scientific methods of agriculture will accelerate production in agriculture That will be very useful Further, the exemptions referred to in the Bill are not superfluous The Select Committee has taken all factors into consideration while providing for exemptions

So far as compensation is concerned, it was discussed at length from the constitutional point of view and they say that adequate compensation must be given There is the consensus of opinion reflected in the evidence recorded by the Select Committee that fair compensation should be given in accordance with the Land Acquisition Act or according to the market value

(The bell was rung)

Thank you

*శ్రీ వి కోదండరామరెడ్డి (నరేపల్లి) - అధ్యక్షా, ఈ Land Ceiling Bill ను నేను ఒలపరుస్తూ ఈ మూడురోజుల చర్చలలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు, స్వతంత్ర పార్టీ వారు, కాంగ్రెసు పార్టీ వారు చేసిన విమర్శలు కొంతవరకు అధారముచేసుకొని మీకు మనవిచేస్తున్నాను ఈ బిల్లు కే. కె. కళావేంకటరావుగారు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఈ అసెంబ్లీలోని అన్ని వర్గాలవారికీ కూడ చాల అసంతృప్తి, ఉదోళన కల్పించింది. అదేవిధంగా ప్రజలలో రైతాంగములో కూడ ఈ బిల్లువలన రైతాంగానికి, ఒక విధమైన ఇక్కట్లు పడతామేమోనని, అభివృద్ధి కామేమోననేటటువంటి భీతికూడ కలిగించి కాని ఇప్పుడు మన యెదుట మన రెవెన్యూమంత్రిగారు ఈ రోజు కొన్ని మార్పులతో ఒక బిల్లు ప్రవేశపెడుతున్నారు ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టడంతో మన దొరగారు చెప్పినట్లు, అన్ని వర్గాలవారికీ సంతృప్తి కలుగజేయడమనేది ప్రాధాన్యత వహించియున్నది, అందరికీ సంతృప్తికరమైన ఒక మార్పు మార్గముతో ఒక పథకాన్ని వారు తయారుచేశారు. కాని ఈ పథకానికి కూడ అన్ని వర్గాలు ఆమోదము ఇవ్వరా అంటే అటువంటిది ఎప్పుటికీ జరగదు. నేను Select Committee లో సభ్యుడను. Select Committee అన్ని చిట్కాలతోను మీరు వెన్నెది. ప్రతిబిల్లులో కూడ ఈ ప్రభుత్వము నిర్ణయించిన సీలింగు చాలదా, కనీసం 10 వేలు అయినా సీలింగు ఉండాలి, లేకపోతే రైతు ముకుంబం అన్ని విధాలా అభివృద్ధి కావడానికి అకాశం లేదు అని ప్రతిపక్ష ఇంజనీర్లు ఇచ్చారు. ఈ రోజు కమ్యూనిస్టువారు దృఢంగా ఈ బిల్లు సవరించుమన్న, దీనివల్ల ఒక ఫలితము లేదు అని చెప్పుకున్నారు. స్వతంత్ర పార్టీ వారు Constitutional గా ఈ

బిల్లు అసలు ప్రవేశపెట్టడానికి వీలులేదు అని చెప్పతున్నారు కాని దీనికి ఎక్కడ
ఓంకమో, ఎక్కడి ప్రారంభమో అనేది కూడ ఆలోచించాలి Select Com-
mittee లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ శత్రులు కూడా ఉన్నారు వారు కూడా ప్రతిపక్ష
evidence వింటున్నారు ఏ జిల్లాలో కూడా సాక్ష్యం ఇచ్చినవారిలో కనీసం 1,2
percent మంది కూడా 10 వేలకు ఎక్కువ నీలింగు పెట్టవలసిందిని చెప్పడం
జరిగలేదు అటువంటప్పుడు ఈ బిల్లును విమర్శించడం అంటే, దానికి ఒక పద్ధతైన
ఆందోళన, ఆశ్చర్యం కూడా కలుగుతున్నది రైతాంగంలో ఇదివరకు ఉన్నటువంటి
ఆందోళన ఈ రోజు తగ్గింది దీనిలో మన రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఎక్కువ ప్రద
తీసుకొని, రైతాంగం యొక్క అభివృద్ధికి నుసం ఎ విధంగా సహాయపడాలి అనే
ఉద్దేశంతో కొన్ని సవరణలు వారు ఒప్పుకొన్నారు Select Committee లో
అన్ని వర్గాలవారు తమ అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి వారు అవకాశం ఇచ్చారు.
కొంతవరకు అన్ని వర్గాలవారి అభిప్రాయాలను అవకాశము ఉన్నంతవరకు దింట్లో
కలిపారు. ముఖ్యంగా నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి వశువుల బీళ్ళు అనేవి ఆ
జిల్లాలో చాలా ఎక్కువగా ఉండేవి ఇతర జిల్లాలలో ఇది అంత ప్రాచుర్యంగా
లేదు కాని ఈ వశువులకు సంబంధించి బీళ్ళు నెల్లూరు జిల్లాలో ఎక్కువగా
ఉండేవి. కాని, వారికి జక్కడ నచ్చచెప్పిన తరువాత బీళ్ళు పోయి massimum
wet ceiling లో one-third ఉండేదానికి వాళ్ళు ఒప్పుకొన్నారు. కాని వారికి
కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి పూర్తిగా అన్ని పోయినాయని చెప్పడానికి వీలు
లేదు. ఇప్పుడు exemptions ఇచ్చిన విషయంలో, చాలవరకు liberal గా
అన్ని వర్గాలవారు సంతృప్తిచెందేటట్లు exemptions ఈ బిల్లులో ప్రవేశపెట్టి
నాటి, అయితే నేను Select Committee లో కూడా ఈ విషయం మనవిచేశాను.
నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి, అక్కడ సమగ్ర ప్రాంతములో ఇసుక నేల ఎన్నో
వేల ఎకరాలు ఉంటుంది. ఈ నేలలో రోకుచెట్లు ఎక్కువగా పెడుతూ ఉంటారు.
అటువంటి చాటికి కూడా exemptions ఇస్తే భాగుంటుందని నేను వారికి మనవి
చేశాను. కాని చాటిని exemptions చేయడానికి సమ్మతించలేదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ
చెప్పకొడానికి అవకాశం కలిగిందని, ఆ విషయం గురించి మనవిచేస్తున్నాను.
ప్రతివర్గము ఈ విషయాన్ని పునరాలోచించి ఈ రోకుచెట్లకు exemptions ఇవ్వ
వలసిని కోరుతున్నారు. అది కానరావచ్చి నేనువలెనేదీ ఈ బిల్లు యొక్క
ఉద్దేశం కాబట్టి ఈ రోకుచెట్లు కూడా అందుకు లబ్ధి పడతాయి కాబట్టి మన జిల్లాకు
సంబంధించి ఇవరకు ఈ రోకుచెట్లకు exemptions ఇవ్వవలెనని కోరుతున్నాను.
ఎవరైనా బీళ్ళకు వివిధంగా exemptions ఇచ్చినాలో అదేవిధంగా వీటికి కూడా
exemptions ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమైన మరొక విషయమున్నది.
మేము రైల్వే కమిటీలో కనీసులవారి కమిటీకు వీటిని నిర్ణయించే సమయ
ములలో మనకు ఒక చిన్న ప్లట్ మంటుండున్నారు. మేము రాష్ట్రంలో మనది

తరంలో 5 అయిదువేలకో మించి భూమి లేదనే నిబంధన అమలు చేశారు. కాని, యారోజున మాకు యిచ్చిన ప్లేటుమెంటు ప్రకారం చూస్తే ఒక్క కృష్ణా జిల్లాలోనే 50 వేల ఎకరాల మామి పున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది ఇది ఎంత పెద్ద మొత్తమో మాకే అర్థం కావడంలేదు ముఖ్యమంత్రిగారిని యీ విషయమై నేను అడిగాను దీనివలన ఆ యీ పంటలకు సీలింగులో చాల అగ్గిపోతుంది. అందువలన రైతుకు చాల యిబ్బంది కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ బిల్లు విషయములో రెవెన్యూమంత్రిగారు మాటన కొద్దకు నేను వారిని ఆశించిస్తున్నాను. ప్రజాసేవకు ఉపయోగము చేయవలెననియే ఆయన మొదటినుండి పనిచేసినారు ఈ రోజున దినిపై కనుకుంటున్న ఆందోళన పక్షపాతంతో వచ్చినదని మనవి చేస్తున్నాను అటువంటి ఆందోళన రైతులలో తగ్గిపోయిందని మీద్యారా తెలియజేస్తున్నాను. నేను తెలియజేసిన యీ చిన్న సవరణలను రెవెన్యూమంత్రిగారు ఒప్పుకొనవలసినదని, యీ బిల్లును అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసినదని కోరుతూ, యీ అవకాశము ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదములు తెలియజేస్తూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు (పైలవరం) - అధ్యక్షా, వ్యవసాయ సంస్కరణలకు సంబంధించిన బిల్లును మంత్రిగారు మనముందు పెట్టారు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతూ వారు రెండు విషయములను తెలియజేశారు ఉత్పత్తిని అధికం చేయడం, బీదలకు భూమిని పంచిపెట్టడం యీ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశమని వారు చెప్పారు అనలు ఈ రెండు ఉద్దేశాలు ఈ బిల్లువలన జెరవేయకూడ, లేదా అను విషయము న్నది ఆ విషయమును మంత్రిగారు తమ ఉద్దేశమును ప్రాధికరిస్తూనే చెప్పారు. ఈ బిల్లు పై ఆనేకమంది మిత్రులు అనేక చూపాలలో విమర్శించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా స్వతంత్రపార్టీవారు ఈ బిల్లు ఆనవసరమని, యిది రాజ్యాంగ చట్టము నకు వ్యతిరేకమని చెప్పారు. తమరు దానిపై రూలింగ్ కూడ ఇచ్చారు. కానీ, వారు అనలు సమాజములో సోషల్ ఆర్డర్ యొక్క సేన్ జెన్ విమర్శనము అంగీకరించడం లేదనేది ముఖ్యమైన విషయం. వారు ఈ బిల్లేకాదు, అటువంటి అభివృద్ధి కరమైన బిల్లును స్వతంత్రపార్టీవారు అంగీకరించరు. కనుక ఈ కాంగ్రెసుపార్టీవారు యిందులో పరిమితులపైనే అంగీకరించారు. ఈ వ్యవసాయ సంస్కరణలోకూడు, యిదివరకు ప్రావీణ్యం జాతీయం చేయవలయునను విషయము కానననన సమందుకు వచ్చినప్పుడు కూడ వారు దానిని వ్యతిరేకించారు. రేకతో యికర మైనవి అనేక సమస్యలకూ దీనినే జాతీయము చేయవలయునను అని అప్పుడు చాడతారు. ఇంకకూ వారు సమాజములో రావలసిన సోషల్ ఆర్డర్ యొక్క సేన్ జెన్ విమర్శనము అంగీకరించడం లేదు అందుచేత వారు నుండి నేను అట్లుగా చెప్పవలసినదేమిట అందుకే కాంగ్రెసువారు మిగతా వారు యీ

బిల్లును పూర్తిగా ఆమోదిస్తాము, లోపాలున్నప్పటికీ అంగీకరిస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది కాని నాకు ఒక విషయము చాల ఆశ్చర్యకరముగా కనబడుతున్నది అనలు ఈ బిల్లు గురించి కాంగ్రెసుపార్టీలో చిర్చించారా? లేదా? అనే సందేహము కలుగుతున్నది చర్చించలేదనుటకు కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులనుండి వచ్చిన విమర్శలే తార్కాణం కొంతమంది మిత్రులు యిది సాంఘిక న్యాయం కలుగజేస్తుందని చెప్పారు బీద ప్రజలపేరుతో ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టవద్దని, మరొకరు చెప్పడం కూడ జరిగినది. దీనినిబట్టి ఈ బిల్లు కాంగ్రెసు పార్టీవారిని కూడ తృప్తిపరచలేక పోయినదను విషయము తేటతెల్లమవుతున్నది కాంగ్రెసు ప్రతి ఎన్నికలలోను ఒంజరు భూమివేగాక, పరిమితిపెట్టి ఆవిధంగా వచ్చిన భూమినికూడ బీదప్రజలకు పంచిపెడతానని చెబుతున్నది కాంగ్రెస్ ఎన్నికల ప్రచారంలో చెప్పారు. అనేక చోట్ల ప్రజానీకానికి వాగ్దానాలు చేశారు ఇది ఎంతవరకు నిలబెట్టుకున్నారు? ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఒంజరు భూమిని పంచిపెట్టలేదు. ఇంక భూస్వాములనుండి తీసుకుని పంచిపెట్టే విషయము గురించి మంత్రిగారే చెప్పారు తెలంగాణా చట్టమునకు సంబంధించి మేము యిదివరకు తేక్కలు ఉయ్యారుశేళాము. కొన్ని లక్షల ఎకరాలు వస్తుందని ఆశించాము. కాని, చివరకు అది ఖమ్మంమెట్టు జిల్లాలో ఆచరణలో పెడితే అరువేల ఎకరాలకంటే ఎక్కువ రాలేదని వారు చెప్పారు అయితే ఈ బిల్లువలన పెద్దపెద్ద భూస్వాముల భూములను వారి బంధువులు, మిత్రులు పంచుకున్నారు ఒక్కరివద్దనే ఉండకుండా ఈ విధమైన అవకాశమును ఈ బిల్లు కలుగజేసినది అని కూడ మంత్రిగారు అన్నారు ఇంక మంత్రిగారు మొదట చెప్పిన ఉద్దేశము ఏవిధంగా నెరవేరింది యీ బిల్లువలన అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ వాడు నున దేశములో వ్యవసాయము ముఖ్యవృత్తిగానున్నది. నూటికి రెండు మంది భూమిపై ఆధారపడి వున్నారు. ఇందులో సెంటో కుంటో లేని వ్యవసాయకూలీలు అనేకమంది వున్నారు. వారికి లాభకరమయ్యే విధంగా యీ బిల్లు వస్తుందేమోనని, వారి సమస్యలు తీరిపోతాయేమోనని ఆశించాము. కాని ఏరానూ ప్రయత్నం మిగిలింది. తెలంగాణాలోని ప్రజలు అనేక పోరాటములు చేసింది తమకు కావలసిన పనులు చేసుకున్నారు. నైజాం ప్రభువు నిరంకుశాధిపతియను వారు ఆ విధముగానే అంతమొందించినారు. అదేవిధముగ, జమీందారీ విధానమును, వలన్ థారీ విధానమును, దేశములోని విధానమును అధిక్రమించారు. అదేవిధముగ ఈనాడు ప్రజావాదాని పోంగి ఒక ఉద్యమం ద్వారా భూస్వాముల నుండి భూములను లాగుకోవడం మేము ఈ భూములనుండి బోము అంటే నేగాని ప్రభుత్వము ఆ విధముగా చట్టము చెయ్యదేమోననిపిస్తున్నది.

అనేక రూపాలలో యీ పరిమితులున్నాయి. పరిమితుల గురించి చాలామంది మిత్రులు మాట్లాడారు. కొంతమంది కూడ పరిమితులకు విరుద్ధముగా

operated and maintained అనే దానినిగురించి చెప్పారు చల్లపల్లి పంచచార
ఫ్యాబ్రికల్ క్రింద 3,940 ఎకరాల భూమి ఉన్నది ఆ మామిని ఆ factory యే
maintain చేస్తున్నదా? ఆ ఫ్యాబ్రికల్ నిర్మాణం జరిగినప్పటికీ ఆ మామిని ఫ్యాబ్రికల్
క్రిందికి తేవడం జరిగింది ఇదవరకు శాసనసభలో 10-6-1960 నుంచి ఫ్యాబ్రికల్
క్రింద భూములకు వర్తింపజేయబట్టే వేస్తామన్నారు ఉమ్మడి ప్రభుత్వం చల్లపల్లి
పంచచార ఫ్యాబ్రికల్ నిర్మించబడిన తరువాత ఎచ్చిన మామి వర్తంజేట్టు చేస్తు
న్నారు ఇది కూడ ఒక రాజకీయ సాచి. యేనా మని ప్రశ్నిస్తాను. ఏ శా
శ్రీ కి శాసనోబరావుగారు అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చి క్రింద పేర్కొన్న రైతుగారు
కూడ ఆ విషయం చెప్పారు పంచచార ఫ్యాబ్రికల్ కి వున్న మామిల
చెప్పుకోదగినవి—మొదటిది, చల్లపల్లి పంచచార ఫ్యాబ్రికల్, రెండవది—బొంబ్ పంచ
చార ఫ్యాబ్రికల్ యని మనందరకూ తెలుసు అక్కడ ఫారములు ఉన్నాయి. ఈ
రెండింటికీ కూడ వర్తింపజేట్టు ఆ తేదీని తీసేస్తామన్నారు ఈనాడేమీ చేశారు,
తేదీమాత్రం తీసేసి యీ రెండింటినీ మిసహాయించేశారు, Sugar factories
క్రింద వుండే భూములను ఎందుకు మిసహాయించవలసి వచ్చిందో నాకు తెలి
యడంలేదు Sugar factories క్రింద ఉన్న మామిల ఆనాడు కూడా
పెట్టెట్టులు ఉన్నవి అనిచేసి, పెండింగులో ఉంటుండ బొంబ్ లోని చల్లపల్లి
లోన వున్న పంచచార ఫ్యాబ్రికల్ కు వున్న ఫారములను అంత ఉత్పత్తి పెరి
గిందో దయచేసి మంత్రిగారు తిక్కలు తెప్పించి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను
వ్యక్తుల చేతులలో వుంటే ఎక్కువ పండుతుందో, ఫారముల క్రింద వుంటే
ఎక్కువ పండుతుందో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఎంత పెట్టుబడి
పెడుతోందో, రైతులంత పెట్టుబడి పెడుతున్నారో—రెండింటినీ పరిశీలించాలి.
ఆ విధంగా చూచినట్లయితే మిసహాయింపు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఇక,
తోటల విషయం ఉన్నది మా జిల్లాలోని అనేక ప్రాంతాలలో, పట్టణ ఉన్నట్టు
వంటి, తవటువంటి అడవి ప్రాంతాలను కూడ 3, 4 సంవత్సరాలముంచి కొట్టి
అక్కడక్కడ చెట్లు పాతి మామిడి, జీడిమామిడి తోటలు వేస్తున్నారు. ఈ విధ
మైన తోటలను ఆర్బర్స్ క్రింద మిసహాయింపనట్లయితే ఇక మామి ఎక్కడ మిగులు
తుందో మా జిల్లాలో చాలా భూమి మిగులుతుందని ఇప్పుడు అనుకోనేవాళ్ల మా
ఇప్పుడు చూచింది, తిరుపూరు, బెజవాడ, తాలూకాలలోను, మైలవరం
పేటాలోను చూచినట్లయితే ఒక్క పెంటు భూమిమాడ దొరకదని అర్థమవు
తుంది. ఆర్బర్స్ పేరుతో మిసహాయింపులు చేస్తే ఎకరివ్వడానికి భూమి అంత
మిగులదు.

మంత్రి శ్రీ అగ్రోల్వర్ పేరుతో మిసహాయింపులు ఇస్తున్నారు. ఒక
భూస్వామికి ఇక భూమి పొందడానికి తెలియకపోతే ఒక ఆర్బర్స్ చెట్టు నాటి
చాలా ఎత్తైనంత తల్లిచెట్ల కాళ్ళి ఎత్తైన భూస్వామికి తెలియకపోతే ఒక

ఇందులో ఇచ్చారు ప్రభుత్వం బ్రాహ్మరులు కొనుక్కోడానికి 12 వేల చుప్పాయలు అప్పుగా ఇస్తుంది ఆయిల్ ఇంజిన్స్ అంబులింగులకు జరుగుతోంది ఇప్పుడు మిశ్రమ నాగి రెడ్డి చెప్పినట్లుగా ఎవరైతే భూమిలివ్వడానికి సిద్ధపడరో వారినుంచి తీసుకోము అనే పద్ధతిలోనే యీ మినహాయింపులు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది లేకపోతే, ఇన్ని మినహాయింపులు ఉండవలసి అవసరం లేదు భూమికి పరిమితి ఉండాలని చెప్పడం వల్ల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు, స్వతంత్ర పార్టీవారి కంటే ఒక అడుగు ముందుకు వెళ్ళారు. అదొకటే ఇందులో నిష్పన్నుది. ఇరై నా, చేసినందుకు, మీము ప్రభుత్వమును అభినందించవలసినదే కాని, యీ బిల్లువల్ల నూత్రం పేరిటకు, కొంత భూమి ఇస్తామని చెప్పే వాదన మాత్రం పరై నది కాదు, అది ఎవరంగా కూడ నిలబడలేదని మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణా జిల్లా లోని భూమి లెక్కలు ఇచ్చారు 4,80,000 ఎకరాల భూమి ఆస్యూర్డ్ వెల్ క్రింద పున్నదన్నారు ఆయితే, యీ లెక్కలు ఎప్పటివో నాకు అర్థము కావడం లేదు కాని, రెవెన్యూ వి మాత్రం కావని చెప్పగలను కృష్ణానది నీటివలన 7 లక్షల ఎకరములు భూమి వారుదల కాగలదని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఇది విధిమ గా మార్చినప్పటికి కూడ 11 పర్సెంట్ కంటే ఎక్కువలేదు. ప్రభుత్వం భూస్వాముల భూమిని పంచడానికి సిద్ధపడడం లేదు. రైతాంగము అప్పులతో చాలా బాధలు పడుతున్నారు, భూమిని పంచినట్లయితే బాధలు ఇంకా ఎక్కువ అవుతాయని శ్రీ దొరగారు, శ్రీ వేమారెడ్డిగారు కూడ చెప్పారు వానికి, సేనాక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరి భూమి వారి చేతిలో వుంటున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం భూస్వాములకు పెట్టుబడులు, ఇతర సౌకర్యములు కలుగజేస్తున్నప్పటికి కూడ రైతాంగం బాధలు పడుతున్నారు అంటే బాధలు పడేది భూస్వాములు మాత్రం కాదు, పెరిగేది భూస్వాముల అప్పులు కాదు. క్రిందవున్న చిన్న, బిడ్డ, సామాన్య వ్యవసాయ భూమి యొక్క అప్పులు పెరుగుతున్నాయి, అందువల్ల, రైతుల అప్పులు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఒక పరిమితి నిర్ణయించి, కొంత మినహాయింపు మిగతాది తీసుకోవాలనడం న్యాయం కాదు. ఈవాడు యీ బిల్లువల్ల ఏమీ ఉపయోగం లేదు కాబట్టి దీనిని పూర్తిగా మార్చాలని కోరుకుంటా, నేను విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ బాబా సాహెబ్ పంత్: మామూలు అర్థం ప్రకారం ఇది ఒకటి ఎక్కడనున్నా భూమి మొత్తం మొదటిసారిగా పంచబడిన భూస్వాముల కి కనీసం వెంకటరావుగారు 1953 లో ఏమీ పంచబడకపోయి ప్రతిపాదించడం జరిగింది. కాని వారు పంపిణీ చేసే కారణంవల్ల ఇప్పటి వరకు భూమి మొత్తం పంపిణీ చేయబడినది లేదు. శ్రీ కొండూ వెంకటరావుగారు చెప్పి నిలిచిపోయింది అందువల్లనే కలుచారి రెవెన్యూ పట్టాగా ప్రతిపాదించడం తరువాత యీ సభాపేరిక మన దరఖాస్తు జరగడం జరుగుతున్నది.

పున్నది ఇదివరకు పరరాజుల పరిపాలనలో, వారి రాష్ట్ర శృంఖలాలలోపడి పరిపాలనైన 40 కోట్ల జనాభాలో, మన భారతదేశంలోని మన నాయకులైన యి. పి. రుమలి శంభారావంతో వైకివిచ్చి ఎంచినవారు మాటికి 80 మంది గాగల రైతులు దేశ స్వరాజ్య సముపార్జనకు తమ పర్యవస్థను భారపోసిన జాతి రైతులదని మనం మరచిపోకూడదు రైతులు ఆర్థిక, సాంఘిక - అన్ని రంగాలలోనూ త్యాగములు చేసి స్వరాజ్యము సంపాదించినట్లు మన దేశచరిత్ర చెబుతూనే ఉన్నది. మనదేశం పరరాజుల పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడే అనేకమంది రంగారన్ సిలోను, సింగపూరు వగైరా దేశములకు తమ భుక్తికోసం, వృత్తులకోసం దేశాన్ని విడిచిపెట్టి వెళ్లిపోయారు, ఒక్క రైతులు మాత్రం దేశ మేమంటే, ముజాదీ వృద్ధికోసం దేశమును విడిచిపెట్టకుండా తమకృషిని సాగిస్తూనే ఉన్నారు. వీరు దేశములను సుఖింపజేస్తున్న విజయం చరిత్ర చెబుతూనే ఉన్నది. దీనివెనుకూ కాదనలేదు. మనదేశం వ్యవసాయక దేశం. 1947, ఆగష్టు 15 వ తేదీన మనదేశం పరరాజుల రాష్ట్రశృంఖలాలనుంచి వెలువడింది. అంతేకాక 1950 జనవరి 26 వ తేదీన రిపబ్లికుగా ప్రకటించుకున్నాము. వ్యవసాయరంగంలో దినదిహానివృద్ధి కలుగజేస్తూ, వారి కృషివలనగా దేశమును సుఖింపజేస్తున్నది అగ్రికల్చరల్ సెక్టార్ అనిమాత్రం మరచిపోకూడదు. ఏది ఎట్లయినా, ప్రపంచంలో అన్ని రంగాలలోను ఆర్థిక సమానత్వం రావాలనేది మన నాయకులయొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం. ఇది మన కాంగ్రెసు మేనిఫెస్టోలోకూడా ఉన్నది శ్రీ జనహార్ లాల్ వెహూ గారు ప్రపంచంలోని మోతన చైతన్య పరిణామాలను అర్థం చేసుకుంటూ మన దేశంలోకూడా యీ సంస్కరణలు తేవడం సముచితమని భావించినారు. ఆ ఉద్దేశంతోనే కాననం చేయడానికి ఏర్పాటులు జరుగుతున్నాయి.

అంతే కాకుండా అన్ని రంగాలలోను సువికాళమైన దేశంలో సకలకలమవుతున్న పరిస్థితులలో జిల్లాలమైన ప్రణాళికలను మనం వేసుకొని ప్రణాళికా రచనా సంఘం సూచనలను పురస్కరించుకొని ఈ వేదికమీద వీరింగ్కు బిల్లు చర్చను చేసుకోడం జరుగుతోంది. పృథుత్వ, కార్యకలాపాలను అర్థంచేసుకుంటూ అభివృద్ధిచేసే సంస్థల పరిస్థితులలో కొంతమంది ప్రతినిధులు, సభ్యులు, మాత్రం ఈ స్థాపన బిల్లు అని భూస్వాములకు అండగావుండే బిల్లును చేస్తున్నారని అనడం ఈ వేదిక మీద ఉద్దేశ పూరితములైన ఉపస్థాపనలు చేయడం కాల శోచనీయమని మనం చెప్పుచున్నాము. ఈ బిల్లు పరిణామాలనుమీదే రైతులలో చాలా మందికి అందోళన కలుగుతోంది. ఎన్నోకష్టాలుపడ, పరిస్థితులు భారపడి, పరిరంభించేటట్లు కష్టాలు కలుగుతున్న భూమి విస్తీర్ణం కావడం, రైతు సుఖింపం భార పరిస్థితి ఏమి అవుతుందో అని అందోళన చెందుతున్నారు. ఈ భూమి స్వార్థానికై పరిణామాలను దృష్టిలో ఉంచుకుంటూ రైతు సుఖింపం నడుపుట

చెప్పించుకునే అవకాశాలు లేవు, భావిపారులుగా వారు ముందుకు వచ్చి అవకాశాలు లేవు అట్టి పరిస్థితులలో కూడా డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు అచ్చిన ఈ బిల్లును అందిరూ ఆమోదిస్తూనే ఉన్నారు కొన్ని కష్టాలు, నష్టాలు రైతు వర్గాలకు వున్నా చేరవ్యాపించగా స్థిరమైన ప్రజా నిపాలన జరగాలనే ఉద్దేశంతో రైతులందరు ఈ బిల్లును హాస్తిస్తున్నారు ఈ బిల్లు సందర్భంలో వారు చెప్పుకున్న త్యాగంగురించి గౌరవంగా చెప్పకోవలసిన పరిస్థితులతో భూస్వాములు, భూస్వాముల న్నారంజే అసలు భూస్వాములంజే నిర్వచనం ఏమిటి? భూమిని పొందినవాడు భూస్వామి ఎక్కడో స్వర్గలోకంనుంచి వచ్చినవాడుగాడు కదం అర్థం తెలుసుకోకుండా వాడడం న్యాయంకాదు. సూమిత్రులైన ప్రతివాడు భూస్వామి అవుతాడు కొన్ని exemptions ఇచ్చారు కొన్ని పందిల ఎకరాలు పదులు తున్నారని ఆక్షేపణ చేస్తున్నారు టీ, కాఫీ, కొబ్బరి, కామినట్ మొదలైన వాటిని ఖండాంతరాలకు ఎంపీ డాలర్లను సంపాదిస్తున్నాము ఇటువంటి పంటలను అభివృద్ధిచేసి తద్రూపేగా మనం డాలర్లను సంపాదించుకోవాలని ప్రభుత్వమే కోట్లకొలది పెట్టుబడిపెట్టి జీడినూమిడి తోటలను అభివృద్ధి చేస్తున్నది అవార ఫరార్దాలతో పాటు పండ్లతోటలు కూడా చాలా అవగరమైనవి తోటను సత్తవంతానాలతో ఒకటిగా మనవారు చేర్చారు. మన మహాద్వివాలక్త ప్రభుత్వం చాలాబిట్లు చేస్తున్నది పండ్లతోటలను మినహాయించిం చేశాల్సి వస్తున్నామే కాకుండా రాష్ట్రానికి ఉపయోగించే ఏర్పాటు దీనికి exemption ఇవ్వవచ్చు. ఉన్న చెట్లన్ని కొట్టి వ్యవసాయంచేస్తే వచ్చే ధుప్తి పరిణామాలను అర్థంచేసుకొని ఉపన్యాసాలు చేయాలి ఏ చల్లపల్లి రాజావంటి వాడినో ఒక్కరిని దృష్టితో పెట్టుకొని ఉచేయి పూరితములైన ఉపన్యాసాలు చేయడం ముంచికాదు. ముగర్ ఫ్యాక్టరీ నిషయం చెప్పారు భారతదేశంలో చల్లపల్లి ముగర్ ఫ్యాక్టరీ వంటివి 82 ఉన్నాయి 81 ముగర్ ఫ్యాక్టరీలకు exemption ఇచ్చి ఒక్క ఫ్యాక్టరీకి మాత్రం ఇవ్వకూడదని అనడం న్యాయంకాదు. 1952 వ సంవత్సరంలోని తాత్కాలిక వ్యాపకంగా ఉన్న తాత్కాలిక ముగర్ ఫ్యాక్టరీకి వ్యవసాయం చేసుకునే అవకాశం ఉంటే దే ఫ్యాక్టరీ సుస్థిరంగా వదులుంది. బెల్లందర్ పెరిగిందిఅంటే చదువుకుని ఏదో ఫ్యాక్టరీకి ఇవ్వరు అందుచేత ముగర్ ఫ్యాక్టరీకి కట్టడం ఉండడం ఉపనయం అవుతుంది. ఏదో ఒక పంట పండ్ల తాదావి చెప్పవచ్చు. ముఖ్య గోదావరి కల్లాలో ఏదో పంట కల్లాలో రకే పంట ఎకరాలు పెరిగింది (ఏ) క్లామినామి ఉందని చెప్పవచ్చు. పండ్ల పంటలతో ఉన్న పరిస్థితి కూడా అర్థంచేసుకోవాలి పండ్ల పంటలకి ఏమీ కూసుకుంటుందని చెప్పవచ్చు. ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశం భూములను సరది పెట్టడంకాదు. ఏదో ఒక భూములలో ఏదో ఒక పంట పండించాలి, agrarian reform తీసుకురావలసిన ఉద్దేశంతో తప్పక బిల్లు ఉంది. ప్రార్థనగా ఈ బిల్లును తప్పిదాలకు అనివదించడానికి ఇదియే నిజంగా నిజం చేయవలసి

న్యాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ బిల్లువల్ల కమతాలు ముక్క చెక్కలు అవుతాయి సహకార పద్ధతిపై వ్యవసాయంకూడా చేయాలని అనుకుంటున్నాము దేశపురోజివ్వద్దకి ఇది ఉపయోగపడుతుందని చేస్తున్నాము మన ప్రాచీన సాంప్రదాయం ప్రకారం శాసనాలు ఎలావుండాలని చెప్పారో మనవి చేసి ముగిస్తాను భారతంలోని ఉద్యోగవర్గంలో 39 వ అధ్యాయంలో విడుదల చేసిన ఊటలను మనవి చేస్తాను కుమ్మెద పువ్వులకు హాని కలుగకుండా మకరం దం ఏ విధంగా గోలుతుందో, తోటమాలి చెట్లకు ఏమీనూదం రాకుండా పూవులను ఎట్ల కోస్తాడో, అట్లాగే ప్రభువు ప్రజలకు హాని కలుగకుండా పన్నులను వసూలు చేయాలని చెప్పారు ఏదైనా కార్యంచేసేముందు దానివల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను అప్రయోజనాలను అలోచించుకోవాలి అసాధ్యాలకోసం కృషిచేయడం అనవసరమని తెలిసికూడా కృషిచేయడం వ్యర్థమే అవుతుంది ఈ బిల్లువల్ల వచ్చే పరిణామాలను అలోచిస్తే హిందూ సమాజంలో పుంటూండే సమిష్టి కుటుంబం రూపుమాని పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను

మాతా నాస్తి పితానాస్తి

నాస్తి బంధు సహృదరః

అర్థంనాస్తి గృహమ్ నాస్తి

తస్మాత్ జాగ్రత్ జాగ్రత్—

తండ్రితోడు, తమ్ముడు లేడు, అన్నలేడు, చెల్లెలులేదు, కుటుంబంలేదు, విడిపోయి పంపు కొనింది అనే పద్ధతిలో ఉంది ఈ బిల్లు నిలిండువల్ల భూమి ఎక్కువలు చెక్కలు అవుతున్నది ఇలాంటి పరిణామాల వచ్చినా ఎంతో ఉభారంగా ఈ బిల్లు రైతులు హర్షించి దేశభేదానికి ముందుకువస్తున్నప్పుడు ఏదో వదే భూస్వాములు, భూస్వాములు అని ఉద్యోగ పూరితంగా ఉన్నవారేగా మాట్లాడడం న్యాయంకాదని చెప్పకూడదనితో విరమిస్తున్నాను

معدودے چند اشخاص کے ہاتھ نہ آجی رقبہ جات اراضی میں انھیں
کس طرح روکا جائے اور سکند فائو ایر پلان کے مشورہ کے تحت کس شخص کے
پاس کس قدر زمین رکھی جائے۔ اس ابتدائی بل کو پڑھنے کے بعد اس وقت
آزویل ریوینو منسٹر نے جو سلکٹ کمیٹی کی رپورٹ پیش فرمائی ہے اس کو ملاحظہ
کیا جائے تو ایسا معلوم ہوتا ہے کہ اس بل کی اصل غرض وغایت ہی فوت ہو چکا
ہے۔ اس لئے کہ اپنے مستثنیات رکھنے کے بعد جو نامو اجی اجتماعات معدودہ
چند اشخاص کے ہاتھوں میں ہیں۔ انھیں روکے گا سوال ہی نہیں پیدا ہو سکتا
وہ سہے یہ کہ سکند فائو ایر پلان کے تحت زمین کی حد آسانی پر رکھنا چاہیے تھا
لیکن ایسا نہیں ہے بلکہ رقبہ کے بیس پر تعین کیا جا رہا ہے۔ اس لئے میں یہ عرض
کر دیتا کہ بل کو پیش کرنے کا جو اصل مقصد تھا وہی فوت ہو رہا ہے میں یہ نہیں
سمجھ سکا کہ ہمارے آزویل منسٹر صاحب سا بل کیپوزٹ جیڈ ر آباد کا جو ایکٹ
تنگا نہیں نافذ تھا جس کے ذریعہ زمینداروں اور سرمایہ داروں کو ختم کر کے زمین
عام لوگوں کے ہاتھ میں منتقل کروائی گئی تھی اس ایکٹ کو کیوں تبدیل کر رہے
ہیں۔ میں منسٹر صاحب سے یہ اپیل کر دیتا کہ جس طرح حیدر آباد میں سابق میں چلایا
اگر نیکول اینڈ نیسٹی ایکٹ نافذ تھا وہ اس کو کل آؤٹ لاء میں ہی
لا کر اسے تمام کی مشکلات کو دور کریں اور بحیثیت پبلک کریں میں ان سے
اس طرح عمل کرنے کی آشا کرتے رہے اپنی تقریر ختم کرتا ہوں۔ فقط

شری مادھوراؤ (جوکل)

جناب صدر۔ سال گذشتہ ۱۹۵۹ء میں ہمارے آندھرا پردیش میں پنجایت سمیٹیوں اور ضلع پرنسپل کا قانون پاس کر کے ہم نے ہمارے ملک میں ایک بھاری انقلاب لایا جس سے سارے عوام کو بہت فائدہ پہنچا۔ اسی طرح سال ۱۹۶۰ء میں ہمارے ملک یعنی آندھرا پردیش میں سیلنگس آن ایگریکلچرل ہولڈنگس بل اسمبلی میں ڈیر غور ہونے سے ہمارے عوام بھاری امیدیں لگائے بیٹھے تھے۔ جو لوگ غریب اور بے زمین تھے وہ یہ سوچ رہے تھے کہ یہ بل پاس ہونے کے بعد ہمیں اپنی زندگی کے گزر بسر کے لئے کچھ آراغیات ملیں گی۔ اور جن کے پاس کافی سے زیادہ زمینات تھیں وہ کسی قدر پریشانی میں مبتلا تھے کہ بھاری زمینات ہمارے ہاتھوں سے چلے جانے کے بعد چار ایکڑ مال ہوگا۔ لیکن سلک کمیٹی کی رپورٹ پیش ہونے کے بعد یہ بات واضح ہو گیا کہ غریبوں کو جو کچھ زمینات ملنے کی آشا تھی اس آشا پر پانی چر گیا ہے۔ اور جن کے پاس بہت زیادہ زمینات ہیں انہیں یہ زمین ہو گیا کہ بھاری زمینات اب ہمارے ہاتھ سے نہیں جائیں گی۔ شری کمار سنگھ رائے نے یہ مسودہ قانون ایوان میں پیش کرتے ہوئے تقریر میں فرمایا تھا کہ اس بل کو پیش کرنے کی مجلس وفاقیت یہ ہے کہ اس وقت

*శ్రీ జి గోపాలరెడ్డి (జనగామ-జనరల్) - అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సీలింగుబిల్లు మీద మూడు రోజులనుంచి చర్చ జరుగుచున్నది అయితే ఇది సీలింగుబిల్లు అవునా కాదా అనేవిషయంలో మొదట నాకు సందేహంగా ఉంది దీని ద్వారా దేనిని పరిమితము చేయబోతున్నామో అగుపడడంలేదు. భూమిని పరిమితం చేసే మిగిలిన భూమిని భూమిలేని పేదలకు పంచాలనే ఉద్దేశ్యం యీ బిల్లు ద్వారా ఎగిరిపోతున్నది. ఒక వైపున భూమిని పరిమితం చేస్తామని చెబుతూనే రెండవ వైపున మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు ఏమంటే హిందూలూ ప్రకారం ఎవరైతే పంచుకొనే అధికారం ఉంటుందో, వారందరూ పంచుకోవచ్చు అవిధంగా ఎంచుకునేటటువంటి వారందరికీ కూడా భూమి పరిమితి వుంటుంది. సరే దాదాపు రెండు సంవత్సరాల పూర్వం నుంచి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటినుంచి ఇలా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు భూసంస్కరణలకు సంబంధించిన బిల్లు వస్తుంది. మీరంతా జాగ్రత్తగా ఉండాలనే విధంగా పలుసార్లు భూస్వాములను హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నారు అయినప్పటికీ యీ రోజువరకు ఇంకా ఏమైనా మిగిలి ఉంటుందేమో, అవిధంగా వారు జాగ్రత్తపడక పోతారేమో, ఇదివరకు వారు తమకున్న జాగ్రత్తలు చాలవనే ఉద్దేశ్యముతో ఇప్పుడు ఇంకా కొన్ని కట్టుకాట్టు తమకు రావడం జరుగుతున్నట్లు స్పష్టంగా అగవడుతున్నది ఉదాహరణకు తెలంగాణలో గరిష్ట పరిమితి ఉన్నది. ఎక్కువలో ఎక్కువ 54 ఎకరాల వరకు మెట్ట ఉండే అవకాశం ఉంది. 9 ఎకరాల వరకు ఇరిగేషన్ అవకాశం ఉంది.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి - 72 ఎకరాలు కుప్పి ఉంది.

శ్రీ జి. గోపాలరెడ్డి - నాకు తెలిసినంతవరకు 54 ఎకరాలు ఉన్నది.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి (మగ్గారం) - Land Commission వారు 54 ఎకరాలు నిర్ణయించారు.

శ్రీ జి. గోపాలరెడ్డి - అంతరించిపోయిన నిర్ణయించడం ఎక్కడా జరగలేదు. ఇంకో బిల్లులు వస్తే 72 ఎకరాల వరకు పెరిగడమే కాకుండా 72 ఎకరాలు దాటి పడరిల్లకొలిపి చెరిగిపోయే అవకాశం ఉంది. దాంట్లో అనేక మినిమీయంలు కూడా ఉండడం జరిగింది. తోటలు మంచోయినవారు కాంగ్రెసు వైపు నుంచి కూడా దాదాపు అంతటా విమర్శించారు. ఈ విధంగా పెట్టడము ఏమీ జాలలేదు. దీనికే పాట్లు వచ్చే అవకాశం ఏమీ అవకాశం ఉన్నది. ఏదో కొన్ని తెల్లు చేసి తోటలు క్రింద 54 ఎకరాలను మార్పుకొనే అవకాశం ఉంది. ఇందుచేత ఏమీ అమీన హాంపు కుంటుంది కాదని కూడా అధికారవర్గంలో ఉన్న సభ్యుల నుంచి కూడా నిమిత్తులు వచ్చాయి. ఇంట్లో మందులు చేయవలసివచ్చింది. దీనివల్లగా అధికారవర్గ వారినుంచి ఒక సెంటు భూమి కూడా కాకుండా కోరొడుకోవాలనే అవకాశం.

భూస్వాములకు ఏమింట్లం కలుగకుండా చూడడానికి జరిగే ప్రయత్నాలు స్పష్టంగా బోధపడుతున్నవి ఒకవైపున ప్రజల అభిప్రాయానికి తొంగి కొన్ని బిల్లులు తీసుక రావలసి వచ్చినా రెండవవైపున దానికి తూట్లు పొడుస్తూ ఎందుకూ పనికిరాకుండా చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది ఈ బిల్లులో కూడా అవిధంగానే ఉంది. ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గంలో రెండువూడు వేల ఎకరాలు ౧౭ భూస్వాములు కూడా ఉన్నారు కాని ఎవరినుంచి ఒక రెండు హెక్టార్లు కూడా తీసుకోవానికి వీలు లేని పరిస్థితులున్నాయి బిల్లులో అగడపతున్నాయి ఇది వరకా కనీసం 2,600 హెక్టారులు గిరిష్టపరిమితి నిర్ణయిస్తే దానికి అనేక రుద్దములు పర్చురించి భాగాలు మునుపటి పద్ధతాటు చేసుకొన్నారు ఇప్పటికీ కూడా రక్షిత కౌలుదారుల దగ్గరనున్న భూమి కూడా ఈ రోజు సీలింగు చెంచడంవల్ల పోయే అవకాశం ఉందేమోనని భయపడుతున్నాను రక్షిత కౌలుదారులకు దీనివల్ల ఏమీ నష్టం లేదని చెబుతున్నారు కాని అవిధమైన provisions యింతవరకు యూబిల్లులో తీసుకు రాబడలేదు వీలన్నీటని చూసినప్పుడు ఇది భూస్వాములు రక్షణ బిల్లుగానే వరగడించాలి ఇదీ సీలింగు బిల్లుగా పరిగణించడానికి అవకాశం లేదు ఆ ఉద్దేశ్యమునకు ఏమాత్రము తోడ్పడలేదు. ఇది వరకే భూస్వాములంతా ఈ శాసనాన్ని తీసుకొనివస్తామని, భూములన్నీ అమ్ముకొన్నారని మంత్రులు మాట్లాడుతూ చెప్పారు దానివల్ల పేద ప్రజలకు కలిగే పరాభమేమిటి? ఏమీలేదు గోళ్ళు ఊడగొట్టి వేలు, అక్షల బాహులు ఈ భూస్వాములకు ఇప్పించడం జరిగింది ఈ భూములను కొనుక్కొన్న రైతులందరిమీద అమ్మి, lease గా చూస్తే పనికిరాని పరిస్థితులలో ఉన్నాయో అనిచూడారు తీసుకొని వచ్చే వత్తిడికి జడిసి చారు చెప్పి ప్రహారమే లేదు ఇప్పివాడు అవిధంగా కొనుక్కొన్న వారందరికీ భూమి ఉల్పించడానికి బిల్లును తెస్తున్నామని మంత్రులు చెప్పారు ఈ బిల్లు వచ్చేలోగానే ఇంకా అనేక విధాల చారిపి నష్టపరిచే అవకాశాలున్నవి ఈ బిల్లు ద్వారా అవకాశం కలిగిందని మేము అనుకుంటున్నాము నష్టపరిచారము ఎందుకీ వ్యాలో హక్కులను కాపాడుము లేదు కలుసు చేదాగాని, ఇతర విధాలుగాని ఇంతకు పూర్వమే వారికి లాభాలు వచ్చాయి. రెండవ విధంగా lease చేయడమే కొంటే nominal గా ఏదో కొద్దిగా మాత్రమే ఇవ్వండి ముక్కులు తిటుకు రి, రెట్లు, 10 రెట్లు నష్ట పరిచారము ఇవ్వడం జరుగుతోంది ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయమని మేము చేస్తూ తిరస్కరిస్తున్నాము.

శ్రీ జి. చిర్రువారావు (గవీశ్వరి నిర్జన నియోజకవర్గం) :- అధ్యక్షా, ఈ రోజున మానవ స్మరణల బిల్లును ప్రభుత్వం ప్రార్థనచేసి తీసుకొనివచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను ఈ బిల్లును పేద ప్రజల పేరట భూమి బిల్లు లేవనాడి చేయబడింది ఇది చాలా పేదల పేరట తీసుకొని వచ్చారు అలాగే దానిని తీసుకొన్నాము దీనివల్ల మాను ప్రభుత్వానికి మాకు అత్యంత అప్పు పుట్టినట్లు ఉంది దీనివల్ల మాకు

అనుకూలంగా వుండదని అనుకొంటున్నాను. ఈనాడు సోషలిస్టు సమాజాన్ని తీసుకొని రావాలని ప్రభుత్వం కృషిచేస్తున్నప్పుడు ఇది మాత్రము సరియైన పద్ధతి కాదని భావిస్తున్నాను. బీదప్రజలు ఆశించిన ఆశలన్నీ నిరాశలైనవి. బంజరు భూములైనా పేదప్రజలకు లభిస్తాయి అనుకొంటే వాటిని కూడా రైతులు encroach చేస్తున్నారు. ఈమధ్య తొలగింపు ఆదర్శం పాటించినాగాని అది కాగితాలమీదనే ఉండిపోయినది కాని అవివేకపూరితంగా అమలు జరగడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ నిధముగా చూసినా పేదవారికి భూమి లభించదు. దీనిలో కొన్ని మార్పులు చేయాలని ఇదివరకే ప్రభుత్వానికి సలహాలు ఇచ్చాము. భూస్వాములవద్ద నుంచి ఒక్క ఎకరం భూమి కూడా బయటకు రావడానికి అవకాశము లేకుండా ఉంది. మనదేశంలో నూటికి 75 మంది వ్యవసాయ కూలీలుగా ఉంటున్నారు. వారి ఆర్థిక పరిస్థితులను బాగుపరచ కోవడానికి వీలువుంటుందనే ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లును తెచ్చారు. ప్రతిమిటుండానికి 30 ఎకరాలు సగటున వుండేటప్పుడు బీద వారికి కనీసము కుటుంబానికి 2 ఎకరాలయినా లభించేటట్లు సవరణ చేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రెండు ఎకరాల భూమిని అయిదా పేదవారు సాగుచేయగలరా? వారికి కూలే వృత్తిగాని భూమి ఉన్నదని తెలియదు. అని చాలా మంది మిత్రులు భావించవచ్చు. విశాఖపట్నం జిల్లాలో ప్రభుత్వం యొక్క అధ్యర్థాగత ఉన్న 5, 6 వందల ఎకరాల బంజరు భూమిని పారిజనులకు పంచిపెట్టించాము, వారు ఆభూములను జాగ్రత్తగా సాగుచేసుకొంటూ వారి కుటుంబాలను పోషించుకొంటు. ఆ భూములపై సరిలేనప్పుడు కూలికి పోయినంపాదించుకొని జీవిస్తున్నారు. వారి పిల్లలకు చదువు సౌధ్యంలు కొద్దో, గొప్పో చెప్పించుకొంటున్నారు. ఉదాహరణకు హరిజన కుటుంబాలకు ఇచ్చినంత మాత్రాన మొత్తం ఆంధ్రదేశంలో సున్న హరిజనలందరూ వెనుకబడిన వారందరూ బాగుపడినట్లు కాదు. నూటికి ఐదొక్క కుటుంబాలు కూలీలుగా వుంటున్నారు. వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని ఎలా బాగుపరచాలా అని ఆలోచించాలి. ఈ కాలేవర్గాలు పైకి వచ్చినవాడే సోషలిజం కావటానికి అవకాశం వుంటుంది. అప్పుడే ప్రతివారికి తినటానికి తిండి, కట్టుకోవటానికి గుడ్డ పొరకటానికి అవకాశం కలిగి సమానత్వం ఏర్పడుతుంది. ఈ బిల్లు తిండి లేనివారికి భూమి లేని వారికి ఏమీ ప్రయోజనం కల్గించదని మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఈ బిల్లు తెచ్చడం ప్రతిపక్షపాదిత్వం కోసం సలహాలిచ్చాము. కేరళలో గరిష్ట పరిమితి వుండాలని సవాల్ చేశాము. కానీ ఆవిషయాలమీద ఆలోచించలేదు. ఏదో 12 ఎకరాల నుండి 12 ఎకరాల వరకు అని చెట్టారు. ఇంకో మొదలు ఎప్పుడో వున్నప్పుడు 12 ఎకరాల వద్దను వెంచాలని చెప్పి కనబడుతున్నది. ఈవిధంగా వున్నప్పుడు భూమి లేనివారికి భూమి లభించదని మేము భావిస్తున్నాము. సరియైన విధంగా చేస్తే బాగుండేదేమో భూమిని పట్టి పంట ఆదాయాన్ని పట్టి అంటే 12 గానీ 15 ఎకరాలను పైకి వాడుకుంటే

వుండాలని నిర్ణయిస్తే బాగుండెడి అలా చేసి వుంటే కొంతమందికైతే నా భూమి లభించటానికి వీలు వుండేది మంత్రిగారు ఈ విషయాలను ఆలోచించి కొన్ని మార్పులైతే నా వెసి పేదవారికి భూమి లభించేటట్లు చేయాలని మనవిచేస్తూ ఇంత టీతో సెలవు తీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ డాక్టర్ ఆర్ అమృతరావు (ఒందరు).- అధ్యక్షా ఆస్థలను సరి మితిం చేసే ఏర్పాటుకు ప్రథమంగా నాందీ మాత్రంగా ఈ బిల్లు రావటం చాలా సంతోషం కలిగిస్తున్నది దానిలో ముఖ్యంగా అప్పొపివోల్ పూర్తి మిత్రులు రెండు రకాలైన విమర్శలు చేస్తున్నారు ఇది కేవలం ఆస్తులన్నిటినీ తీసుకొని టూనిక్ ప్రారంభించబడింది ఇక బ్రతికేందుకే మానవునికి అవకాశం వుండదు ఆస్తి పాస్టులనేవి వుండవు తరువాత వాడేమోతాడో అనేవిధంగా కొందరు మాట్లాడారు ఇంకా కొందరు పేదవాడికి దమ్మిడి వచ్చే మార్గం లేదు. నేంటు భూమి కూడ రాదు ఈ బిల్లు ఎందుకు పనికివస్తుంది అన్నారు ఒక విధంగా రెండూ విజమే మన చేతంలో వున్న పేదవారందరూ భూమిమీద బ్రతకటానికి అవకాశం లేదు అలాగే మన చేతంలో వ్యవసాయదారులకు ఎక్కువ భూమి వున్నప్పుడు ఎకరాలలో పండే పంట చాలా తక్కువ వుంటుందని అంతా గ్రహించాలి. ఆస్తి మమ్ లెవెల్ వరకే బాగా పండుతుంది. ఆ తరువాత పండించటం చాలా కష్టం. అందువల్ల కార్మికులను తీసుకొన్న రృష్టి నమంజనంగా వుండి. ప్రజలు మధ్య మార్గంలో వుండటం వల్ల ప్రభుత్వం సరైన రియల్ ఎస్టేట్ పాలిసీ తీసుకున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. సిలింగ్ కు సంబంధించి ఫామిలీ హోల్డింగ్ ఎక్కువగా వున్నదని చెప్పారు అది కొంచెం తగ్గించేటట్లుగా వుంటే వుండవచ్చు. మనం ఏదైనా ఒక పనిచేస్తున్నప్పుడు కొంచెం అనుకూలంగా చేసుకోవటంతో తప్ప లేదు. తరువాత వచ్చే అనుభవాన్ని బట్టి, తెలుసుకొన్న విషయాలను బట్టి రిస్ట్రిక్ట్ చేసి తగ్గిస్తే ఫామిలీ హోల్డింగ్ తగ్గిస్తే తగ్గించవచ్చు. ఏదో ప్రారంభంలో కొంత అనుకూలంగా ఈ విధంగా చేశారు. గ్రామంలో వున్న వ్యవసాయదారుడు సుమారు 200 రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టి పంట పండిస్తాడు. ఒకసారి గట్టిగా పంటలు వస్తాయి. పంట పోవచ్చు. ఆ సమయంలో కూడ గవర్నమెంటు శిస్తు చెల్లాలకు పూనుకో వచ్చు. అప్పుడు అన్ని విధాలా వ్యవసాయదారుడు బాధపడతాడు. అందువల్ల ఫామిలీ హోల్డింగ్ తక్కువగా పెట్టటం వల్ల ఇలా పంట చెబ్బతిన్న వ్యవసాయం చేసుకొనటానికి వీలు వుంటుంది. అంతగా అయితే తనకున్న దానిలో 1.5 ఎకరాల అమ్ముకోని అయినా తిరిగి వ్యవసాయం చేసుకొనటానికి అవకాశం వుంటుంది. వ్యవసాయదారుడు పనియంగా పట్టిపడినా కాంపెన్స్ లేట్ చేసే స్థితిలో మనం లేము. అంతేకాదు పూర్తిమీద పంట వచ్చే స్థితిలో మనం లేము. అలాగే గ్రాస్ ఇన్స్యూరెన్స్ లేదు. ఇకలా పోవచ్చులు లేవు. అందువల్ల ఇటువంటి ఇబ్బందుల

నెదుర్కొనటానికి 1,2 ఎకరాలు యొక్క పుంజు వుండవచ్చు అందువల్ల ఫామిలీ హోల్డింగ్ ను నిర్ణయించటంలో రెవెన్యూ మంత్రిగారు సమంజసంగా వ్యవహరించినందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను సీలింగ్ రేట్ ఫామిలీ యూనిట్ కు నాలుగున్నర రెట్లు వుండటంలో విశేషం కన్పించటం లేదు మన దేశంలోని పేదవారు వెనుకబడినవారు అందరూ సక్రమంగా బ్రతకాలి వారి అవసరాలన్నిటినీ తీర్చాలి వారికి సంకల్పపీఠమైన నచ్చేవిధంగా చూడటం మన అందరి కర్తవ్యము. ఏ పనిచేస్తే వారికి ప్రయోజనం కలుగుతుందో మన లెఫ్ట్ మిస్ట్రులు తెలుసుకోవాలి. అంతే కాని బొట్టు పెట్టగానే పదో మతం అవుతుందనే విధంగా, స్లోగనిషం మోదిరిగా మాట్లాడటం కాక వారి పరిస్థితులను జాగుపర్చుటానికే మనమందరం ప్రయత్నం చేయాలి ఇలా చేస్తే మనలనంజా టిట్టి పోస్తారనే భయం కూడ వుండరాదు

ఇక, మినహాయింపులు వున్నాయి. వీటిని మంత్రిగారు మరల పరిశీలించాలనే నేను మనవిచేస్తున్నాను వారి దృష్టిలో తోటలు బాగా వుండాలనే అభిప్రాయం వుండివుండవచ్చు కానీ, వారి యొక్క కోర్కె, వారు చెప్పిన దానితో వున్న స్పిరిట్ తారుమారుచేయటానికి, మోసం చేయటానికి, అవకాశం వుంది. కనుక మంత్రిగారు మరల తిలోచిస్తే మంచిది. దేశం యొక్క సౌభాగ్యానికి ఉపయోగపడే అన్న అభిప్రాయంలో మంత్రిగారు తోటలను మినహాయించవచ్చును కానీ, ఓకే ఎకరంలో ఒకటి, రెండు యొక్కలు నాటి తోటలని చెప్పి తప్పుకొనటానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక మంత్రిగారు ఈ మినహాయింపుల విషయాన్ని పునః పరిశీలించవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, ఈ విధముగ సీలింగు నిర్ణయించినట్లయితే, ఎక్కువ ఆదాయము వస్తుంది, అది చాలా ప్రయోజనము అని చాలామంది మిస్ట్రులు చెప్పారు. Generations జరిగితే భూమి యొక్క లగ్గిపోయే అవకాశములు ఉన్నవని అన్నారు. కాని generations జరిగిపోయినట్లుదు. అవాబు పెరగడము, ఉన్న భూమి యొక్క విస్తీర్ణము తగ్గి, ప్రతి family కి చాలినంత కాబోయినను, పోను పోను అభివృద్ధి కార్యక్రమముల ద్వారా వ్యవసాయము improve చేయటానికి అవకాశము పెడగలరు. అలాంటి పనులయినను కూడ ఆపివేటికి అందే భూమి కూడ తప్పుకొనిపోవలసినదా అభిప్రాయము. భూమి చాలాది అని అనుకోవచ్చునని లేదు. Hence అయినవని అర్థమవుతున్నది చెప్పబడుచున్నది గనుక ఇంకటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ శ్రీ శరణింహా రెడ్డి (మార్కెటింగ్ అండ్ గ్రేడింగ్ అండ్ ట్రేడింగ్ కమిటీలకు ప్రత్యేకమైన హోల్డింగ్ ను పరిస్థితులలో పట్టుకొనిపోవలసిన ప్రత్యేకమైన గుర్తింపులకు) విషయము

యము అంధ్రప్రదేశ్ పర్వత పూర్వము అనాడు సంవత్సరములో అధికారములో
నికి రాకముందు భూసంస్కరణలే ముఖ్యమైన నివాదముగా ఉనుటనివచ్చి పార్టీ లీడ
రుగ ఎన్నికైనారు వార్షికీకరణగా వచ్చి తద్వారా ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమంత్రిగా
రాబోయేటప్పుడు అంధ్రప్రదేశ్ ప్రజానీకము అంతా అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము
పంపిడిచేతున్నది గనుక, ముఖ్యమంత్రి అంద్రులకును సంతకరెడ్డిగారు భూసంస్క
రణల చట్టమే తన యొక్క మొదటి కార్యక్రమముగా తీసుకోవాలని భావం
చారు అదే విధముగా భారతదేశములోనే చేవలన, సంఘసంఘమికాండ,
జాతీయ నివాసము కాకుండా, మన అంధ్రప్రదేశ్ లోని భూసంస్కరణల నివా
దము ఉంటుంది వచ్చింది కాని ఈ విషయమును ఎందుకీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు
జాప్యము చేస్తున్నవని నాగపూరు కాంగ్రెసు మహాసభలో ఈ భూసంస్కరణలను
తక్షణమే అమలు జరపవలసినది తర్వానివింది అయితే ఈ నాగపూరు కాంగ్రెసు
మహాసభ చేసిన తీర్మానము, అనాడు సంతకరెడ్డిగారు అధికారములోనికి రాక
ముందు ఉన్నటువంటి భూసంస్కరణల నివాదాన్ని ముఖ్యమంత్రి అయిన
తరువాత ఒకప్పుడు వచ్చారు అటువలెవాత సంవత్సరముగాని ముఖ్యమంత్రిగా
వచ్చారు అంతకు పూర్వము నుంచి ఉంటున్న భూసంస్కరణల నివాదము వేటికి
జై తుకీ వచ్చింది సంతకరెడ్డిగారు వేదకుటుంబములోనుంచి వచ్చినవారు వేద
చారికి వహించు చొప్పున వేద ప్రజానీకము అంతా జీవించుకొని కూర్చున్నదన్న
విషయము మరువరాదు. కాని వేడు జై తుక వచ్చిన భూసంస్కరణల నివాదము
భూమి, లేనటువంటి నివాదమని అందరము అంగీకరిస్తున్నాము ఇంతకాలముగా
భూసంస్కరణలు వస్తాయని, భూమి లేని వేదప్రజలకు భూమి దొరుకుతుందని
అశించుకున్నప్పుడు చివరికి ఈ భూసంస్కరణలవల్ల ఏమీ అమలు భూమి వచ్చే
అవకాశము లేదు అని అర్థమైపోయింది. అనాటి సంతకరెడ్డిగారి హయామునుంచి
వేటి సంవత్సరముగాని హయాము వరకు, రెవిన్యూమంత్రి రంగారెడ్డిగారి వరకు
చేస్తూ వచ్చిన భూసంస్కరణల నివాదము చివరికి భూమి లేనటువంటి భూసంస్క
రణలు అయినవని ఉద్ఘాటించుతున్నాము. భూసంస్కరణల నివాదము ఇట్టి
అపరాధ కీలక భూములు వేదచారికి వంచించుకొంటున్నామని తివ్రవాదము
దొరుకుతుంది అని వేద ప్రజలు, భూవసతి లేని వేదవాళ్లు అశించుకుని కూర్చు
న్నారు. కాని అంతా వేటి నిల్లుతో నిరాశ అయిపోయినందుకు విచారించుకు
న్నది చివరికి వారు రాష్ట్రములో ప్రభుత్వంపై విప్లవములు, ఉద్యమములు
జరిగినవన్న భూములు గొప్పదొంగలందరికీ తెలిసిన విషయమే. అయితే ఈ నిల్లును
పూర్తిగా పరిశీలించిన తరువాత వారు ముఖ్యమైన విషయములపై ప్రతి అంధ్రుకీ అంధ్ర
వాదము ఉన్నది. ఆ విషయములలో నివాదల వివాదము లేదు. మొదటిది భూ
ములకు ఈ క్షయ యొక్క ఉద్దేశ్యము భూమి పంచుననేది కాదు. ఈ వివాద
నిల్లుతోనే చెప్పబడతానన్నది. రెవిన్యూమంత్రిగారు కూడా భూమి పంచడానికే

అని చెబుచున్నారు ఇదే విషయము సభ్యులందరు మాడ ఒప్పుచున్నారు ఏలాంటి సంస్కరణలు లేకుండా ఈ బిల్లు, మన కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ ఎల్లారెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా, దీనికి భూస్వాముల బిల్లు అని పేరు పెట్టినట్లయితే బాగా ఉండేది. భూసంస్కరణలు వస్తాయని, భూములు ప్రభుత్వము పేదవారికి పంచబోతున్నది అని ఆశించిన తరువాత, భూములకోసము ప్రాచీన దానములను బలిదానము చేసిన తరువాత, కొంచెం గోడు అమ్ముకుని కోట్లలపాలు అయిన తరువాత ఈ రూపములో ఈ బిల్లు రావడము అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ పేరు ప్రజలను అపహాస్యము చేయడము తప్ప మరొకటి ఏమీ లేదు ఇది నాగపూరు పీఠానమును శుభ్రముగ అపహాస్యముపాలు చేస్తున్నదని నేను భావిస్తున్నాను ఈ మధ్య రెవిన్యూమంత్రి రంగారెడ్డిగారు జన పక్షోత్సవము సందర్భములో కాను భూములు పంచబోతున్నానని చెప్పిన సుభాషితాల నన్నింటినీ ఈ భూసంస్కరణల బిల్లు ఎగరగొట్టిందని స్పష్టముగ చెప్పివలసి వస్తున్నది ఇది వగ్గు సత్యమని అందరము అంగీకరిస్తున్నాము ఈ బిల్లును గురించి ఏవేవో విచిత్ర వాదనలు కొన్ని వస్తున్నవి మన స్వతంత్రపార్టీ మిత్రులు ఈ బిల్లు ప్రతి మావపుని యొక్క fundamental rights ను పోగొట్టుతున్నదనే వాదన వినియోగిస్తున్నారు వారి మాదిరిగ మేము Constitution తర్కంలోనికి లాగబడినను మేము మాత్రము అశేష జనాభాను మాత్రము మరచిపోదలచుకోలేదు వారిపార్టీ తరపున మాటికి అయిదుమంది ఉన్నప్పటికీ, ఆ కొద్దిమంది కోసము ఇలాంటి వాదన లేవదీర్చుడము చూస్తే మాకు చాల వాదను కలిగి వస్తున్నది. వారి వాదన చూస్తే చాల జాతిపేస్తున్నది. ముక్కోటి ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహిస్తున్న సభ్యులలో స్వతంత్రపార్టీ ప్రతినిధులు ఏ అయిదుగురో ఉన్నారు. ప్రతి మావపుడికి ఉంటున్న fundamental rights ఈ బిల్లువల్ల పోగొట్టుకునే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నదనే వాదన వారు తీసుకుని వచ్చారు, స్పర్శ సరికొత్తకులుగ ఉన్న తమ పార్టీ ప్రజలకోసము స్వతంత్ర పార్టీ సభ్యులు తమ పొండిత్యాన్ని అంతయు ఉపయోగిస్తున్నారు. అంతమాత్రముచేత మనము భయపడనవసరము లేదు నాగపూరు పీఠానము తరువాత, రంగారెడ్డిగారు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రభుత్వ పోతున్నారు భూస్వాముల ఏదల కాను ఏకదాతము దానపంచము లేదు అని ఏవేవో చెబుతున్నారెవరిని ఈ బిల్లును పరిశీలించినా మేము మావ్యములకు ఉంటున్న పరిస్థితిని తెలుగూ కాలో ఉన్న బిల్లురెడ్డి వారిదగ్గరనుంచి మాకు వారి దగ్గరనుంచి అటు ఆంధ్రలో ఉన్న సభ్యుల వారిదగ్గరనుంచి గాజుగిరికాలవరకు ఉంటున్న ఈ ప్యూస్థము మేము పరిశీలించాము అని ఈ బిల్లు రూపానుబంధమున వారి సభ్యులు, ఎవో సమాధానము చెబుతున్నారనిగాని ఈ బిల్లు పేద ప్రజలకు ఉపయోగము సహాయకరముగ లేదని చెప్పినట్లే వస్తున్నది అందునట్టి స్వతంత్రపార్టీ

వారి వాదన, కాంగ్రెసుపార్టీవారి వాదనలు చూస్తే ఇది ఒక విధమైన బాటకము, వాటకముగ కనబడుతున్నది ఈ నాటకము ఆడిరంతసేపు ప్రజలను మోసగించడము తప్ప, సాంఘిక దురవస్థను మరింత పాముచేయడము అప్ప మరేమీ కనబడు కాంగ్రెసు పార్టీకి మెజారిటీ ఉన్నదిగనుక ఈ బిల్లును ఎటు ఆమోదించి ప్యాసు చేయబోతున్నారు గనుక, వారు ప్యాసుచేయకముందు ఒక్క విషయము మాత్రము గమనించవలసిందిగా కాంగ్రెసుపార్టీ మిత్రులను కోరుతున్నాను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో గ్రామీణ జీవితముపై లక్షలకొలది, వేలకొలది ఎకరముల భూమి కలిగిన భూస్వాములు అధివత్వము వహిస్తున్నారు సర్వ రుద్దబడినా, సర్వ రుద్దబడినా ప్రదాయాలకు వీరే కారకులుగను, మూలపురుషులుగను ఉంటున్నారు వారే వడ్డీవ్యాపారస్థులుగను ఉంటున్నారు ఈ రోజులలో వారు పుట్టికి పుట్టి పండుం నాగు వసూలు చేసుకుంటున్నారు దీనివల్ల ప్రభుత్వము భూస్వాములకు ఏలాంటి మద్దతు ఇస్తున్నారో ప్రభుత్వానికి అందుతున్న కమిటీ రిపోర్టులే చెబుతున్నవి ఇలాంటి అక్రమ సంపాదనను ప్రభుత్వము అరికట్టనివ్వకుండా భూస్వాములే ప్రతిబంధకముగ ఉన్నారు గ్రామీణ జీవితములో పంచాయితీ బోర్డుల యొక్క functioning లో భూస్వాములే అధివత్వము వహిస్తున్నారు పేద ప్రజానీకము యొక్క జీవితము పెరగనివ్వకుండా భూస్వాములు, ధనవంతులు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రతిబంధకముగ ఉంటున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను గుర్తాధివత్వము కూడ భూస్వాములే చేతపట్టుకుని యున్నారు పేద వారిని ఏవిధముగను తమ యొక్క జీవితస్థాయిని పెరగనివ్వకుండా చేస్తున్నారు భూస్వాముల దోపిడీలను ప్రభుత్వము అరికట్టించటానికి ప్రభుత్వము చర్యలనుకొనకపోతే పేద ప్రజానీకము యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి మరింత అడుగుంటిపోతుందన్న సంగతి మరువరాని విషయము. ఈ బిల్లు వైతికబద్ధం చేస్తుంది శాసనబద్ధం చేస్తుంది. అంతకు తప్ప ఈ బిల్లు మరొకటి ఏమీ చేయబోదు ప్రభుత్వము పేద వాళ్లకు ఇది చేయబోతాము, అది చేయబోతాము అని వేదికలమీద ముఖ్యమంత్రిమాటలు చెప్పి వచ్చి ఇక్కడ ఈలాంటి బిల్లును తేవడము, దీనివ్వరా వాళ్ళు ఒక్క పంటకూడ లేకుండా చేయడము సమంజసముగ లేదు కాని దీనిని ప్రజలు ఏమాత్రము కూడ మన్నించరు చరిత్రలో ఇలాంటి మెజారిటీ బిల్లులు ప్రజలపైన రుద్దినప్పుడల్లా ఎక్కడ ఏమీ అవుతున్నదో మనము చూస్తూనే ఉన్నాము. జపాన్ లో ఇలాంటి బిల్లులున్నాయి ప్రజానీకానికి ఏదర్థముగాను, మూర్ఖంగాను ప్రభుత్వము రుద్దటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు గతములోను ప్రస్తుతమున్న ఏమిటిగోచిందో మనము కన్ను లారా చూచాము జపాన్ లో ఏ ప్రభుత్వ పాలనములో ప్రజల మనోభిక్షానికి పాల్పడెనుగా జపాన్ పోవరే కోసము వైతిక పండితముకోడానికి తమకు మెజారిటీ ఉన్నప్పుడు ఇట్లేముగ ప్రజలపైన రుద్దటానికి ప్రయత్నించలేక ప్రజలు ప్రభుత్వందంగా అరిగిపోయి జపాన్ పోవరే ను చూకుండా చేశారు. అందులో లెసన్

హోపర్తో ముద్రతను గల దేశము, అలాంటి ఆయనను అవ్వనించుకొనికీ కూడా ప్రజలు వ్యతిరేకించారు మనది ఎక్కడను ఏవిధముగను commit కాకుండా ఉన్న దేశము కనుక మన దేశము వారికి ఎక్కువవైభవముగ సుస్వాగతము ఇవ్వ గలిగింది ఇలాంటి వ్యతిరేక ప్రదర్శనలు ప్రజలలో చూడగలుగుతున్నాము అందువల్ల ప్రజల అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకిముగ వెచ్చిన ఈ బిల్లును, ప్రభుత్వము చమకు మెజారిటీ ఉన్నదని ప్రామాణికముచేయటానికి ప్రయత్నిస్తే, దీనియొక్క repugnances ఏవిధముగ ఉండబోతాయో ప్రభుత్వము ఊహించగలదని ఆశిస్తున్నాను ఈ బిల్లు సమాజ పురోగమనానికి ఎదురుకూత అని, కాలదోషం పట్టిన శస్త్రాలకు చేయూత అని గమనించగోరుతున్నాను అందువల్ల ప్రస్తుతమునకు ఈ బిల్లును స్వచ్ఛంగా vote down చేయడము మంచిది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల ఎడల గౌరవమియ్యక విధేయతను, విద్యుక్తధర్మమును రుజువుచేసుకోగలందులకు దీనిని vote down చేయడముద్వారా రుజువుచేయవలసిందిగా సంఘ్యులందరికీ మీ ద్వారా మనవిచేస్తూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం (కృష్ణా):—అధ్యక్షా! మన అసెంబ్లీలో మూడు రోజులుగా కాంగ్రెసు పక్షంనుంచి ఆయితేనేమి, కామ్యునిస్టికనుంచి ఆయితేనేమి, ఈ బిల్లును గురించి చాలా తర్జన భర్జనలు జరుగుతున్నాయి. మన ఆంధ్ర దేశంలో 180 వేల ఎకరాలు భూమి ఉన్నది జనసంఖ్య చూచుకొంటే 4 కోట్లు అని లెక్కలు చెబుతున్నవి కానుక ఈ భూమిని అందరికీ సరిసమానంగా పంచినట్లయితే, మనకు ఒక్కటింటికి $1\frac{1}{4}$ ఎకరాలకుంటే ఎక్కువ భూమిని రావడానికి నీలులేదు అటు వంటున్నప్పుడు ఈ భూసంస్కరణలు గురించి, ఈ బిల్లును గురించి, ఇంకా విస్తృతంగా చేయవలెనని చెప్పే సభ్యులు ఒక మూడు ఈ లెక్కలనుబట్టి ఊహించుకొంటే వారికి వర్తిస్తున్న తెలుస్తాయి. ప్రభుత్వము వారు చేసేది Socialistic pattern of society అవునా? కాదా అనేది చారిత్రక తెలుతెల్లవావుతుంది. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వములో Secretariat లో ఉన్నటువంటి ఒక Superintendent 400 చూపాయలవరకు చెల్లు జీతము ఉన్నట్లుంటే ఉంటే, రెండు ఈ భూసంస్కరణలకి వ్యతిరేకము ముఖంబానికి మునిసిపాలిటీలో 400 చూపాయలైతే వాళ్ళు వచ్చే సర్కిల్ అయితే ఉండవలెనా? లేదా అని ఒక మూడు మనం అలోచించుకోవలసి యుంటుంది. ఈ భూసంస్కరణల బిల్లు ప్రభుత్వమువైపులో దీనిలో ఒక పంటబూట్ల కూడ మనం పంచడానికి నీలులేదు అని ప్రతిపక్షములు చెప్పుకొంటున్నాయి. కాని ప్రభుత్వము వారికి అసలైన లెక్కలనుబట్టి చూస్తే ఒక పంటబూట్ల భూములు ఎక్కువగా ఉన్నట్లు ఆ బిల్లు లెక్కలు తెలుపుతున్నాయి. కాలట్ల మన కమ్యూనిస్టు సోదరులు ప్రభుత్వం వైపున ఉన్న చాలా అనుకూలము వూరుకుంటుంటే మన దానికి నీలు లేకపోయినప్పటికీ ఇప్పుడు ఈ బిల్లు పంచడానికి ఒక పంటబూట్ల భూములకు వలెనా? చేయడానికి Co-operative farming వాదా Co-operative

సంబంధించి ద్వారా అమలు పెట్టడానికి విలువలుండనే లభిస్తాయని మాత్రం ఈ నాడు మరకు ఈ లెక్కలనుబట్టి కలుగుచున్నది 5400/- రూపాయలు నిఖరాదాయానికి పంచి పెట్టాలని మొట్ట మొదట్లో కళా వెంకటరావుగారు Bill ప్రవేశ పెట్టారు. ఆ బిల్లును మార్పుతూ ఇప్పుడు 3600/- రూపాయలు నిఖరాదాయాన్ని బట్టి acreage ప్రకారంగా మరచెవిన్యూ మంత్రి శ్రీకొండా వెంట సంగారెడ్డిగారు ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టారు, కాని ఈ భూమిలో ఎంత ఆదాయం వస్తుందో, ఆ భూమిలో ఎంత ఆదాయం వస్తుందో తెల్పడం చిక్కుననుస్యగా ఏర్పడింది. కాబట్టి మొట్టమొదటలోనే తరలెవారి అని ఏర్పాటు చేశారు ఆ తరమును బట్టి, ఒకటో తరములికొరే ఎకరాలు, రెండవ తరములో రి ఎకరాలు ఈ మారిరిగా దామాషా పెట్టి ఆ acreage ప్రకారంగా ఈ సీలింగును నిర్ణయించారు ఒక అంబుగుమంది ఉన్నటువంటి కుటుంబానికి మొదటి తరము భూమి ఉంటే, ఆ కుటుంబానికి 27 ఎకరాలుభూమి వస్తుంది. వారికి 27 ఎకరాలు భూమి వచ్చినప్పుడు, అది కుటుంబ బోమోగు, వారి పిల్లలను చదివించుకో దానికి, వారి వివాహ కార్యక్రమాలకు సరిపోతుందని, అంతమాత్రమైనా వారికి ఇవ్వక వారిని ఎందులోను లేకుండా చేయడం భావ్యంకాదని గుర్తించి ప్రభుత్వము ఈ చట్టముద్వారా వారి జీవిత ప్రమాణము ఒక స్థాయిలో ఉండేటట్లు చేయడానికిగాను ఈ ఏర్పాటు చేశారు ఈ బిల్లులో కొన్ని మినహాయింపులు చేశారు. తోటలకు మొదలైనవాటికి మాత్రం మినహాయింపు ఇచ్చారు. కాని దీనికికూడా ఒక పరిమితి ఉండాలని Select Committee లోను పార్టీలో వాదించాము. అందుపై Planning Commission వారు ఒక direction ఇచ్చారు. పూర్వం జమీందార్ల ఎట్టెలు hand over చేసుకోన్నప్పుడు ఆ estate లో వుండే అడవులన్నీకూడా పర్యవేశనం చేశారు. ఆ జమీందార్లు ఆ అడవులను పూర్తిగా పర్యవేశనంచేసి వీరు భూములను ప్రభుత్వము చేతిలో పెట్టారు. అట్లాగే ఎప్పుడైతే తోటలకు సీలింగు పెట్టవలెనంటే, ఆ తోటలలో ఉన్నటువంటి పుష్పకాలు అన్నిటిని ఎ సాత్లో సాకనంచేసి పోయ్యిలో కట్టెలకు ఉపయోగించి ఈ భూమిని ఇవ్వారు. అప్పుడు ఇదివరకు estate లోని అడవులలోను వర్షాభావం ఏ రీతిగా ఏర్పడిందో, ఆ విధంగానే తోటలలో ఉన్న కట్టు చేసుకుని అన్ని పర్యవేశనం అయిపోయి వర్షం లేకుండా పోయిందనే ఉద్దేశంతోనే Planning Commission వారు ఆ direction ఇచ్చి మినహాయింపులు పెట్టవలసినదని చెప్పారు. అందుపై ఈ Select Committee కూడా తుజ్జంగా దీనికి అలోచించి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తరువాత Sugar cane విషయంలో మొట్ట మొదట బిల్లులో ఈ Sugar Factories కు ఉన్నటువంటి sugar cane growing lands వలన సంపన్నతలోను ఏదైతే ఉన్నాయో, అది ఆ direction కి అనుగుణముంది. తరువాత కొత్త Sugar factories లో ఉండేదాకా అనుగుణించబడ్డాయి.

చక్కెర factories క్రింద ఏ భూమిలయితే ఉన్నదో ఆ భూమి అంతటికీ కూడా మినహాయింపు ఇవ్వవలెనని అన్నారు. ఇప్పుడు మన దేశంలో industries పెరుగుతున్నాయి ఆంధ్రదేశంలో ముఖ్యంగా ఈ చక్కెర factories తప్పితే ఇతర పెద్ద పరిశ్రమలు ఏమీలేవు కనుక ఆ పరిశ్రమకు మినహాయింపు లేకపోతే మూత్రం ఆ పరిశ్రమకు చెల్లు తగులుతుంది. ఇప్పుడు చక్కెరకొరత ఉన్న దేశంలో వాటికి మినహాయింపు ఇవ్వక పోతే, ఇంకా కొరత ఏర్పడుతుందనే ఉద్దేశంతోనే దీనికి మినహాయింపు చేయడం జరిగింది అయితే ఇప్పుడు గ్రామాలలో ఉన్న టువంటి ప్రజానీకం యొక్క జీవిత స్థాయిని, పట్టణాలలోను, పరిశ్రమలలోను ఉన్నటువంటి ప్రజలయొక్క జీవిత స్థాయిని పోల్చితే, గ్రామాలలో వ్యవసాయంపేసి జీవించేవారి స్థితి చాలా పీనంగా ఉన్నదని చెప్పవచ్చును. వారు అప్పులపాలై, వాటిని బరిచలేక వారి భూములంతా కూడా తాబట్టు పెట్టిన పరిస్థితిలో ఉన్నాయి యుద్ధం వచ్చిన తరువాత, ఈ భూస్వామి ధర పెరిగిన తరువాత, రైతులు అప్పులు తీర్చుకొనే పరిస్థితి ఇప్పుడిప్పుడే ఏర్పడింది. అందువల్ల ప్రభుత్వము Service Co-operatives అని, పెట్టి వాటిద్వారా మన రైతాంగానికి సౌకర్యములు కల్పించి దేశంలో పంటలనుబాగా అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇప్పుడు Service Co-operatives ను పెడుతున్నారు. Service Co-operatives పెట్టడంవల్ల దేశంలో ఇంకా భాస్యోత్పత్తి జరుగుతుంది, దానికోసం, ఇది వరకు పెద్ద పెద్ద భూస్వాములను, వేలకొలది ఎకరములు కలిగి వాటిలో పంట అభివృద్ధి చేయకుండా ఉండేటటువంటి వారిని క్రమంగా తగ్గించి, రైతు కుటుంబంలోని వారి జీవిత ప్రమాదాన్ని, హెచ్చించి, వారి జీవితము సుఖవంతంగా, ఇతర వృత్తులలో ఉండేటటువంటి వారితో సరిసమానంగా ఉండేటట్లు చేయవలెనను ఉద్దేశంతోనే ఈ బిల్లును మన ప్రభుత్వము వారు తెచ్చారు. దీనికి మన ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసి యుంటుంది. కాబట్టి మన మందరము కూడా ఈ బిల్లును బలపరుస్తూ మన భారత దేశంలో ప్రథమంగా మన ఆంధ్రదేశము ఈ బిల్లును తెచ్చి పరిమితకూడా ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసి యుంటుంది. మన ప్రక్కన ఉన్నటువంటి మద్రాసు రాష్ట్రములోగాని, మైసూరు రాష్ట్రంలోగాని, ఆరీస్ రాష్ట్రములోగాని తెచ్చిఉంటుంటే దానికి సరిబడించి చట్టవంటి Bill ఏదో ఒక దానికంటే మేటి అధ్యనంగా ఉన్నాయి కాని ఈ బిల్లు ఇటు రైతుకుటుంబానికి కూలీలకు వ్రజలకు వంటి చెల్లుతగలని రీతిగా చేయవలెనని ఉద్దేశంతో Tenantry Bill కూడా ప్రభుత్వము ప్రవేశ పెడుతున్నందున ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ సలహాను సమర్థనము.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Monday the 4th July 1960.